

**MASARYKOVA ZÁKLADNÍ ŠKOLA
JANOVICE NAD ÚHLAVOU OKRES
KLATOVY**

**ŠKOLA PRO KAŽDÉHO,
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

OBSAH

1.	Identifikační údaje	5
2.	Charakteristika školy	6
2.1.	Velikost školy	6
2.2.	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.3.	Charakteristika žáků	6
2.4.	Dlouhodobé projekty	7
2.5.	Formy spolupráce	8
3.	Charakteristika ŠVP	9
3.1.	Zaměření školy	9
3.2.	Výchovné a vzdělávací strategie	9
3.3.	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
3.4.	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	11
3.5.	Prevence sociálně patologických jevů	12
3.6.	Začlenění průřezových témat	13
3.7.	Začlenění standard základního vzdělávání	26
4.	Učební plán	27
4.1.	Učební plán 1.stupně	27
4.2.	Učební plán 2.stupně	28
4.3.	Poznámky k učebnímu plánu	28
5.	Učební osnovy	31
4.1.	Jazyk a jazyková komunikace	31
5.1.1.	Český jazyk a literatura	31
5.1.2.	Cizí jazyk	57
5.1.3.	Další cizí jazyk	72
5.2.	Matematika a její aplikace	81
5.2.1.	Matematika	82
5.3.	Informační a komunikační technologie	105
5.3.1.	Informatika	105
5.4.	Člověk a jeho svět	110
5.4.1.	Prvouka	111
5.4.2.	Vlastivěda	123
5.4.3.	Přírodověda	128
5.5.	Člověk a společnost	135
5.5.1.	Dějepis	136
5.5.2.	Výchova k občanství	146
5.6.	Člověk a příroda	153
5.6.1.	Fyzika	154
5.6.2.	Chemie	164
5.6.3.	Přírodopis	170

5.6.4.	Zeměpis	178
5.7.	Umění a kultura	186
5.7.1.	Hudební výchova	187
5.7.2.	Výtvarná výchova	195
5.8.	Člověk a zdraví	208
5.8.1.	Výchova ke zdraví	209
4.8.2.	Tělesná výchova	217
5.9.	Člověk a svět práce	226
5.9.1.	Člověk a svět práce	227
5.10.	Volitelné předměty	236
5.10.1.	Konverzace v německém jazyce	237
5.10.2.	Digitální technologie	238
5.10.3.	Cvičení z matematiky	239
5.10.4.	Technické činnosti	240
5.10.5.	Domácnost	241
6.	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	244
6.1	Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků	244

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motivační název: ŠKOLA PRO KAŽDÉHO

Údaje o škole :

Masarykova základní škola Janovice nad Úhlavou okres Klatovy

Rohozenská 225, 340 21 Janovice nad Úhlavou

Zdeněk Šproch, ředitel školy

Tel., fax: 376392220

E-mail: reditel@zsjanovice.cz

www.zsjanovice.cz

IČO 70873607

IZO 102 164 436

RED-IZO 600068706

Mgr. Marie Kašová, zástupkyně ředitele školy – koordinátor ŠVP

Zřizovatel:

Město Janovice nad Úhlavou

Městský úřad, Harantova 132, 340 21 Janovice nad Úhlavou

Ústředna 376 392 295

Fax 376 382 394

E-mail mesto@janovice.cz

Platnost: od 1.9.2015

č.j. JnÚzš /84/2015

projednáno na pedagogické radě dne: 22.června 2015

Podpis ředitele školy, razítko:

Zdeněk Šproch.....

Projednáno ve školské radě:

dne: 30.června 2015

Úprava ŠVP s ohledem na vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných.

Projednáno na pedagogické radě dne 2.9.2016

Projednáno ve školské radě:

dne: 15.9.2016

2. Charakteristika školy

- 2.1. Velikost školy
- 2.2. Charakteristika pedagogického sboru
- 2.3. Charakteristika žáků
- 2.4. Dlouhodobé projekty

2.1. Velikost školy

Masarykova základní škola Janovice nad Úhlavou okres Klatovy je úplnou školou s 1.-9.ročníkem. s kapacitou 500 žáků. Součástí školy je školní družina s kapacitou 105 žáků a školní jídelna s kapacitou 500 jídel.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je plně obsazen, řádná výuka na škole zajištěna. Na 1.stupni jsou všichni vyučující plně způsobilí odborně i pedagogicky, na 2.stupni jsou všichni pedagogicky způsobilí, odborná způsobilost na 2.stupni se odvíjí od možnosti zaměstnanosti aprobovaných vyučujících.

Funkci koordinátora ŠVP vykonává zástupce ředitele školy - Mgr.Marie Kašová.

Funkci výchovného poradce vykonává učitelka, která je pro tuto funkci získala potřebným studiem kvalifikaci..

Oblast prevence má na starost další učitel ve funkci školního metodika prevence, který si zvyšuje svoji kvalifikovanost v rámci DVPP.

Funkci školního koordinátora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty vykonává učitelka s aprobací biologie.

V současné době vykonává funkci koordinátora ICT školy pověřený vyučující informatiky, výhledově dle finančních možností by bylo vhodné dalším studiem umožnit zvýšení potřebné kvalifikace .

V rámci odborného růstu jednotlivých pracovníků plně využíváme studia v rámci DVPP. Při plánování DVPP vycházíme ze zájmu jednotlivých pracovníků a z potřeb školy.

2.3. Charakteristika žáků

Masarykovu základní školu v Janovicích nad Úhlavou navštěvují žáci z Janovic nad Úhlavou a okolních obcí.. V posledních letech dochází průběžně k nárůstu počtu žáků, který je hlavně zapříčiněn demografickým vývojem. Problematicky se projevuje vliv zařízení FOD-KLOKÁNEK svoji fluktuací zařazených svěřenců a zřízení místních ubytoven. V naší škole se taktéž vzdělávají děti cizích státních příslušníků.

Pro „dojíždějící“ žáky je nutno brát v úvahu čas jejich návratu domů, tomu je přizpůsobeno sestavování příslušného školního rozvrhu vyučování a zároveň je brána na zřetel potřeba zařazení do školní družiny.

2.4. Dlouhodobé projekty

Škola má snahu o zapojení do dlouhodobých projektů. Jejich realizace závisí na aktuálních možnostech školy a nabídkách jak školních tak i mimoškolních institucí. Na

základě předchozích let využívají vyučující níže uvedených osvědčených školních projektů, které slouží jako návod, nemají ale obecně závazný charakter. Jedná se jak o projekty ve výuce naukových předmětů, tak i výchov. Pro žáky 1.stupně jsou v období Adventu organizována společná setkání s vyprávěním a zpěvem koled. Tradicí školy je každoroční setkání žáků školy s rodiči a veřejností u vánočního stromu a v kostele, spojené se zpěvem koled. V rámci výuky informatiky zpracovávají žáci svoje vlastní prezentace. Každoročně organizujeme pro žáky třetího a čtvrtého ročníku plavecký výcvik, pro sedmý ročník lyžařský výcvik. V závěru školního roku se celá škola zapojuje do projektu ochrany za mimořádných událostí. Oblíbený je již tradiční projekt pro zájemce ze všech tříd nazvaný Celá škola plave, většina žáků se aktivně zapojuje v rámci sportovního dne školy. Během školního roku navštěvují žáci všech tříd divadelní představení, řada kulturních či výchovně vzdělávacích aktivit se koná přímo ve škole. Kromě toho pořádají jednotlivé třídy kulturně- historické exkurze, pro zájemce z řad žáků a jejich rodičů jsou pořádány zájezdy do divadel v Plzni či v Praze. V rámci projektu *Poznej svůj kraj* připravujeme turistické a cyklistické výlety po okolí. Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu jsou i školní výlety v závěru školního roku.

Škola je zapojena do mezinárodní spolupráce v rámci partnerských měst Janovice nad Úhlavou a Arrach (SRN).

Na škole je rozvinutá zájmová činnost zejména v oblasti sportu , umění a poznatků moderní vědy. Zapojení žáků v rámci školního vzdělávání a mimoškolní činnosti se projevuje na rozličných školních soutěžích.

Příklady projektů, které lze využít pro realizaci:

ADVENT

MAŠKARNÍ KARNEVAL

PROJEKTY V CIZÍM JAZYCE - orientačně členěné do období tematicky probíraného učiva

SPORTOVEC ROKU

SPORTOVNÍ DEN

CELÁ ŠKOLA PLAVE

ABSOLVENTSKÉ CD

2.5.. Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími subjekty

Spolupráce se zákonnými zástupci je nedílnou součástí naší každodenní práce, která probíhá převážně v těchto formách:

- třídní schůzky / dvakrát ročně/, dále dle potřeby,
- individuální konzultace pro zákonné zástupce v rámci konzultačních hodin jednotlivých vyučujících či po vzájemné dohodě,
- možnost účasti zákonných zástupců při vyučování,
- Den otevřených dveří s účastí zákonných zástupců s budoucími prvňáčky na výuce v prvních třídách,
- informační schůzka zákonných zástupců budoucích prvňáčků,
- informační schůzka zákonných zástupců vycházejících žáků za účasti zástupců středních škol,
- zákonní zástupci jsou o práci školy informováni prostřednictvím webových stránek jak školy, tak i jednotlivých vyučujících.

Při škole pracuje Sdružení rodičů a přátel dětí a školy, které pomáhá zajišťovat kontakt mezi školou a rodiči a finančně podporuje na základě vybraných příspěvků od zákonných zástupců žáků aktivity školy.

Od roku 2005 je při škole ustanovena Školská rada.

Škola spolupracuje s dalšími subjekty a místními organizacemi a spolky. Mezi nejvýznamnější patří::

- Město Janovice nad Úhlavou (zřizovatel školy)
- odbor školství, mládeže a sportu KÚ Plzeň
- odbor školství, mládeže a cestovního ruchu MÚ Klatovy
- odbor sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Klatovy
- PPP Plzeň, pracoviště Klatovy
- Středisko výchovné péče Domažlice
- Středisko služeb školám Plzeň, pracoviště Klatovy
- DDM Klatovy
- Městská knihovna v Janovicích

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy ŠKOLA PRO KAŽDÉHO

Masarykova základní škola Janovice nad Úhlavou okres Klatovy nemá konkrétní, jednostranné zaměření. Klade však důraz na některé oblasti výchovy a vzdělávání, které ji odlišují od ostatních a tím dochází k její profilaci:

- chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní a tvořivé učení se směřováním k praxi;
- vzhledem k budoucímu životu v EU chceme posílit výuku cizího jazyka; od 3.ročníku se všichni žáci vyučují povinně anglickému jazyku, od 6.ročníku je vzhledem k naší geografické poloze povinně zařazen **další cizí jazyk** – jazyk německý;
- vytvářet u žáků základy **počítačové a finanční gramotnosti**, vést je k využívání informačních a komunikačních technologií v celém výchovně vzdělávacím procesu;
- začlenit **etickou a sexuální výchovu** do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět a Výchova ke zdraví
- začlenit **dopravní výchovu** do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět a Výchova ke zdraví
- začlenit **obranu vlasti** do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Výchova k občanství
- začlenit modelové situace vysvětlující pojem **korupce**
- začlenit **ochranu člověka za běžných rizik a mimořádných událostí**
- připravovat žáky k volbě povolání; za tím účelem preferovat vzdělávací obor Svět práce jak v povinné části tak i v oblasti volitelných předmětů;

- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu; naučit žáky zásadě, že pravidla jsou od toho, aby se dodržovala, nikoliv od toho, aby se porušovala;
- chceme věnovat stejnou péči žákům nadaným i těm, kteří mají specifické poruchy, **zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných se řídí Vyhláškou 73/2005 Sb. v platném znění;**
- nechceme preferovat jen intelektuální nadání, ale stejně chceme podporovat i nadání pohybové, estetické i manuální (spolupráce se ZUŠ, zájmová činnost,...).

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie – naplňování klíčových kompetencí

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Co to např. na naší škole znamená:
<p>K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je k celoživotnímu vzdělávání</p>	<p>Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Do výuky zařazujeme aktivní získávání vědomostí, nepředkládáme žákům poznatky pouze v hotové podobě. Vedeme žáky k tomu, aby na základě informací formulovali vlastní závěry. Vyžadujeme od žáků identifikaci chyb, jejich pojmenování a návrh, jak je odstranit. Zadáváme úlohy dlouhodobého charakteru, při kterých žáci musí plánovat a hledat své vlastní metody učení. Žáky podporujeme ve vhodných případech při realizaci jejich vlastních nápadů, vedeme je k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování, podněcujeme jejich tvořivost. Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch. Vedeme žáky k sebehodnocení jejich průběžných výsledků. Žáky připravujeme k různým soutěžím, hodnocením výsledků motivujeme ostatní.</p>
<p>K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</p>	<p>Učíme výstižně formulovat podstatu problému a pokládat správně otázky. Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (SCIO, matematický a přírodovědný KLOKAN, apod.). Při výuce motivujeme žáky co nejvíce úlohami z praktického života. Pěstujeme vytrvalost při řešení problému, požadujeme dokončení práce. Učíme žáky vyhledávat odbornou pomoc, jsou vedeni úměrně věku k používání Internetu). Vzniklých reálných problémových situací /např. v kolektivu třídy/ využíváme k nácviku jejich řešení.</p>

	Žáky zapojujeme do organizace různých školních aktivit.
KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	Vytváříme maximální prostor ke komunikaci a spolupráci žáků ve výuce. Komunikativní návyky rozvíjíme prostřednictvím třídních, celoškolních i mimoškolních akcí. Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni. Učíme žáky argumentovat a obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Podporujeme přátelské vztahy ve třídách i mezi třídami. K otevření komunikace mezi školou a rodinou využíváme tradičních akcí /vítání budoucích prvňáčků, dny otevřených dveří, ukázkové hodiny, konzultace, třídní schůzky rodičů s dětmi.
SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ -rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, a respektovat práci vlastní i druhých	Učíme žáky hledat a pojmenovat klady druhých i své. Pomocí modelových situací nacvičujeme se žáky zdvořilé a společensky správné jednání. Oceňujeme aktivní působení žáků v kolektivu při vytváření pozitivního klimatu ve škole. K rozvíjení SPK zařazujeme do výuky skupinovou práci žáků, při níž klademe důraz na vzájemnou spolupráci vzájemné respektování názorů členů skupiny střídání rolí ve skupině vytváření pravidel komunikace a spolupráce vzájemné hodnocení a sebe hodnocení /i průběžné, nejen výsledku, ale i postupu/ V rámci projektů vytváříme prostor pro spolupráci a budování vztahů i napříč ročníky.
OBČANSKÉ -připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	Ve třídních kolektivech žáci spoluvytvářejí pravidla chování. Vedeme žáky k respektu a toleranci individuálních rozdílů ve všech směrech /sociální, kulturní, náboženské, národnostní, osobnostní.../. Navozujeme situace, ve kterých se žáci prostřednictvím prožitku seznamují s různými úhly pohledu, a tím je vedeme k zodpovědnosti za své jednání. Zařazujeme do vyučování pravidelné chvíle s třídním učitelem /komunitní kruhy, třídnické hodiny / Žáky vedeme k aktivní ochraně životního prostředí a zdraví člověka např. tříděním odpadu, péčí o prostředí školy a poskytnutím první pomoci.
PRACOVNÍ -pomáhat žákům pomáhat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	Rozvíjíme manuální zručnost výrobou vhodných učebních pomůcek, dárků, doplňků vybavení školy ap. Vedeme žáky k bezpečnému a účinnému užití materiálů, nástrojů, vybavení a k dodržování vymezených pravidel. Vedeme žáky k samostatné tvorbě pracovních postupů a jejich vyhodnocení.

	Volbou vhodných exkurzí, besed apod. umožňujeme žákům poznat rozmanité obory lidské činnosti.
--	---

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci uvedeni v § 8 vyhlášky č. 73/2005 Sb. v platném znění.

V naší škole lze formou individuální integrace pracovat se **žáky se speciálními vzdělávacími potřebami**, dříve žáci se zdravotním postižením (tělesným, vadami řeči, autismem, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáky se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáky se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohroženými sociálně patologickými jevy, žáky v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu). Na naší škole vytváříme podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb. Realizace probíhá na základě stanoveného a vyhodnoceného plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP), které jsou sestavovány v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. s využitím Metodiky pro nastavování podpůrných opatření k vytváření PLPP a dále ve spolupráci s ŠPZ. Klíčové je komplexní působení školy a rodiny. Zákonným zástupcům poskytujeme informace a rady, popř. nabízíme odbornou pomoc. Práci v této oblasti koordinuje výchovná poradkyně ve spolupráci s třídními učiteli. V odůvodněných a doporučených případech vypomáhá ve třídě asistent pedagoga.

3.3.1. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Významnou skupinu tvoří ve škole především žáci se specifickými poruchami učení - nejčastěji dyslexie, dysortografie, dysgrafie, dyskalkulie. Svým obsahem se vzdělávací proces u žáků s SVP zásadně neodlišuje od vzdělávání ostatních žáků. Klíčové je předcházet rozvoji projevů SVP, respektive zachytit potíže v počáteční fázi, protože včasným nasazením reedukačního programu se sníží počet žáků s výukovými problémy ve vyšších třídách. Po předchozím vyšetření ve specializovaném školském zařízení a ve spolupráci se zákonnými zástupci pro ně zajišťujeme individuální péči. Doplňujeme vybavení školy kompenzačními pomůckami a vhodnými výukovými programy. Vyučující ve spolupráci s výchovným poradcem, PPP a zákonnými zástupci připravují pro žáky s integrací individuální vzdělávací plán na celý školní rok v hlavních předmětech: českém a cizím jazyce, případně v matematice. Součástí plánu je i způsob hodnocení žáka.

Ředitel školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení, event. i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka (§ 21 školského zákona).

Učitel základní školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání žáka včetně úprav metod a forem práce a projedná jej s ředitelem školy.

Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory) doporučí ředitel školy využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského zařízení s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele školy nebo OSPOD.

Ředitel školy zároveň určuje výchovného poradce školy jako pedagogického pracovníka odpovědného za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ředitel školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.

Ředitel školy průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jedenkrát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Ukončení poskytování podpůrného opatření 2 až 5 stupně lze, je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2 až 5 stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná

3.3.2. Zabezpečení výuky žáků s poruchami chování

Žákům s poruchami chování je poskytována individuální pomoc podle jejich potřeb a schopností zjištěných na základě vyšetření ve specializovaných školských zařízeních. Často mají poruchu chování v kombinaci s SPU, proto jsou zařazováni do skupin s těmito žáky. Vyhovuje jim menší kolektiv, časté změny činností, neustálé opakování a utřídování učiva. V případě potřeby a po dohodě se zákonným zástupcem lze situaci řešit individuálním výchovným plánem (IVÝP).

3.3.3. Zabezpečení výuky žáků z odlišného kulturního nebo sociálního prostředí

Problémem žáků z odlišného kulturního prostředí je většinou nedostatečná znalost jazyka. Největší pozornost je třeba věnovat jeho osvojení. Zpočátku je nutná individuální pomoc učitele, později např. možnost doučování ve skupině. Velmi nutná je z našeho pohledu dobrá spolupráce se zákonnými zástupci, jejich dohled nad pravidelnou domácí přípravou žáků.

3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Škola musí poskytovat vzdělávací možnosti všem dětem přiměřeně jejich talentu a zájmům. Pro rozpoznání mimořádného talentu má základní škola zásadní význam.

Základní škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Podněcujeme tvůrčí a podnětné prostředí a dbáme na rozvíjení zvláštních schopností žáka. Učitel volí takové učební strategie, které umožňují individuální rozvoj a přístup žáka - např. diferencované zadávání úkolů, individuální zadávání obtížnějších úloh, vhodně zvolené role ve skupinové práci. Školní vzdělávací program dává možnost naplňovat očekávané výstupy rozšířením a prohloubením vzdělávacího obsahu především v předmětech, které reprezentují nadání dítěte, zapojit žáka do samostatných projektů. Další možností jak rozvíjet nadání je pestrá nabídka volitelných předmětů a zájmových útvarů. V případě potřeby by mohl nadaný žák pracovat podle

individuálního vzdělávacího plánu. Mimořádně nadaní žáci jsou motivováni k reprezentování školy v různých regionálních soutěžích, olympiádách. Talent mohou rozvíjet i ve volnočasových aktivitách.

Výchovný poradce ve spolupráci s ostatními vyučujícími se snaží o podchycení mimořádně nadaných žáků.

3.5. Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence rizikového chování vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace se zákonnými zástupci atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech metodik koordinuje postup, svolává setkání se zákonnými zástupci, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje v oblasti prevence soc. pat. jevů s dalšími organizacemi, využívá vybrané programy. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci také prostřednictvím žakovského školního časopisu.

3.6. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v RVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Všechna průřezová témata mají jednotné zpracování. Obsahují **Charakteristiku průřezového tématu**, v níž je zdůrazněn význam a postavení průřezového tématu v základním vzdělávání. Dále je vyjádřen vztah ke vzdělávacím oblastem a **přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka** jak v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, tak v oblasti postojů a hodnot. Obsah průřezových témat doporučený pro základní vzdělávání je rozpracován do **tematických okruhů** (v textu tučným písmem). Každý tematický okruh obsahuje nabídku **témat** (činností, námětů). Výběr témat a způsob jejich zpracování v učebních osnovách je v kompetenci školy.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Průřezová témata tvoří *povinnou součást základního vzdělávání*. Škola musí do vzdělávání na 1. stupni i na 2. stupni zařadit všechna průřezová témata uvedená v RVP ZV. Všechna průřezová témata však nemusí být zastoupena v každém ročníku. V průběhu základního vzdělávání je povinností školy nabídnout žákům postupně všechny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, jejich rozsah a způsob realizace stanovuje ŠVP. Průřezová témata je možné využít jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě samostatných předmětů, projektů, seminářů, kurzů apod.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- 1 Osobnostní a sociální výchova**
- 2 Výchova demokratického občana**
- 3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- 4 Multikulturní výchova**
- 5 Environmentální výchova**
- 6 Mediální výchova**

1 OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně, že některé hry tzv. "nevyjdou". Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

1.1 Osobnostní rozvoj

1.1.1 Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

1.1.2 Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

1.1.3 Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

1.1.4 Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

1.1.5 Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

1.2 Sociální rozvoj

1.2.1 Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí

1.2.2 Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

1.2.3 Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

1.2.4 Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence

1.3. Morální rozvoj

1.3.1 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

1.3.2 Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

2.1 Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či

parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

2.2 Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

2.3 Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí

2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

3 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

3.1 Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

3.2 Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

3.3 Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

4 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace

daného tematického okruhu, popř. tématu může být významně ovlivněn vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a rodičů apod.

4.1 Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

4.2 Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

4.3 Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

4.4 Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

4.5 Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

5 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy průřezového tématu

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

5.1 Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho

funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

5.2 Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

5.4 Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

6 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy průřezového tématu

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

6.1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů);

hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

6.2 interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

6.3 stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

6.4 vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

6.5 fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

6.6 tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

6.7 práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

1. Osobnostní a sociální výchova					
Rozvoj a formování osobnosti dítěte se projevuje v každodenním působení učitele na žáky během celého vyučovacího procesu na 1. stupni. Průběžná realizace jednotlivých okruhů průřezových témat pozitivně ovlivňuje proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Osob. rozvoj Rozvoj	int/ Prv-jedinec			int/VI-ČR int/Př-Ekosystémy	int/VI-Evropa int/Př- Vesmír

schopností poznávání			
Osob.rozvoj Sebepoznání a sebepojetí	int/Prv-Třída, Škola, Rodina		int/Pd- člověk,moje tělo
Osob.rozvoj Seberegulace a sebeorganizace	int/Prv- volný čas		
Osob.rozvoj Psychohygiena	int/Prv-Člověk		int/Pd-smysly první pomoc
Osob.rozvoj Kreativita	int/, Čj-dramatizace, Hv,Vv,Čsp -realizace nápadů		
Sociální rozvoj Poznávání lidí	int/Prv- Třída, Škola		
Sociální rozvoj Mezilidské vztahy	int/ Prv-Třída,Naše obec	int/VI-kraje ČR	
Sociální rozvoj Komunikace	int/ Čj-řeč, Sloh- omluva, prosba, vyjednávání	int/VI-vyprávění prožitků z cest int/Pd-vyprávění o poznacích z vycházek	
Sociální rozvoj Kooperace a kompetice	int/ skupinové práce při vyučování,soutěže	int/Pd - pokusy	int/Pd – základní globální problémy
Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	int/M-slovní úlohy, geometrie int/Čsp - montážní práce int/Prv-Třída		
Morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika	int/Prv- práce a volný čas int/Tv-sportovní hry		

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osob. rozvoj Rozvoj schopností poznávání	int/Vo – příprava na vyučování int/Tv – pohybové hry int./Vv – rozvíjení smyslové citlivosti	int/Vz – cvičení dovedností, řešení problémů.Lidská setkání int/Tv – pohybové hry	int/CH – Pozorování, pokus int./ Vv – subjekt. int./Tv – pohybové hry	int/AJ – komunikace int/Tv – pohybové hry int./ Vv-subjektivita

Osob.rozvoj Sebezpoznání a sebezpojetí	int/Tv – pohybové hry int/Nj – Ich hei3e, ich wohne in...Meine Familie, Freunde	int/,Vo - sebehodnocení int/Tv – pohybové hry, gymnastika, atletika	int/Tv- pohybové hry, gymnastika, atletika	int/Tv – pohybové hry, gymnastika, atletika int/Nj - In der Stadt
Osob.rozvoj Seberegulace a sebeorganizace	int/Tv – pohybové hry	int/Vo – projevy chování int/Tv- pohybové hry	int/Tv- pohybové hry	int/Tv- pohybové hry
Osob.rozvoj Psychohygiiena		int/Vo – životní změny, člověk jako jedinec		
Osob.rozvoj Kreativita	int/AJ – projekty			int/Vv –uplatňování subjektivity.
Sociální rozvoj Poznávání lidí	int/Nj – Ich hei3e, ich wohne in.., Meine Familie, Freumde	int/Nj – Mein Hobby, Wo und wann?	int/AJ – culture page, rozhovory int/Nj – Bei uns, Mein Tag, Meine Woche	int/Njj – Was tut dir weh?, Wieder Ferien,
Sociální rozvoj Mezilidské vztahy	int/Tv- pohybové hry	int/AJ – culture page, rozhovory int/Tv- sportovní hry int/Nj - Mein Hobby, Wo und wann? int/Vv-subjektivita	int/Tv- sportovní hry	int/Tv- sportovní hry int/Nj – Was tut dir weh?, Wieder Ferien
Sociální rozvoj Komunikace	int/AJ – rozhovory int/Tv- povely, názvosloví	int/Tv- povely, názvosloví int/Nj – Mein Hobby, Wo und wann?	int/Tv- povely, názvosloví int/Nj – Bei uns, Mein Tag, Meine Woche	int/AJ – rozhovory int/Tv- povely, názvosloví iit/Nj – Was tut dir weh? Wieder Ferien
Sociální rozvoj Kooperaace a kompetice	int/Tv- sportovní hry	int/Tv- sportovní hry	int/Tv- sportovní hry	int/AJ – culture page int/Tv- sportovní hry
Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	int/Čsp- rostliny jako droga a jejich zneužívání	komunikace	int/AJ – komunikace	
Morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika	int/Tv- sportovní hry int/Vo –vlastenectví	int/Tv- sportovní hry	int/Tv-fair play	int/CH – Chemie a společnost int/Tv- sportovní hry

2. Výchova demokratického občana					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	int./Prv- Škola obec				

Občan, občanská společnost a stát				int/VI-Naše vlast	
Formy participace občanů v politickém životě			int/Prv-obec	int/VI-ČR, státní zřízení	int/VI-Praha,ČR
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			int/Prv-Naše obec	int/VI-ČR Ústava	

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	int/AJ – culture page int/Vo – škola	int/Vv- subjektivita		
Občan, občanská společnost a stát			int/Dě – Vývoj společnosti v novověku int/AJ – culture page int/Vo –Člověk jako občan	int/Dě – Vývoj společnosti v moderní době
Formy participace občanů v politickém životě			int/Vo – volby	int/Dě – Společenský vývoj, právo, systémy
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	int/Dě – Společenský vývoj, právo, systémy		int/Dě – Společenský vývoj, právo, systémy int/Vo – demokracie int/Z – Společenské a hospodářské prostředí	int/Dě – Společenský vývoj, právo, systémy

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	int/Prv-lidové tradice, Vánoce, Velikonoce rodinné příběhy,zážitky z cest, int/Aj-život dětí v jiných zemích			int/M-slovní úlohy int/Čj-literární výchova, lidová slovesnost	int/M-slovní úlohy int/Čj-literární výchova int/VI-Evropa
Objevujeme Evropu a svět			int/Aj-Státy	int/ICT-internet int/Aj- styl života v evropských rodinách	int/VI-Evropa vzdělání mladých Evropanů
Jsme Evropané				int/VI-Sousední státy, historie, civilizace	int/VI-Evropa, historie, mezinárodní

					organizace
--	--	--	--	--	------------

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	int/Čj – literární výchova, int/Dě – Globalizace, kultura int/Z – Světadíly a oceány (Afrika, Austrálie) int/Nj – Erste Schritte	int/Čj – literární výchova, int/Dě – Globalizace, kultura int/AJ – culture page int/Z- Světadíly a oceány (Evropa, Asie, Amerika) int/Nj – Mein Hobby, Ferien	int/Čj – literární výchova, int/Dě – Globalizace, kultura	int/Čj – literární výchova, int/Vo – Evropská integrace int/Z – Globální problémy
Objevujeme Evropu a svět	int/Nj – Erste Schritte	int/Př – cizokrajné ekosystémy int/Nj - Mein Hobby, Ferien	int/AJ – culture page	int/ Vo – EU int/Nj - In der Stadt, Wieder Ferien
Jsme Evropané	int/Dě – st.Řecko a Řím, starověká Kréta	int/Dě – doba husitská, reformace, 30 letáválka	int/Čj – Slovanské jazyky, Slova přejatá int/Vv-novodobé styly a techniky int/Dě – Francouzská revoluce, 1.svět.válka	int/Čj – Slovanské jazyky, Slova přejatá int/Dě – integrace Evropy EU int/Vo – EU

4. Multikulturní výchova					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference	int/Prv-Škola,Rodina,Obec, respektování různých etnik			int/VI-ČR, sociokulturní rozdíly	int/VI-Evropa sociokulturní rozdíly
Lidské vztahy	int/ Prv-Třída,Obec vztahy mezi kulturami, principy slušného chování				
Etnický původ	int/učivo 1.st.-lidové zvyky,tradice rovnocennost všech etnických skupin, národnostní menšiny			int/VI-ČR	
Multikulturalita			int/Aj-specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost		
Princip sociálního smíru a solidarity	int/Prv-odstranění diskriminace				

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	int/Dě – Rozdílné kulturní vývoje int/Z- Světadíly int/Nj - Freunde	int/Čj – sloh int/Dě – Rozdílné kulturní vývoje int/AJ – culture page int/Vz – konflikty int/Z - Světadíly	int/Čj – sloh int/Dě – Rozdílné kulturní vývoje int/Z – ČR int{Nj – Mein Tag, Meine Woche	int/Čj – sloh int/Dě – Rozdílné kulturní vývoje int/Nj – Oh, das Wetter heute
Lidské vztahy	int/Čj – literární výchova int/Dě – Mezilidské vztahy, společenský vývoj int/AJ- kultura int/Vo – komunikace int/Vv subjekt.	int/Čj – literární výchova int/Dě – Mezilidské vztahy, společenský vývoj	int/Čj – literární výchova int/Dě – Mezilidské vztahy, společenský vývoj int/Př – rozmnožování, ontogeneze int/Nj – Mein Tag, Meine Woche	int/Čj – literární výchova int/Dě – Mezilidské vztahy, společenský vývoj int/Z – Obyvatelstvo světa
Etnický původ	int/Dě – Vývoj člověka int/Nj – Freunde int/Vo- xenofobie	int/Dě – Nový etnický obraz Evropy	int/Dě – Vznik USA int/Př – kůže	int/Dě – Světové konflikty int/Z – Obyvatelstvo světa
Multikulturalita	int/Čj-Obecné výklady o jazyce int/Z – Světadíly int/Nj - Freunde	int/Čj- přejatá slova int/Dě- vývoj stř. Evropy int/Z - Světadíly	int/Čj-obecné výklady o jazyce int/AJ- jazykový vliv int/Vz,Vo- celoživotní vzdělávání int/Nj – Mein Tag, Meine Woche	int/Čj- obecná poučení o jazyce int/Dě – Globalizace int/ Vo- globalizací int/Z – Obyvatelstvo světa
Princip sociálního smíru a solidarity	int/Vo - vlastenectví	int/Dě – Rozdílné kulturní směry	int/Dě – Rozdílné kulturní směry	int/Dě – Rozdílné kulturní směry

5. Environmentální výchova

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	int/Prv- les, pole, řeky město, vesnice, krajina			int/Pd-příroda int/Vl-Evropa-moře podnebné pásy	
Základní podmínky života	int/Prv,Př,Vl-voda, vzduch, půda, energie, přírodní zdroje				
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	int/Prv,Př,Vl – doprava, životní prostředí, průmysl, druhotné suroviny, změny v krajině, kulturní památky			int/M-slovní úlohy	
	int/Vv- výtvarné vyjádření přírody, jevů, přírodnin				
Vztah člověka k prostředí	int/Prv,Př,Vl- Obec,kraj, stát-ochrana životního prostředí, život na Zemi				

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
--	--------------	--------------	--------------	--------------

Ekosystémy	int/Dě – Společenský a hospodářský vývoj int/Př – ekosystémy int/Vv- rozvíjení smyslové citlivosti	int/Dě – Společenský a hospodářský vývoj int/Př – ekosystémy		int/Dě – Společenský a hospodářský vývoj int/CH – Chemie a společnost int/Př – ekosystémy int/Z - Krajina
Základní podmínky života	int/ Čsp-Půda- vznik, zpracování		int/CH – Směsi int/Fy-znečišťování atmosféry	int/CH – Organické sloučeniny int/Př – podmínky života int/Z – Životní prostředí
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	int/Dě – Ochrana kulturních památek int/Tv – Činnosti podporující poh.učení int/ Čsp- Chov zvířat	int/Dě – Ochrana kulturních památek int/Tv – Činnosti podporující poh.učení	int/Dě – Ochrana kulturních památek int/Fy–energie (meteorologie) int/CH – Směsi, Chemické prvky int/Tv – Činnosti podporující poh.učení	int/Dě – Ochrana kulturních památek int/CH – Chemie a společnost, Organické sloučeniny int/Př – sféry int/Tv – Činnosti podporující poh.učení int/Z – Životní prostředí int/Fy-jaderná energie
Vztah člověka k prostředí	int/Čsp- Okrasné a pokojové rostliny	int/Vv – rozvíjení smyslové citlivosti	int/CH – Směsi int/Fy-el.práce, energie	int/Dě – Globalizace, hospodářská krize int/Fy-obnov.zdroje int/CH – Chemie a společnost int/AJ – wheather int/Z – Vztah příroda a společnost int/Nj - Oh, das Wetter heute int/Vo –ekologická globalizace

6. Mediální výchova					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					int/Čj- literární výchova, reklama, bulvár int/Pd – Člověk, smysly
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					int/Čj- sloh, zpráva, reklama int/Pd - Člověk
Stavba mediálních sdělení		int/Čj,Lv- dětské časopisy	int/Čj- sloh vyprávění, zpráva		int/Pd- Člověk
Vnímání autorova mediálního sdělení					int/Čj-sloh denní tisk
Fungování a vliv			int/Prv – volný		int/VI-Současné

médií ve společnosti			čas		dějiny int/Hv-hudební skupiny
Práce v realizačním týmu	int/ Vv- Keramika int/Tv- sportovní hry int/ projekty				

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	int/Čj – Zpráva int/Vo - masmédia	int/Čj – Reklama, inzerát int/Nj - Ferien	int/M – Statistika int/Nj – Wie komme ich?, Meine Woche	int/Čj – Funkční styl publicistický int/Nj – Wieder Ferien
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	int/Z – Regiony světa	int/Čj – Reklama, inzerát int/AJ – Culture page int/Z – Regiony světa	int/Z – Regiony ČR int/M- Statistika	int/Čj – Funkční styl publicistický int/Z – Společenské a hospodářské prostředí
Stavba mediálních sdělení		int/Nj - Schule		int/Čj – Funkční styl publicistický
Vnímání autorova mediálního sdělení			int/Dě – Světové konflikty	int/Čj – Funkční styl publicistický int/Dě – Světové konflikty
Fungování a vliv médií ve společnosti	int/Vo - masmédia	int/Vz, – kritické vnímání, sekty, kultury		int/Čj – Funkční styl publicistický
Tvorba mediálního sdělení	int/Čj – Zpráva int/Tv – Činnosti podporující poh.učení int/Nj – Erste Schritte, Ich hei3e, ich wohne in...	int/Čj – Reklama, inzerát int/Tv – Činnosti podporující poh.učení int/Nj – Ich habe einen Computer, Ferien	int/Tv – Činnosti podporující poh.učení int/Nj – Wie komme ich?, Meine Woche	int/Čj – Funkční styl publicistický int/Tv – Činnosti podporující poh.učení
Práce v realizačním týmu	int/Vz, Vo - práce ve skupině – člověk a život, život ve společnost			

3.7. Začlenění standard základního vzdělávání

Do školního vzdělávacího plánu Masarykovy ZŠ Janovice nad Úhlavou jsou vloženy Standardy RVP ZV (dle přílohy 1 RVP ZV - *Standardy pro základní vzdělávání*) v rámci daných vzdělávacích oblastí v předmětech Český jazyk a literatura, Matematika, Anglický jazyk, které jsou určeny na pomoc školské praxi a jejich smyslem je účinně napomáhat při dosahování cílů stanovených v ŠVP.

Jejich platnost - od 1.9. 2012

4. Učební plán

4.1. Učební plán – 1.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předmět	Ročník					minimální časová dotace	dispon. časová dotace
		1	2	3	4	5		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	9+1	7+2	5+3	5+3	33	11
	Anglický jazyk			3	3	3	9	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	3+2	3+2	5	5	20	4
Informační a komunikační technologie	Informatika				1	0	1	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			6	0
	Vlastivěda				2	2	4	0
	Přírodověda				1	1+1	2	1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5	0
Průřezová témata		P	P	P	P	P		
Týdenní hodinové dotace a disponibilní hodiny		20+0	19+3	20+4	23+3	22+4	102	16
Celkový týdenní počet hodin - maximum týdně		20	22	24	26	26	118	

4.2. Učební plán – 2.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předmět	Ročník				minimální časová dotace	disponibilní časová dotace
		6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a lit.	4+1	4+1	4	3+1	15	3
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	
	Německý jazyk	0+2	0+2	0+3	0+2	6	3
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	3+2	15	2
Informační a komunikační technologie	Informatika	1		0+1		1	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8	
	Výchova k občanství	1	1	1	0+1	3	1
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	1+1	1+1	6	2
	Chemie			2	1+1	3	1

	Přírodopis	2	2	1+1	1	6	1
	Zeměpis	2	2	1+1	1+1	6	2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0	1	1	0	2	
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	0+1	3	1
Povinně volitelné předměty					0+1		1
Průřezová témata		P	P	P	P		
Týdenní hodinové dotace a disponibilní hodiny		27+3	27+3	25+7	19+11	104	18
Celkový týdenní počet hodin - maximum týdně		30	30	32	30	122	

4.3. Poznámky k učebnímu plánu

Vzdělávací oblasti a obory a jejich časová dotace – viz tabulace učebního plánu

- Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková výchova** se vyučuje v předmětech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk - Aj, Další cizí jazyk - Nj**
- Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace** se vyučuje v předmětu **Matematika**
- Vzdělávací oblast **Informační a komunikační technologie** se vyučuje v předmětu **Informatika**
- Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** se vyučuje v předmětech **Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda**
- Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** se vyučuje v předmětech **Dějepis, Výchova k občanství**
- Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** se vyučuje v předmětech **Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis**
- Vzdělávací oblast **Umění a kultura** se vyučuje v předmětech **Hudební výchova, Výtvarná výchova**
- Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** se vyučuje v předmětech **Výchova ke zdraví, Tělesná výchova**
- Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** se vyučuje v předmětu **Člověka svět práce**
  - 1.stupeň** – Práce s drobným materiálem
Konstrukční činnosti
Pěstitelské práce
Příprava pokrmů
  - 6.ročník** – Pěstitelství a chovatelství
Provoz a údržba domácnosti
  - 7.ročník** – Příprava pokrmů
Provoz a údržba domácnosti
  - 8.ročník** – Práce s technickými materiály
Svět práce
  - 9.ročník** – Svět práce (Volba povolání), design a konstruování

- Při výuce cizího jazyka se přihlíží k naplněnosti skupiny do počtu 24.
- Volitelné předměty jsou realizovány v 9.ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Volitelné předměty rozvíjejí a doplňují jednotlivé vzdělávací oblasti. Žáci si vyberou z následující nabídky: Předmět je vyučován při minimálním počtu 10 zájemců.

Volitelné předměty

Označení	ročník	časová dotace
Konverzace v německém jazyce	9	1
Digitální technologie	9	1
Domácnost	9	1
Technické činnosti	9	1
Cvičení z matematiky	9	1

- Disponibilní časová dotace je využita zejména na navýšení časové dotace povinné části, na 2.stupni hlavně na zabezpečení výuky **Německého jazyka** jako druhého cizího jazyka povinného pro všechny žáky od 6.ročníku.

1.stupeň – celkem 16 hodin

Český jazyk a literatura – 11 hodin

Matematika – 4 hodiny

Přírodověda – 1 hodina

2.stupeň – celkem 18 hodin

Český jazyk a literatura – 3 hodiny

Matematika – 2 hodiny

Německý jazyk – 3 hodiny

Informatika – 1 hodina

Výchova k občanství – 1 hodina

Fyzika – 2 hodiny

Chemie – 1 hodina

Přírodopis – 1 hodina

Zeměpis – 2 hodiny

Člověk a svět práce – 1 hodina

Volitelné předměty – 1 hodina

14) Výuka jednotlivých předmětů probíhá většinou v kmenových třídách, řada předmětů se vyučuje v odborných pracovnách:

učebny výpočetní techniky:

učebna fyziky a chemie, přírodopisu, zeměpisu, dějepisu, hudební a výtvarné výchovy, cizích jazyků,

tělocvična + venkovní areál školy

učebna dílen a cvičná kuchyně.

Většina kmenových i odborných učeben je vybavena moderními zařízeními umožňující výuku pomocí IT technologií.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk**.

5.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu. V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání. V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit

jejich duchovní život. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících odpovídá učebnímu plánu, v 1. ročníku 9 hodin týdně, ve 2. ročníku 10 hodin týdně, ve 3. ročníku 9 hodin týdně a ve 4. ročníku 8 hodin týdně a v 5. ročníku 8 hodin týdně. Na učivo 1. stupně navazuje 2. stupeň s hodinovou dotací v 6. a 7. ročníku 5 hodin týdně, v 8. a 9. 4 hodiny týdně.

Vyučování probíhá v 1. – 9. ročníku ve třídách. Součástí výuky předmětu **Český jazyk a literatura** jsou i pravidelné návštěvy divadelních představení a knihovny, jež napomáhají k realizaci některých očekávaných výstupů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení **klíčových kompetencí**:

k učení

- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (jazykové příručky, internet, knihy, časopisy apod.)
- práce s portfoliem
- práce s chybou – chybu nechápat jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení
- zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly – nezpanikařit, když nerozumím, snažit se zareagovat, i když ne všemu zcela rozumím, domyslet si význam, cvičením dosahovat zlepšení
- pochopení systému gramatiky- systematizace, zařazení dalších jevů do systému
- využití a aplikace internacionalismů a anglikanismů
- rozvoj jednotlivých dovedností (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev), využití v dalších jazycích, rozvoj jazykové paměti

k řešení problémů

- uplatňování získaných dovedností k řešení jakéhokoliv problému
- vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- řešit úkoly v učebnici a PS podle zadání
- ověření si teoretických poznatků v praxi a aplikace při dalších činnostech
- zpracování projektů – dlouhodobý úkol – problém, příprava, využití znalostí reálií, využití médií, prezentace výsledků vlastní práce
- pojmenování problému, stanovení postupu, jak ho řešit

komunikativní

- praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace
- rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému
- nácvik struktury mluvených a písemných projevů
- schopnost reakce na slyšené i psané – pokyny, povely, úkoly
- jednoduchý srozumitelný popis situace, věci
- využití intonace, důrazu, melodie hlasu
- kultivované vyjadřování v hodinách
- schopnost diskutovat, otevřeně vyjadřovat svůj názor podpořený logickými argumenty a tolerovat mínění jiných

sociální a personální

- týmová spolupráce, práce ve dvojicích, skupinách
- rozlišení a respektování rolí – vedoucí, účastník
- prezentován i a obhájen vlastní myšlenek při týmové práci
- budování sebevědomí
- pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (reálie)

občanské

- zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, tým
- tolerance odlišnosti – rasové, náboženské...
- dodržování pravidel - slušné chování
- uvědomit si tradice české ve srovnání s jinými
- ochrana rodinných tradic, respekt k tradicím v jiných rodinách, skupinách
- hrdost a vlastenectví
- kulturní chování, mluva, zdvořilost

pracovní

- práce s jazykovými příručkami
- formování pracovních návyků- vedení sešitu, psaní slovíček...
- schopnost pracovat ve dvojici, ve skupině
- prezentace výsledků vlastní práce a práce skupiny
- orientace v učebnici, najít pomoc při práci
- hodnocení vlastní práce a práce své skupiny

Mezipředmětové vztahy:

- Všechny předměty - komunikace a jazyková kultura, porozumění textu, hlavní myšlenky textu, funkční styly a slohové útvary (především výpisky, výtah, výklad, referát, úvaha, diskuse)
- Cizí jazyky - terminologie, tvarosloví (slovní druhy, mluvnické významy), skladba (větné členy, stavby souvětí), slohové útvary
- Dějepis - vývoj literatury v jednotlivých historických obdobích, kulturní proudy a literární směry
- Výtvarná výchova - popis uměleckého předmětu, ilustrace a ilustrátoři
- Hudební výchova - lidová slovesnost, písňové texty a jejich autoři, melodram, libreto
- Informatika - Internet (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, vyhledávání informací, výukové programy a testy)

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		1.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči - tvoří krátký mluvený projev 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Hlávka, slabika, slovo, věta, písmeno – malé, velké, tištěné, psané</p> <p>Praktické naslouchání -vyjádření kontaktu s partnerem</p> <p>Věcné a praktické naslouchání - pozornost, soustředěnost Základy techniky mluveného projevu -dýchání, tvoření hlasu, výslovnost Základní komunikační pravidla - zdvořilé vystupování</p> <p>Vyjadřování závislé na komunikační situaci</p> <p>Základní hygienické návyky</p>	1.2.3

<ul style="list-style-type: none"> - zvládá hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, spojuje písmena i slabiky a kontroluje svůj písemný projev - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace dle dějové posloupnosti a vypráví podle nich souvislý příběh - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - odůvodňuje a píše správně velká písmena - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> - správné sezení a držení psacího náčiní <p>Technika psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - úhlednost, čitelnost <p>Žánry písemného projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> - blahopřání, pozdrav z prázdnin - prosba, poděkování, omluva <p>Tvoří věty podle obrázkové osnovy</p> <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost - hláska, slabika, samohlásky dlouhé a krátké <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - velká písmena na začátku věty - vlastní jména <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - dramatizace, přednes básní <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Poslech literárních textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpočítadlo, hádanka, říkanka - dětské časopisy 	<p style="text-align: center;">1.1.5</p>
---	---	--

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		2.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev, správně užívá diakritická znaménka - píše správně jednoduchá sdělení - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Praktické čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - technika čtení <p>Věcné čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdroj informací <p>Praktické naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v textu <p>Věcné naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozornost, soustředěnost, schopnost reagovat otázkami <p>Mluvený projev</p> <p>Základy techniky mluveného projevu</p> <p>Základní komunikační pravidla a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - oslovení, žádost, prosba, pozdrav <p>Mimojazykové prostředky řeči</p> <ul style="list-style-type: none"> - mimika, gesta <p>Základní hygienické návyky</p> <p>Technika psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> -úhlednost, čitelnost <p>Žánry písemného projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> - adresa, dopis <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p>	1.2.3

<p>na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá tvoření slov ze slabik, uvědomuje si správný slovosled, umí tvořit věty ze slov, seřadit věty podle děje - rozlišuje věty podle postoje mluvčího – oznamovací, tázací, rozkazovací, práci - porovnává významy slov - rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky ve výslovnosti i v psaném textu - psaní i / y po měkkých a tvrdých souhláskách - umí vyslovit a napsat souhlásky na konci a uvnitř slova - výslovnost a psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, - umí rozdělit slovo na konci řádku - poznává v textu podstatná jména, slovesa, předložky, spojky - rozlišuje obecná a vlastní jména a procvičuje pravopis jmen místních - seznámí se s abecedou - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - tiché čtení s porozuměním - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - interpretuje na základě poslechu a čtení - připravuje si mluvní cvičení 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluchové rozlišení hlásek a výslovnost <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta, slovo, pořádek slov ve větě - pořádek vět, druhy vět - slovní význam – slovo nadřazené, podřazené, souřadné <p>Hlásky – samohlásky, souhlásky, dvojhlásky, slabikotvorné, písmeno ě, význam slabiky pro dělení slov, spodoba</p> <p>Slovní druhy- podstatná jména, slovesa, předložky, spojky</p> <p>Vlastní jména</p> <p>Abeceda</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - dramtizace, přednes básní <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Poslech literárních textů</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádky a povídky o dětech - spojování obsahu textu s ilustrací - dramtizace pohádky <p>- doporučujeme knihu spolužákovi</p>	<p>1.1.5</p>
---	---	--------------

- seznámí se s básní, veršem, rýmem, vypravěčem, maňásky, loutkami, herci - seznámí se s ilustracemi a ilustrátory	- poezie, próza, divadlo, výtvarný doprovod - časopis pro děti	6.3
---	---	-----

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		3.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost - volí vhodné prostředky řeči - na základě vlastních zážitků vytvoří krátký projev - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic - píše správně jednoduchá sdělení	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Praktické čtení - čtení plynulé a pozorné Věcné čtení - zdroj informací Praktické naslouchání Věcné naslouchání - aktivní naslouchání Základy techniky mluveného projevu Základní komunikační pravidla a žánry - omluva, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu Mimojazykové prostředky řeči Základní hygienické návyky - hygiena zraku	1.2.3

<ul style="list-style-type: none"> - kontroluje vlastní psaný projev - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - učí se členit jazykový projev - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova - porovnává významy slov, vyhledává slova příbuzná - porovnává a třídí slova, - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary slov - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - rozlišuje slova ohebná a neohebná - seznámí se se skloňováním podstatných jmen, rozlišováním čísla jednotného množného, s rodem mužským, ženským a středním - seznámí se s určováním osoby, čísla a času - seznámí se s časováním sloves v čase přítomném, minulém a budoucím - píše správně vlastní jména osob, zvířat, měst, vesnic, hor, řek - spojuje věty vhodnými spojkami do jednodušších souvětí - seznamuje se se skladebními dvojicemi - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího - odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ů/ů, bě, pě, vě, mě, velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen - čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku 	<p>Technika psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> - přehlednost, kontrola <p>Žánry písemného projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozvánka, popis - vypravování - osnova <p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - tempo, intonace <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma a homonyma - stavba slova <p>Slovní druhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení se všemi slovními druhy <p>Tvarosloví-</p> <p>podstatná jména – mluvnické kategorie</p> <p>slovesa – mluvnické kategorie</p> <p>Vlastní jména</p> <p>Skladba- věta jednoduchá, souvětí</p> <p>Druhy vět, interpunkční znaménka</p> <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - obojetné souhlásky <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p>	<p>6.3</p>
---	--	------------

<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním a dokáže se orientovat v textu knih pro děti - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem - chápe četbu jako zdroj informací 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - volná reprodukce <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Poslech literárních textů, základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - bajka, povídka, spisovatel, básník, verš, rým <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - pověsti místní, regionální 	<p>1.1.5</p>
<p>Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA</p>		<p>4.ročník</p>
<p>Očekávaný výstup Žák</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata viz. str. 15 - 29</p>
<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním přeměřené náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu a ty zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení a reprodukuje obsah - vede správně dialog - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu vyprávění a vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti - poznává různé druhy popisů - napíše správnou adresu a oslovení 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Praktické čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - znalost orientačních prvků v textu <p>Věcné čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávací čtení <p>Věcné naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaznamenat slyšené <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní komunikační pravidla a žánry - vzkaz - základy techniky mluveného projevu <p>Písemný a mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypravování – postup děje - popis – postup činnosti - dopis 	

<ul style="list-style-type: none"> - učí se psát stručné zápisy do sešitů, poznámky - vypisuje údaje ze slovníku, encyklopedie - porovnává významy slov, všímá si spisovné a nespisovné podoby slov - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou - rozlišuje předpony a předložky - určuje slovní druhy - seznamuje se se skloňováním podstatných jmen - u sloves rozliší infinitiv a určité slovesné tvary - určuje mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves - seznamuje se s časováním sloves v oznamovacím způsobu - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, změni větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodné spojovací výrazy - vyhledává základní skladební dvojici - určuje podmět a přísudek - seznamuje se s psaním i/y v přičestí minulém - uvědoměle používá i/y po obojetných souhláskách ve slovech vyjmenovaných i příbuzných - rozlišuje v textu řeč přímou a větu uvozovací - vyjadřuje své dojmy a zaznamenává je - čte plynule a správně - umí prokázat, že textu porozuměl 	<ul style="list-style-type: none"> - zápis z učebního textu JAZYKOVÁ VÝCHOVA Slovní zásoba a tvoření slov Stavba slova <ul style="list-style-type: none"> - kořen, část předponová a příponová, koncovky Tvarosloví- slovní druhy <ul style="list-style-type: none"> - skloňování podstatných jmen - časování slovesa - mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves Skladba <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá a souvětí - základní skladební dvojice Pravopis – shoda podmětu s přísudkem <ul style="list-style-type: none"> - koncovky podstatných jmen - vyjmenovaná slova a slova příbuzná Přímá řeč LITERÁRNÍ VÝCHOVA Zážitkové čtení a naslouchání 	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - umí vyhledávat informace v učebnicích a dětských encyklopediích - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - charakterizuje literární postavy - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>Základní literární pojmy- literární druhy a žánry Poslech literárních textů</p> <p>Základní literární pojmy - přirovnání. povídka</p>	<p>1.1.5</p> <p>3.1</p>
<p>Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA</p>		<p>5.ročník</p>
<p>Očekávaný výstup Žák</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata viz. str. 15 - 29</p>
<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním přeměřené náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Praktické čtení Věcné čtení - klíčová slova Věcné naslouchání</p> <p>Mluvený projev- základní komunikační pravidla - zahájení a ukončení dialogu - střídání rolí mluvčího a posluchače Vyjadřování závislé na komunikační situaci</p> <p>Komunikační žánry - zpráva, oznámení - vypravování - popis předmětu, děje, pracovního postupu Písemný a mluvený projev- vypravování - jednoduché tiskopisy - formální úprava textu</p>	<p>6.1</p> <p>6.2</p> <p>6.4</p>

<p>posloupnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapíše stručný zápis, poznámky do sešitu - umí pracovat s Pravidly českého pravopisu - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - chápe národní / mateřský / jazyk jako nejdůležitější prostředek dorozumívání - vytváří si vztah k jazyku - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech - ovládá mluvnické kategorie podstatných jmen - určuje mluvnické kategorie sloves, procvičuje podmíňovací způsob - seznamuje se s druhy přídavných jmen – tvrdá, měkká – jejich pravopisem - seznamuje se s druhy zájmen - seznamuje se druhy číslovek - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Seznámení s jazykovými příručkami</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov- slova a pojmy, význam slov</p> <p>Stavba slova</p> <ul style="list-style-type: none"> - kořen, předpona, přípona <p>Tvarosloví- slovní druhy, tvary slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména - slovesa - přídavná jména měkká, tvrdá - vzory - zájmena - číslovky <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá a souvětí - základní skladební dvojice <p>Podmět</p> <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovaná slova a slova příbuzná 	
---	---	--

<p>je obměňuje</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává podmět vyjádřený i nevyjádřený, několikanásobný - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - píše správně koncovky přídavných jmen měkkých a tvrdých - zvládá pravopis shody přísudku s podmětem - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - čte plynule a správně - umí prokázat, že textu porozuměl - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - umí vyhledávat informace v učebnicích a dětských encyklopediích - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy - učí se hodnotit, co přináší rozhlasový pořad a televizní vysílání - sleduje kulturní programy v obci, nejbližším městě, regionu 	<ul style="list-style-type: none"> - koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých - shoda podmětu s přísudkem <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>Základní literární pojmy- literární druhy a žánry Poslech literárních textů</p> <p>Základní literární pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - divadelní představení, herec, režisér - televize, rozhlas - kulturní život v regionu 	<p>1.1.5</p> <p>3.1</p>
--	--	-------------------------

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		6.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje útvary národního jazyka a zdůvodní jejich užití - orientuje se v základních jazykových příručkách a umí je používat - správně vyslovuje hlásky a hláskové skupiny - správně klade přízvuk u slov a vět - správně intonuje a člení souvislou řeč pomocí frázování - správně třídí slovní druhy - rozlišuje druhy podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen a číslovek - tvoří spisovné tvary slov podle vzorů, určuje mluvnické významy - tvoří správné tvary podstatných jmen označujících části těla - prohlubuje si znalosti v pravopise morfologickém a v pravopise vlastních jmen osobních a místních - ve stylistických cvičeních využívá jmenných tvarů přídavných jmen, stupňování a výstižných slovesných tvarů - rozlišuje slova plnovýznamová a gramatická - vyhledá základní a určovací skladební dvojice - určí základní a rozvíjející větné členy - rozliší větu jednoduchou a souvětí, větu hlavní a vedlejší 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Obecné výklady o jazyce Jazyk a jeho útvary Jazykověda a její složky Seznámení s jazykovými příručkami</p> <p>Hláskosloví Slovní přízvuk, větný přízvuk, důraz Větná melodie Tempo, pauzy</p> <p>Tvarosloví Druhy slov Druhy podstatných jmen, procvičování tvarů a pravopisu podle vzorů, skloňování vlastních jmen osobních a místních Některé odchylky od pravidelného skloňování Druhy přídavných jmen a jejich skloňování, stupňování Druhy zájmen a jejich skloňování Druhy číslovek a jejich skloňování Slovesa</p> <p>Skladba Stavba větná Základní větné členy – shoda přísudku s podmětem Rozvíjející větné členy</p>	4.4

<ul style="list-style-type: none"> - zdokonaluje se v pravopise syntaktickém - tvoří souvislé texty na základě znalosti jeho stavby - vyhledá klíčová slova - formuluje hlavní myšlenky - seznamuje se s výstavbou souvislého textu a způsoby jeho členění - vytvoří stručné poznámky a výtah z přečteného textu - čte s porozuměním, je schopen reprodukce v přiměřeném rozsahu - zvládá kompozici vypravování - volí vhodné jazykové prostředky vzhledem k dané komunikační situaci - zvládá popisný postup - volí jazykové prostředky směřující k výstižnosti popisu - uvědomuje si posloupnost děje - zpracuje informaci stručně a srozumitelně - odlišuje fakta od názorů a hodnocení - umí vyplnit složenku, průvodku, objednávku - stylizuje dopis podle adresáta - využívá různých výrazových prostředků vzhledem ke vztahu pisatele a adresáta 	<p>Věta jednoduchá a souvětí Věta hlavní a vedlejší Interpunkce v souvětí</p> <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Výtah a výpisky Odstavce Hlavní myšlenky textu</p> <p>Vypravování Osnova Kompozice Jazykové prostředky</p> <p>Popis Popis předmětu Popis osoby Popis děje, popis pracovního postupu</p> <p>Zpráva a oznámení, objednávka, tiskopisy</p> <p>Dopis Dopis soukromý a úřední</p>	<p>6.1 6.6</p>
--	--	--------------------

<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní komunikační pravidla - vyjadřuje se vhodně vzhledem ke komunikační situaci - charakterizuje základní literární druhy a žánry - osvojuje si základní literární pojmy - čte s porozuměním a volně text reprodukuje - orientuje se ve struktuře literárního díla - vyhledává jazykové prostředky typické pro uměleckou literaturu - formuluje dojmy ze své vlastní četby či návštěvy divadelního představení a snaží se o kultivovaný mluvený projev - vyhledává informace v různých typech informačních zdrojů 	<p>Základní komunikační situace Zásady dorozumívání a kultivovaného projevu</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA Literatura a její funkce Lidová slovesnost Literatura – věcná a umělecká Literární druhy a žánry: Poezie, próza, drama; lyrika, epika, drama</p> <p>Volná reprodukce Struktura literárního díla (námět, motiv, hlavní a vedlejší postava, kompozice) Jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, zvukomalba; slova zastaralá, knižní, básnické novotvary) Literární referáty k samostatné četbě Návštěva divadelního představení Přednes - recitační soutěž</p> <p>Školní a místní knihovna - knihovnický systém Informace na internetu</p>	<p>3.1 4.2</p>
--	--	--------------------

<p>Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA</p>		<p>7.ročník</p>
<p>Očekávaný výstup Žák</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata viz. str. 15 - 29</p>
<p>- rozlišuje slovní druhy - převádí slovesa do trpného i činného rodu - prohlubuje si znalosti o neohebných slovních druzích - využívá znalostí o slovních druzích a jejich tvarech ve stylistických cvičeních - osvojí si pravopis psaní velkých písmen ve jménech vlastních, zejména v několikaslovném vlastním názvu - zdokonaluje se v pravopise morfologickém a syntaktickém - pracuje samostatně s jazykovými příručkami, vyhledává obtížnější tvary slov</p> <p>- rozlišuje významy slov - rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh - používá slovníky pro určení významu slova</p> <p>-rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování - orientuje se ve stavbě slova - prohlubuje si znalosti v pravopise slovtvorném a morfologickém a využívá znalostí při tvorbě jazykových projevů</p>	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Tvarosloví Podstatná jména Přídavná jména Zájmena, skloňování a užívání vztažných zájmen Číslovky Slovesa Neohebné slovní druhy Psaní velkých písmen ve jménech vlastních Procvičování pravopisu i/í, y/ý</p> <p>Význam slov Význam věcný a mluvnický, obrazný Slovo, sousloví Slova významově souřadná, nadřazená a podřazená Slova jednoznačná a mnohoznačná Rčení, přísloví</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování Slovtvorba Odvozování, skládání a zkracování</p>	<p>4.4</p>

<ul style="list-style-type: none"> - určuje druhy vět podle funkce - rozlišuje větu jednočlennou a dvojčlennou - vyhledává a určuje základní a rozvíjející větné členy - rozlišuje hlavní a vedlejší věty - nahrazuje větné členy vedlejšími větami - seznamuje se s druhy vedlejších vět - vytváří jednoduchá souvětí - zdokonaluje se ve výstavbě souvislého textu - prohlubuje se znalosti v pravopise syntaktickém -zdokonaluje se v kompozici vypravování -odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - pracuje s osnovou, na základě osnovy sestaví text - vyjádří ústně i písemně své zážitky - odliší podstatné znaky od méně důležitých - uspořádá informace logicky tak, jak spolu souvisí - vyjadřuje se výstižně a jednoznačně - dokáže vyjádřit ústně i písemně své pocity a dojmy - obohacuje svoji slovní zásobu o základní umělecké prostředky a nejčastější české frazémy (frazéologismy) - sestaví svůj vlastní životopis - zpracuje strukturovaný životopis - sepíše žádost v ustálené formě - rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích 	<p>Skladba Stavba větná Přísudek, podmět, shoda Předmět, příslovecné určení, přívlastek, doplněk, přístavek Druhy vedlejších vět</p> <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Vypravování Kompozice, jazykové prostředky Osnova</p> <p>Popis Popis uměleckých děl Líčení Popis výrobků a pracovních postupů Užití odborných názvů v popisu Charakteristika</p> <p>Životopis</p> <p>Žádost Reklama, inzerát</p>	<p>4.1</p> <p>6.1 6.2 6.6</p>
--	---	---------------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá hlavní myšlenky textu a uspořádá je v logicky uspořádaný, souvislý text - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - rozlišuje základní literární druhy a žánry, vyjmenuje jejich charakteristické znaky, uvádí jejich výrazné představitele - rozlišuje literaturu podle námětu - výrazně čte s porozuměním, text reprodukuje - vyhledává v textu hlubší smysl, formuluje vlastní názory na dílo - jednoduše popisuje strukturu díla - charakterizuje užití jazykové prostředky - odliší literaturu hodnotnou od konzumní - snaží se na základě získaných poznatků z literární teorie o vlastní tvorbu - seznamuje se s autory knižních ilustrací - vyhledává informace v různých informačních zdrojích 	<p>Výtah Výtah, osnova, výpisek, citát</p> <p>Zásady kultivovaného projevu Připravený i nepřipravený projev</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA Literární druhy a žánry Žánry lyrické, lyricko-epické, epické Žánry dramatické Žánry věcné literatury (populárně-naučná, faktu) Literatura dobrodružná, historická, humoristická, sci-fi Přednes, volná reprodukce Záznam a reprodukce hlavních myšlenek</p> <p>Struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice) Jazyk literárního díla Referáty Vytváření vlastních literárních textů Vlastní výtvarný doprovod Slovníky, encyklopedie, internet</p>	<p>3.1 4.2</p>
--	--	--------------------

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		8.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk a chápe jejich užití vzhledem ke komunikační situaci - získá přehled o slovanských jazycích - rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a tvoření slov - zdokonaluje se v pravopise slovtvorném i morfologickém - používá slovníky ke zjištění původu a významu cizích slov - nahrazuje cizí slova v textu českými výrazy - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - dbá na kultivovaný mluvený a písemný projev - upevňuje si poznatky o slovních druzích - tvoří správné tvary obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - rozlišuje slovesa dokonavá a nedokonavá a vhodně volí jejich tvary ve stylistických cvičeních - zvládá pravopis 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Obecné výklady o jazyce Útvary českého jazyka a jazyková kultura Čeština jako jeden ze slovanských jazyků</p> <p>Nauka o slovní zásobě Slovní zásoba a tvoření slov Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis</p> <p>Tvarosloví Procvičování probraného učiva Skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen Slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá Tvoření slovesných tvarů a jejich využití Pravopis koncovek jmen a sloves</p> <p>Pravopis Psaní předpon s-, z-, vz- a předložek s, z Skladba Psaní bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně</p>	<p>3.3 4.4</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí orientuje se ve stavbě věty jednoduché - nahrazuje větné členy vedlejšími větami - určuje druhy vedlejších vět - chápe vztah souřadnosti mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu a obsahovou souvislost mezi hlavními větami - určuje druhy souvětí - zdokonaluje se v syntaktickém pravopise - využívá získané poznatky k tvorbě logicky i věcně správných textů - využívá poznatků z vlastní četby - rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní - rozvíjí schopnost využití vhodných jazykových prostředků - obohacuje svůj projev o základní umělecké prostředky - vyjádří svůj postoj ke sdělovanému obsahu - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - formuluje vlastní názory na aktuální problémy, je schopen 	<p>Skladba Věta jednoduchá a souvětí Významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu Souvětí podřadné Druhy vedlejších vět Souřadně spojené věty vedlejší Souvětí souřadné – významový poměr mezi větami hlavními Interpunkce v souvětí Jazykové rozbory, složitější souvětí</p> <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Charakteristika literárních postav Charakteristika vnější a vnitřní, přímá a nepřímá Kompozice, jazykové prostředky (přirovnání, rčení)</p> <p>Subjektivně zabarvený popis Jazykové prostředky (metafora, personifikace)</p> <p>Výklad Odborné názvy</p> <p>Výtah Osnova, výpisky, citáty</p> <p>Úvaha Dialog, diskuse</p>	<p>4.1</p>
--	---	------------

<p>je obhájit v diskusi</p> <ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - dodržuje zásady kultivovaného projevu - získá přehled o základních stylech a druzích projevu <p>- rozpozná zákl. literární druhy a žánry, přiřazuje ukázky k jednotlivým druhům a žánrům</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s nejvýznamnějšími díly české a světové literatury daných období <p>- rozvíjí své čtenářské schopnosti, na základě četby rozvíjí své emocionální a estetické vnímání a zážitky z četby sděluje</p> <ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování <ul style="list-style-type: none"> - snaží se o vlastní tvorbu - chápe význam výtvarného doprovodu k literárním dílům - zpracovává informace z různých informačních zdrojů 	<p>Zásady kultivovaného projevu</p> <p>Shrnutí o slohu</p> <p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA Literární druhy a žánry v průběhu staletí Žánry lyrické Žánry epické Žánry lyricko-epické Žánry dramatu Hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé – do 20. století Reprodukce hlavních myšlenek Přednes Literární referáty Interpretace literárního textu</p> <p>Struktura a jazyk literárního díla Filmové adaptace Návštěva divadelního představení Dramatizace Vytváření vlastních textů Vlastní výtvarný doprovod Knihovna, slovníky, encyklopedie, CD ROM, internet</p>	<p>3.1 4.2</p>
--	--	--------------------

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA		9.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - má přehled o slovanských a světových jazycích - samostatně pracuje se slovníky a jazykovými příručkami - dbá o kultivovaný projev - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - v mluveném projevu uplatňuje poznatky o zvukové stránce slova a věty - používá jazykové příručky - rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech - používá slovníky pro určení významu slova a slovních spojení - orientuje se ve stavbě slova - zvládá pravopis slovotvorný - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - zvládá pravopis morfologický - používá samostatně jazykové příručky - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů 	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA Obecná poučení o jazyce Jazykověda, jazyky Český jazyk Jazykové příručky</p> <p>Zvuková stránka jazyka Hlásky Zvuková stránka slova a věty</p> <p>Slovní zásoba Význam slov a slovních spojení Obohacování slovní zásoby Stavba slova</p> <p>Tvarosloví Slovní druhy – opakování učiva Slovesa – přechodníky, slovesné třídy</p>	3.3 4.4

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v různých typech výpovědí - zvládá stavbu věty jednoduché - chápe pořádek slov ve větě - orientuje se ve stavbě složitějších souvětí - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí - využívá znalostí při tvorbě jazykových projevů podle komunikační situace - dbá na osobní jazykovou kulturu - volí vhodně formu a jazykové prostředky podle funkce projevu a podle komunikační situace - využívá základy studijního a kritického čtení při práci s textem i při vlastním tvořivém psaní - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - ovládá pravidla diskuse a dialogu - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	<p>Skladba Věta jednoduchá, větné členy Zvláštnosti větné stavby Souvětí, druhy vedlejších vět Významové poměry Interpunkce Přímá a nepřímá řeč Věty podle postoje mluvčího Zápor</p> <p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Komunikace Funkční styly a slohové útvary Výklad Popis Charakteristika Vypravování Úvaha Proslov Diskuse Fejeton</p>	<p>6.1 6.2 6.3 6.4 6.5 6.6 4.1</p>
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje literaturu uměleckou a věcnou - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - orientuje se v literárním textu, dokáže ho reprodukovat, rozumí jeho významu a smyslu, při interpretaci textu pracuje se základními literárními pojmy - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - dokáže porovnat literární, dramatické a filmové zpracování téhož námětu - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - vyhledává informace z různých zdrojů a zpracovává je 	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</p> <p>Literární druhy a žánry Struktura a jazyk literárního díla Interpretace textu</p> <p>Reprodukce hlavních myšlenek Referáty</p> <p>Adaptace, dramtizace Divadelní představení</p> <p>Hlavní vývojová období národní a světové literatury – opakování Literatura 20.století – typické žánry a jejich představitelé Literatura faktu, publicistické žánry</p> <p>Přednes vhodných literárních textů Vytváření vlastních textů</p> <p>Knihovny, slovníky, encyklopedie, CD ROM, internet</p>	<p>3.1 4.2</p>
--	--	---------------------

5.1.2. ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk jako cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v **Anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2** (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

1.stupeň

Základem tvořivé práce je zejména porozumění, sluchová analýza a syntéza. Prvořadé je pochopení kulturní odlišnosti anglicky hovořících zemí na pozadí gramatických zvláštností a komunikativních dovedností (vhodná témata ke konverzaci). **Pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.** V písemném projevu pak seznámení se s odlišnostmi od rodného jazyka, základní strukturou věty a pravidly pro tvoření vět pro písemný i ústní projev. Vzdělávání **předpokládá** dosažení úrovně A1.

2. stupeň

Navazuje přirozeně na základy předchozího stupně a tím vhodně rozvíjí dovednosti jak komunikativní tak i písemné. Vzdělávání **předpokládá** dosažení úrovně A2.

Úroveň A2:

Žák - rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). **Komunikuje** prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. **Popíše** jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnáléhavějších potřeb.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Anglický jazyk je vyučován ve 3. - 9. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídách, které jsou vybaveny interaktivní tabulí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení **klíčových kompetencí**:

k učení

- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy apod.)
- motivace spojená s potřebou naučit se určité výrazy (projekty)
- práce s portfoliem - sebehodnocení – naučit se pod vedením učitele, využít i jinde, využít vlastní pokrok za určitou dobu (nejen ve srovnání s ostatními)
- práce s chybou – chybu nechápat jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení
- zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly – např. poslech : nezpanikařit, když nerozumím, snažit se zareagovat, i když ne všemu zcela rozumím, domyslet si význam, cvičením dosahovat zlepšení
- pochopení systému gramatiky- systematizace, zařazení dalších jevů do systému
- využití a aplikace internacionalismů a anglikanismů
- rozvoj jednotlivých dovedností, (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev), využití v dalších jazycích, rozvoj jazykové paměti – cvičením ji zlepšujeme v AJ a tím pomáháme dalším jazykům

k řešení problémů

- uplatňování získaných dovedností k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost cizího jazyka
- orientace žáka v cizím jazykovém prostředí – umět se zeptat na cestu a porozumět odpovědi, vyhledat si dopravní spoj, zakoupení jízdenky, telefonování, hotel, dovolená, lyžování....
- vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- řešit úkoly v učebnici a PS podle zadání
- ověření si teoretických poznatků v praxi a aplikace při dalších činnostech
- zpracování projektů – dlouhodobý úkol – problém, příprava, využití znalostí reálií, využití médií, prezentace výsledků vlastní práce
- pojmenování problému, stanovení postupu, jak ho řešit

komunikativní

- praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemná i ústní komunikace)
- rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému

- nácvik struktury mluvených a písemných projevů
- schopnost reakce na slyšené i psané – pokyny, povely, úkoly
- jednoduchý srozumitelný popis situace, věci
- využití intonace, důrazu, melodie hlasu
- komunikace s lidmi z jiných zemí
- monologické cvičení – přednáška, popis, opis, vyjádření názoru
- pomoc partnerovi, který v komunikaci nebo v CJ není tak dobrý

sociální a personální

- týmová spolupráce, práce ve dvojicích, skupinách
- rozlišení a respektování rolí – vedoucí, účastník
- prezentován í a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci
- budování sebevědomí
- pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (reálie)
- výměna zkušeností

občanské

- zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, tým
- tolerance odlišnosti – rasové, náboženské...
- dodržování pravidel – slušné chování, respektování pravidel země, v níž jsem host, respektování tradic jiných národů
- uvědomit si tradice české ve srovnání s jinými
- ochrana rodinných tradic, respekt k tradicím v jiných rodinách, skupinách
- hrdost a vlastenectví
- kulturní chování, oblékání, mluva, zdvořilost
- poznávání společných prvků v dějinách

pracovní

- CJ jako prostředek komunikace při plnění úkolů
- práce se slovníkem
- formování pracovních návyků - vedení sešitu, psaní slovíček...
- schopnost pracovat ve dvojici, ve skupině

- práce s mapou, plánem
- prezentace výsledků vlastní práce a práce skupiny
- orientace v učebnici, najít pomoc při práci
- hodnocení vlastní práce a práce své skupiny

Mezipředmětové vztahy:

Vlastivěda	- Evropa
Ostatní jazyky	- komunikace, terminologie, tvarosloví, slovní druhy, gramatické jevy, literatura
Výchova k občanství	- člověk jako jedinec, člověk a rodina, člověk ve společnosti, kultura, náboženství, mediální výchova
Zeměpis	- kulturní odlišnosti, vývoj, poloha, reliéf, náboženství
Matematika	- výpočty, matematické dovednosti, grafy, tabulky, časová osa
Přírodopis	- živé organismy, popis krajiny, popis prostředí
Dějepis	- kultura a vývoj společnosti, historická fakta
Tělesná výchova	- názvosloví sportů
Výtvarná výchova	- projekty, kultura a výtvarné umění
Hudební výchova	- písně
ICT	- vyhledávání a zpracovávání informací, internet- stránky v cizím jazyce, překlad, výukové programy
Výchova ke zdraví	- zdravý životní styl – jídlo, nápoje, lékař, zubař

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK		3.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz str. 15 - 29
<p>ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdraví, představí sebe a ostatní, plní úkoly zadané anglicky, odpoví na otázky, počítá do 20, označí základní barvy. - ptá se na předměty kolem sebe, odpovídá, žádá a odpovídá na žádost. - ptá se na věk, odpovídá, klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu - určí a pojmenuje domácí zvířátka, odhadne a zeptá se na správnost, určuje zvířata podle velikosti a barvy - vyjádří pocity a nálady, mluví i o pocitech jiných lidí. - popíše vzhled člověka <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mluví o členech své rodiny, oblečení, lidském těle - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - odpovídá co má/ nemá rád - určí, co je na obrázku, třídí informace. <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu 	<p>Pozdravy. Yes, no. Barvy, čísla 1 – 12, 13 -20, do 100 Pokyny učitele k výuce Školní potřeby (<i>What's this? A (red) pen. Please, thank you, here you are.)</i> <i>How old are you? What colour is the..? You are..</i> Zvířata Členové rodiny Sloveso to be Části lidského těla, oblečení, názvy zaměstnání Slovesa pohybu, názvy jídel, názvy denních jídel Abeceda. <i>How do you spell..?</i> Názvy dnů a měsíců. <i>Where are you from? I'm from...</i> několik cizích zemí Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Tématické okruhy – domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblékání, kalendářní rok (svátky, měsíce, dny v týdnu), zvířata Deníček 1</p>	<p>3.2 4.4</p>

<p>PSANÍ -přiradí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</p>		
---	--	--

<p>Předmět: ANGLICKÝ JAZYK</p>		<p>4.ročník</p>
<p>Očekávaný výstup <i>Žák</i></p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata viz str. 15 - 29</p>
<p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí si vyměnit s partnerem informace o sobě, mluví o svých schopnostech, pojmenuje předměty. - popíše své záliby - pojmenuje byt a dům, věci, kde se nachází - mluví o městě, kde jsou místa ve městě, žádá a udává 	<p>Osobní zájmena. Číslovky. Sloveso <i>to be, to have</i> Průběhový čas What, Where, When, ... Přítomný čas prostý.</p>	

<p>směry</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluví o tom, co lidé právě dělají, o počasí - vyjádří čas, zeptá se na čas, mluví o škole a rozvrhu - umí mluvit o svých zálibách, popíše co dělá ve volném čase - zazpívá písničky, říká básničky, účinkuje ve hře - umí použít slovník – dvojjazyčný - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zapojí do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, 	<p>Pomocné sloveso <i>to do</i> Minulý čas prostý Deníček 2 Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem</p> <p>Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata</p> <p>Reálie: Nakupuje v eurech, vyjádří cenu v eurech, mluví o datu, pojmenuje a mluví o svátcích: Vánoce, Nový rok, sv. Valentýn, <i>Pancake Tuesday</i>, Velikonoce. Mluví o sv. Jiřím, o Brucvíkovi, o Velké Británii, Irsku a o Praze.</p>	<p>3.1 3.2 4.4</p>
---	--	------------------------------

<p>který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy 		
--	--	--

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK		5.ročník
Očekávaný výstup <i>Žák</i>	Učivo	Průřezová témata viz str. 15 - 29
<p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, poskytne požadovanou informaci - pozdraví a rozloučí se s dospělým i s kamarádem - pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace <p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p>	<p>Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdravy; představování. Číslovky To be, to have Přítomný čas prostý, průběhový Některá modální slovesa There is, there are</p>	4.4

<p>-jednoduchým způsobem se domluví s partnerem</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí známým slovům v poslechu - rozumí známým výrazům a jednoduchým větám se vztahem k osvojitelným tématům - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu - umí v textu vyhledat specifickou informaci a odpovědět na otázky, rozumí známým slovům a jednoduchým větám, vyslovuje a čte foneticky správně <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci - obměňuje krátké texty, sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace - používá dvojjazyčný slovník 	<p>Osobní zájmena Stavba věty Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>Tématické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata</p>	
---	--	--

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK		6.ročník
Očekávaný výstup <i>Žák</i>	Učivo	Průřezová témata viz str. 15 - 29
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, který se týká osvojených témat - rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní slovní zásobu pro komunikativní témata - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných neformálních situacích - mluví o sobě, své rodině a kamarádech - popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - pochopí jednoduchý text z učebnice <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a rodiny 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p> <p>Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím</p> <p>Tematické okruhy – můj život, zvířata, onemocnění, jídlo, stravovací návyky, kultura, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>Řadové číslovky a měsíce Přídavná jména označující velikost; množné číslo; části těla: nose, mouth, neck atd. Minulý čas – pravidelná a nepravidelná slovesa Zájmena Going to Some, any</p>	<p>1.1.5</p> <p>1.2.3</p> <p>2.1</p> <p>4.2</p>

	Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména	
--	---	--

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK		7.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz str. 15 - 29
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči</p> <p>MLUVENÍ - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o sobě, své rodině, kamarádech, škole a volném čase - popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - orientuje se v základních údajích o Velké Británii, probíraná místa najde na mapě, porovnává</p> <p>PSANÍ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby Přídavná jména a příslovce - stupňování Have to Přítomný čas prostý a průběhový Minulý čas prostý - ago Minulý čas průběhový Frázová slovesa: sit down, try out, get off, switch on, look for Číslovky Going to Vyjadřování budoucnosti pomocí will. Will pro vyjádření rozhodnutí. Zájmena, pády Like + ..ing Spojení podstatných jmen a sloves: win a competition, race, the lottery atd Tematické okruhy - škola a předměty, rodina, volný čas, doprava, pocity a nálady, reálie zemí příslušných jazykových oblastí Práce se slovníkem</p>	<p>1.2.2 3.1 4.1 6.2</p>

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK		8.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz str. 15 - 29
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči - při poslechu rozeznává a popisuje zvuky, osoby a umí je popsat. - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovládá základní slovní zásobu a umí jí rozšiřovat v přiměřených tématech. - mluví o sobě, své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vede jednoduchou komunikaci <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace; <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše příběh 	<p>Slovní a větný přízvuk, intonace Zájmena jako podmět a předmět Frekventovaná frázová slovesa Přítomný čas prostý a průběhový Předpřítomný čas – ever/never Minulý čas prostý a průběhový Should/Shouldn't Čtení velkých čísel Can a must, mustn't, have to, don't have to Some/any - složeniny Pořadí rozvíjejících přídavných jmen. Tvoření otázek v přítomnosti, minulosti a budoucnosti</p> <p>Tematické okruhy – příroda a město, kultura, volný čas, film, škola, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>1.2.1 1.3.1 3.2 4.4</p>

<ul style="list-style-type: none"> - dokáže porovnat a upravit text v rozdílných časech - chápe jevy v kontextu, propojuje znalosti z různých vědních oblastí		
--	--	--

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK		9.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz str. 15 - 29
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - mluví o sobě, své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vypráví příběh podle obrázkové předlohy - diskutuje se spolužáky o zájmech, o plánech do budoucnosti, o rodině <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí čtenému komiksovému příběhu <p>PŠANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - vytvoří vlastní závěr přečteného příběhu - napíše krátkou zprávu na dané téma - vypracuje text na téma, které je mu blízké a prezentuje svou práci před spolužáky 	<p>Slovní a větný přízvuk, intonace Frekventovaná frázová slovesa Předpřítomný čas – for a since Minulé časy – opakování s důrazem na nepravidelná slovesa Too / enough Vyjadřování budoucnosti Stavová slovesa – want, think, like, need, love, prefer Had to, didn't have to Could, couldn't Tázací dovětky There is someone/something + ...ing Might Trpný rod Vztažné věty Podmínkové věty Tematické okruhy – nákupy a móda, moderní technologie a média, lidské tělo, jídlo, denní činnost, chování, zdraví a ochrana zdraví, životní prostředí, klima, vztahy (přátelské/nepřátelské), společnost a její problémy, volba povolání Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou</p>	<p>1.1.1 1.2.3 1.2.4 5.4</p>

5.1.3 NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk bude vyučován jako další cizí jazyk a je zařazen jako povinný do výuky 2.stupně od 6.třídy. Osvojování dalšího cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice zejména sousedního Německa a Rakouska.. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v **Německém jazyce předpokládá** dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

úroveň A1

Žák rozumí každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám a tyto výrazy a fráze **používá**. **Představí** sebe i ostatní i **klade** jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu. Na podobné otázky **odpovídá**. **Jednoduchým** způsobem **se domluví**, mluví-li partner pomalu, jasně a je ochoten pomoci.

Německý jazyk je vyučován v 6., 7. a 8. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně, v 9.ročníku 3 hodiny týdně. V 9. ročníku lze na výuku Německého jazyka navázat ve volitelném předmětu Konverzace v německém jazyce s časovou dotací 1 hodiny týdně.

Výuka probíhá s interaktivní tabulí s využitím interaktivní učebnice.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení **klíčových kompetencí**:

k učení

- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy apod.)
- motivace spojená s potřebou naučit se určité výrazy (projekty)
- práce s portfoliem - sebehodnocení – naučit se pod vedením učitele, využít i jinde, využít vlastní pokrok za určitou dobu (nejen ve srovnání s ostatními)

- práce s chybou v NJ – chybu nechápat jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení
- zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly – např. poslech : nezpanikařit, když nerozumím, snažit se zareagovat, i když ne všemu zcela rozumím, domyslet si význam, cvičením dosahovat zlepšení
- pochopení systému gramatiky- systematizace, zařazení dalších jevů do systému
- využití a aplikace internacionalismů a anglikanismů
- rozvoj jednotlivých dovedností, v NJ (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, ústní projev), využití v dalších jazycích, rozvoj jazykové paměti – cvičením ji zlepšujeme v NJ a tím pomáháme dalším jazykům

k řešení problémů

- uplatňování získaných dovedností k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost cizího jazyka
- orientace žáka v cizím jazykovém prostředí – umět se zeptat na cestu a porozumět odpovědi, vyhledat si dopravní spoj, zakoupení jízdenky, telefonování, hotel, dovolená, lyžování....
- vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- řešit úkoly v učebnici a PS podle zadání
- ověření si teoretických poznatků v praxi a aplikace při dalších činnostech
- zpracování projektů – dlouhodobý úkol – problém, příprava, využití znalostí reálií, využití médií, prezentace výsledků vlastní práce
- pojmenování problému, stanovení postupu, jak ho řešit

komunikativní

- praktické a efektivní využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemná i ústní komunikace)
- rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému
- nácvik struktury mluvených a písemných projevů
- schopnost reakce na slyšené i psané – pokyny, povely, úkoly
- jednoduchý srozumitelný popis situace, věci
- využití intonace, důrazu, melodie hlasu
- komunikace s lidmi z jiných zemí
- monologické cvičení – přednáška, popis, opis, vyjádření názoru
- pomoc partnerovi, který v komunikaci nebo v CJ není tak dobrý

sociální a personální

- týmová spolupráce, práce ve dvojicích, skupinách
- rozlišení a respektování rolí – vedoucí, účastník
- prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci
- budování sebevědomí
- pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (reálie)
- výměna zkušeností

občanské

- zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, tým
- tolerance odlišnosti – rasové, náboženské...
- dodržování pravidel – slušné chování, respektování pravidel země, v níž jsem host, respektování tradic jiných národů
- uvědomit si tradice české ve srovnání s jinými
- ochrana rodinných tradic, respekt k tradicím v jiných rodinách, skupinách
- hrdost a vlastenectví
- kulturní chování, oblékání, mluva, zdvořilost
- poznávání společných prvků v dějinách

pracovní

- CJ jako prostředek komunikace při plnění úkolů
- práce se slovníkem
- formování pracovních návyků- vedení sešitu, psaní slovíček...
- schopnost pracovat ve dvojici, ve skupině
- práce s mapou, plánem
- prezentace výsledků vlastní práce a práce skupiny
- orientace v učebnici, najít pomoc při práci
- hodnocení vlastní práce a práce své skupiny

Mezipředmětové vztahy:

Zeměpis - země, ve kterých se mluví německy, Evropa v globálních souvislostech, EU, němčina jako jeden z oficiálních jazyků

Český jazyk	- internacionalismy, jména a příjmení v češtině, slova převzatá z jiných jazyků, správný styl mluveného slova, vyprávění jazyková terminologie, německy píšící spisovatelé a jejich díla
ICT	- základy psaní na počítači, vyhledávání informací na internetu k různým tématům a reáliím, písemná elektronická komunikace, práce se slovníkem, výukové programy
Tělesná výchova	- názvy sportů, kopaná – nejoblíbenější hra v Německu
Hudební výchova	- nácvič písni, hudební skladatelé z německy mluvících zemí
Matematika	- číslovky do 100 000, početní úkoly
Anglický jazyk	- příslušnost ke germánským jazykům, fonetická podobnost mnoha slov
Přírodopis	- zvíře jako domácí mazlíček, péče o zvíře, popis zvířete, lidské tělo, základy poskytnutí první pomoci
Výchova k občanství	- organizace času v průběhu dne, využití volného času, koníčky, tradice, zvyky, oslavy, moje město, vesnice, komunikace s turisty
Výchova ke zdraví	- domov, rodina, rodinné vztahy, zdraví a nemoc
Dějepis, Vv	- stavební slohy, památky v německy mluvících zemích, soužití Čechů a Němců, využití polohy naší obce u hranic s Německem

Předmět: NĚMECKÝ JAZYK		6.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p><u>POSLECH S POROZUMĚNÍM</u> -rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně -rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu -rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p><u>MLUVENÍ</u> -se zapojí do jednoduchých rozhovorů -sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat -odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p><u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> -rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům -rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům -rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Německá abeceda, odlišnosti české a německé abecedy /I, CH, Q, V, W, Y, Z/ Základní výslovnostní návyky Hláskování svého jména, jmen spolužáků Naučit se správně číst jednoduchou říkanku a poté se ji naučit zpaměti Práce se slovníkem</p> <p>Pozdravy v různých německy mluvících oblastech /Guten Tag!, Grüß Gott!/ Německy mluvící země – významné osobnosti, památky, města (reálie) Práce s mapou Evropy, najít německy mluvící země</p> <p>Číslovky do 20. Telefonní čísla Názvy dnů v týdnu Základní barvy. Internacioinalismy – pochopení základního významu, srovnání s dalšími jazyky, hlavně s angličtinou Ich heiÙe, ich wohne.... Pravidelná slovesa + sein W-otázky Zápor nicht</p> <p>Meine Familie Přivlastňovací zájmena mein, meine, dein, deine</p>	<p>1.1.1 1.1.2 1.2.1 3.1 3.2 4.1 4.3 4.4</p>

<p>PSANÍ -vyplní základní údaje o sobě ve formuláři -napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat -stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Vlastnosti, protiklady Vazba „von“, Pamelas Mutter Meine Freunde Předložka „um“ v časových údajích Nepřímý pořádek slov v oznamovací větě</p>	
<p>Předmět: NĚMECKÝ JAZYK</p>		<p>7. ročník</p>
<p>Očekávaný výstup Žák</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata viz. str. 15 - 29</p>
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM -rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně -rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu -rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p>MLUVENÍ -se zapojí do jednoduchých rozhovorů -sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat -odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM -rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p>	<p>Schulsachen určitý člen / neurčitý člen zápor kein (1. a 4. pád) rozkazovací způsob Mapa Německa (reálie) Mein Hobby časování pravidelných sloves v přítomném čase časování slovesa sein předložka am v časových údajích Computer Tiere 4. pád podstatných jmen s neurčitým členem Rakousko, Vídeň – zajímavosti Číslovky do 100</p>	<p>1.2.1 1.2.2 1.2.3 3.1 3.2 6.1 6.3 6.6</p>

<p>-rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>-rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p> <p><u>PSANÍ</u></p> <p>-vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>-stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Wo und wann? Jahreszeiten und Monate předložka in ve 3. pádě množné číslo některých podstatných jmen předložka im a um v časových údajích určování času</p>	
---	---	--

<p>Předmět: NĚMECKÝ JAZYK</p>		<p>8. ročník</p>
<p>Očekávaný výstup <u>Žák</u></p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata viz. str. 15 - 29</p>
<p><u>POSLECH S POROZUMĚNÍM</u></p> <p>-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</p> <p>-rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>-rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p><u>MLUVENÍ</u></p> <p>-se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>-sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se</p>	<p>Ferien, Urlaub, Reisen Názvy evropských států Předložka nach se zeměpisnými názvy. Vazba ich möchte . Časování slovesa fahren.</p> <p>Reiseecke – Deutschland, Österreich, Schweiz, Tschechien</p> <p>Wohnung. Mein Traumzimmer. Časování vybraných nepravidelných sloves. Slovesa s odlučitelnou předponou.</p> <p>Wie komme ich....?</p>	<p>1.2.1 1.2.3 3.1 4.1 4.2 4.4 6.1 6.6</p>

<p>jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>-odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <p>-rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>-rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>-rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p> <p>PSANÍ</p> <p>-napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>-stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Meine Stadt. Vazba es gibt Předložky se 3. pádem..</p> <p>Salzburg - zajímavosti</p> <p>Mein Tag. Tagesprogramm. Im Geschäft Essen, Trinken, Zu Hause helfen Způsobová slovesa.</p> <p>Číslovky do 100 000.</p> <p>Sport. Předložka in ve 4. pádě.</p>	
---	---	--

Předmět: NĚMECKÝ JAZYK		9.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <p>-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</p> <p>-rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných</p>	<p>Meine Woche. Mein Tag Stundenplan.</p> <p>Körper. Körperteile. Beim Arzt. Slovesa haben, sein v präteritu. Rozkazovací způsob</p>	<p>1.1.2 1.2.1 1.2.2 1.2.3 3.2</p>

<p>témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu -rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p><u>MLUVENÍ</u> -se zapojí do jednoduchých rozhovorů -sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat -odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p><u>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</u> -rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům -rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům -rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p> <p><u>PSANÍ</u> -napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat -stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Osobní zájmena Zájmeno man</p> <p>In der Stadt, auf dem Lande Verkehr Wie komme ich... Meine Stadt, der Stadtplan</p> <p>Das Wetter heute Natur Weihnachten. Ostern. Grußkarten Jahreszeiten und Monate Kleidung Berufe Zájmena přivlastňovací. Způsobová slovesa Řadové číslovky, časové údaje.</p> <p>Urlaub. Ferien. Reisen. Zeměpisné názvy.</p> <p>Stupňování přídavných jmen a příslovcí. Perfektum pravidelných sloves Perfektum vybraných nepravidelných sloves</p> <p>Závěrečné opakování.</p>	<p>4.1 5.4 6.1</p>
--	--	----------------------------

5.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je realizována v předmětu **Matematika**.

5.2.1. MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika** je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Číslo a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Do učiva vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace na prvním stupni byla doplněna problematika desetinných čísel a zlomků.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Předmět **Matematika** disponuje touto časovou dotací : 1.ročník – 4 hodiny, 2.- 5.ročník – 5 hodin, 6. – 8.r 4 h, 9. r. 5h. Je rozdělen na aritmetiku (algebru) a geometrii, kterým se vyučuje souběžně v průběhu celého školního roku. Výuka probíhá ve třídách nebo v učebně výpočetní techniky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí zejména kompetence k učení a k řešení problémů tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby

- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů
- osvojování aritmetických operací, učí se získávat údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním
- znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, hledání odlišností a podobností útvarů, které se vyskytují kolem nás
- řešení problémových situací a úloh z běžného života
- využívání matematické terminologie a symboliky
- rozvíjení logického myšlení, rozpoznávání problémů, hledat různá řešení a posuzovat je, korigovat chyby
- využívání osvojené metody i v jiných oblastech, při řešení praktických úloh

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk	- čtení, psaní
Prvouka	- základní jednotky SI
Vlastivěda	- měřítko mapy, letopočty (římské číslice)
Přírodověda	- Země a vesmír
Vlastivěda	- informatika
Pracovní činnosti	- modelování těles, práce s papírem(geometrické tvary)
Fyzika	- převody jednotek, výpočty – geometrie – objem, hustota, hmotnost, rovnice - úlohy o pohybu, funkce – grafy
Informatika	- práce s výukovými programy, vyhledávání informací (statistika), Excel – grafy, funkcí, tabulky závislostí
Chemie	- rovnice a soustavy – úlohy na směsi, roztoky
Dějepis	- Pythagorova věta, Thaletova věta, Ludolfovo číslo
Český jazyk	- formulace slovních úloh, odpovědi, vyjadřování se

Předmět: MATEMATIKA		1.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - používá přirozená čísla k modelování reálných situací - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do dvaceti, užívá vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - sčítání a odčítání v oboru 0-10, v oboru 10-20 bez přechodu přes desítku - řeší a tvoří úlohy na sčítání, odčítání, porovnávání a o <i>n</i>- více (méně) v probíraném oboru - popisuje jednoduché závislosti a jejich vlastnosti - doplňuje posloupnosti čísel - rozezná a pojmenuje čáru, přímku - rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh 	<p>ČÍSELNÁ ŘADA 0 - 20 Písemné algoritmy v početních operacích – sčítání, odčítání Zápis čísla v desítkové soustavě Porovnávání čísel</p> <p>Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 20 – záměna sčítanců Početní operace v oboru 0-20 - pamětné sčítání a odčítání</p> <p>Závislosti a jejich vlastnosti – číselná osa</p> <p>GEOMETRIE Základní útvary v rovině - čára, přímka - geometrické tvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh</p>	1.3.1

Předmět: MATEMATIKA		2.ročník
Očekávaný výstup <i>Žák</i>	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - používá přirozená čísla k modelování reálných situací - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do sta, užívá vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly – sčítání a odčítání s přechodem v oboru 0-20, v oboru do 100 - porovnává čísla v oboru do 100 - trénuje spoje násobitek 2,3,4,5 - dělí v oboru násobitek 2,3,4,5 - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace- slovní úlohy na násobení, dělení, používá závorky, řeší úlohy na vztahy n – krát více (méně) - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, posloupnosti čísel - rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary, - narýsuje přímku, úsečku 	<p>ČÍSELNÁ ŘADA 0 - 100</p> <p>Zápis čísla v desítkové soustavě</p> <p>Početní operace v oboru 0-100</p> <ul style="list-style-type: none"> - pamětné sčítání a odčítání <p>Násobilka</p> <ul style="list-style-type: none"> - násobení čísla 1-5 <p>Závislosti a jejich vlastnosti – slovní úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> - číselná osa, tabulky <p>GEOMETRIE</p> <p>Základní útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímka, úsečka, bod 	1.3.1

- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky na dm, cm - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- délka úsečky, jednotky délky - geometrické tvary	
---	---	--

Předmět: MATEMATIKA		3.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do tisíce, užívá vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly – písemné sčítání a odčítání dvojčíferných, trojčíferných čísel, - řeší a tvoří úlohy- na dané početní operace, na vztahy o n – více (méně), n -krát více (méně), užívá závorky - ovládá spoje násobílek - dělí se zbytkem - písemně násobí jednocíferným činitelem - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, posloupnosti čísel - zaokrouhluje na desítky a stovky 	<p>ČÍSELNÁ ŘADA 0 – 1 000</p> <p>Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa</p> <p>Početní operace v oboru 0-1000 - pamětné a písemné sčítání a odčítání</p> <p>Násobilka – násobení čísla 0, 6-10 - dělení se zbytkem - písemné násobení jednocíferným činitelem mimo obor násobílek</p> <p>Závislosti a jejich vlastnosti - slovní úlohy - převody jednotek délky, hmotnosti, času - číselná osa, tabulky, souřadnice - zaokrouhlování na desítky, stovky</p>	1.3.1

<ul style="list-style-type: none"> - rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary - sestrojí přímku, úsečku dané délky, polopřímku a vzájemnou polohu přímek – rovnoběžky, různoběžky - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky v mm, cm, dm, - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině -rozezná a pojmenuje základní útvary v prostoru jednoduchá tělesa – krychle, kvádr 	<p>GEOMETRIE</p> <p>Základní útvary v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímka, úsečka, polopřímka, vzájemná poloha přímek v rovině -rovnoběžky, různoběžky -délka úsečky,jednotky délky - geometrické tvary <p>krychle, kvádr</p>	
--	--	--

Předmět: MATEMATIKA		4.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do milionu, užívá vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose - rozloží čísla v desítkové soustavě - pamětně násobí a dělí v oboru do milionu - písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem - zaokrouhluje na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - provádí odhady - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel – sčítá alespoň tři čísla, odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo - řeší a tvoří úlohy- na porovnávání čísel, na všechny početní výkony, na vztahy o n- více(méně) , n- krát více(méně), užívá závorky, úlohy na dva až tři početní 	<p>ČÍSELNÁ ŘADA 0 – 1 000 000 Zápis čísla v desítkové soustavě</p> <p>Rozklad čísla v desítkové soustavě</p> <p>Násobilka -malá, velká - písemné násobení dvojciferným činitelem - písemné dělení jednociferným dělitelem</p> <p>Zaokrouhlování v oboru čísel do 10 000</p> <p>Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly – komutativnost a asociativnost sčítání a násobení Písemné algoritmy početních operací - pamětné a písemné sčítání a odčítání</p> <p>Závislosti a jejich vlastnosti – slovní úlohy, převody jednotek délky, obsahu, hmotnosti, času slovní úlohy na téma finance / úspory, půjčky, dluhy</p>	<p>3.1 5.3</p>

<p>výkony</p> <ul style="list-style-type: none"> - převádí jednotky délky a obsahu - pochopí závislost mezi dvěma proměnnými - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - využívá názorných obrázků k určování $1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$, $1/10$ celku - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) - sestrojí a znázorní základní rovinné útvary - rovnoběžky, různoběžky – průsečík, kolmice, libovolný rovnoběžník, obdélník, čtverec, trojúhelník, kružnici s daným středem a poloměrem - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry - modeluje krychli a kvádr ze sítě - převádí jednotky délky a obsahu - vypočítá podle vzorce obvod čtverce a obdélníka 	<p>/</p> <p>Tabulky a diagramy</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímá úměrnost Zlomky – část, celek, polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina <ul style="list-style-type: none"> - číselník, jmenovatel, zlomková čára GEOMETRIE Základní útvary v rovině <ul style="list-style-type: none"> - kruh, kružnice, trojúhelník - vzájemná poloha dvou přímek v rovině Základní útvary v prostoru <ul style="list-style-type: none"> - kvádr, krychle Jednotky délky, obsahu, hmotnosti, času a jejich převody, <ul style="list-style-type: none"> - obvod čtverce a obdélníka 	
---	--	--

- obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti Osově souměrné útvary	
--	--	--

Předmět: MATEMATIKA		5.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do milionu, užívá vztah rovnosti a nerovnosti - řeší jednoduché nerovnice - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose - rozloží čísla v desítkové soustavě - pamětně násobí a dělí v oboru i mimo obor násobitek - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel – sčítá alespoň tři čísla, odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo, násobení troj a čtyřciferným činitelem, dělení jedno a dvojciferným dělitelem 	<p>ČÍSELNÁ ŘADA 0 – 1 000 000 Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa Nerovnice</p> <p>Rozklad čísla v desítkové soustavě Násobilka - malá, velká Zaokrouhlování – v oboru čísel do 1 000 000</p> <p>Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly – komutativnost a asociativnost Písemné algoritmy početních operací - písemné sčítání, odčítání, násobení trojciferným činitelem, písemné dělení dvojciferným dělitelem</p>	<p>3.1 5.3</p>

<p>-vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny -sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje</p> <p>-vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života -přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu -znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100 -nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě</p> <p>- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru- na porovnávání čísel, na všechny početní výkony, na vztahy o n- více(méně) , n- krát více(méně), užívá závorky, úlohy na dva až tři početní výkony - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</p> <p>- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice), užívá jednoduché konstrukce –trojúhelník – pravoúhlý, rovnostranný a rovnoramenný,obdélník, čtverec, vzájemná poloha dvou kružnic - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, sestrojí rovnoběžky a kolmice</p>	<p>Zlomky- celek, část - sčítání a odčítání zlomků</p> <p>Desetinné číslo, porovnání desetinných čísel</p> <p>Číselní osa (kladná a záporná čísla) -měření teploty, vyjádření dlužné částky</p> <p>Závislosti a jejich vlastnosti – slovní úlohy na téma finance / úspory, půjčky, dluhy /</p> <p>Tabulky a diagramy, jízdní řády</p> <p>GEOMETRIE Základní útvary v rovině - čtyřúhelník, mnohoúhelník</p>	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se se základními útvary v prostoru - modeluje krychli a kvádr ve čtvercové síti - vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - vypočítá povrch kvádrů a krychle dle vzorce - řeší jednoduché úlohy a problémy - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<p>Základní útvary v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvádr, krychle, jehlan, kužel, válec <p>Obvod, obsah</p> <p>Povrch krychle a kvádrů</p> <p>Osově souměrné útvary – znázornění ve čtvercové síti</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p>	
<p>Předmět: MATEMATIKA</p>		<p>6.ročník</p>
<p>Očekávaný výstup <i>Žák</i></p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata viz. str. 15 - 29</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád - násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000 - převádí jednotky délky a hmotnosti - písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí des. čísla 	<p>ARITMETIKA</p> <p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - operace s desetinnými čísly 	

<ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly, a to včetně úloh na výpočet obvodů a obsahů čtverce a obdélníku a povrchů kvádrů a krychle - provádí odhad a kontrolu výsledků řešení úloh - Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - rozezná prvočíslo a číslo složené - provede rozklad přirozeného čísla na prvočinitele - určí čísla soudělná a nesoudělná - určí největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel - určí nejmenší společný násobek dvou až tří přirozených čísel - řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího společného násobku dvou až tří přirozených čísel, nebo největšího společného dělitele dvou až tří přirozených čísel - Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - narýsuje úhel dané velikosti určené ve stupních - změří velikost úhlu pomocí úhломěru - užívá jednotky stupeň, minuta - odhadne velikost úhlu - graficky sčítá a odčítá úhly - sčítá a odčítá velikosti úhlů udané ve stupních a minutách - násobí a dělí úhel a jeho velikost dvěma - vyznačí vrcholové, vedlejší úhly, určí jejich velikosti - určí zda jsou dva rovinné obrazce shodné - sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti 	<p>Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti</p> <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) Metrické vlastnosti v rovině- druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost Konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu), osová souměrnost</p>	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce - třídí a popíše trojúhelníky - sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku - sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku - určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů trojúhelníku <p>Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí obraz kvádrů, krychle ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle - zná a umí převádět jednotky objemu - sestrojí síť kvádrů a krychle - řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádrů, krychle 	<p>Prostorové útvary – kvádr, krychle</p>	
---	---	--

Předmět: MATEMATIKA		7.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	ARITMETIKA Zlomky	

<ul style="list-style-type: none"> - uvede daný zlomek na základní tvar - porovná dva zlomky - zobrazí daný zlomek na číselné ose - určí společného jmenovatele dvou až tří zlomků - sčítá a odčítá dva až tři zlomky - násobí a dělí dva zlomky - upraví smíšené číslo na zlomek - určí převrácené číslo k danému zlomku - převede zlomek na desetinné číslo a naopak - užívá zlomky při řešení praktických situací - řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky <ul style="list-style-type: none"> - zapíše záporné a kladné číslo a zobrazí je na číselné ose - určí opačné číslo k danému číslu - zobrazí dané racionální číslo na číselné ose - porovná dvě racionální čísla - určí absolutní hodnotu racionálního čísla pomocí číselné osy - sčítá a odčítá celá čísla - sčítá a odčítá dvě racionální čísla - násobí a dělí celá čísla - násobí a dělí dvě racionální čísla - užívá početní výkony s celými a racionálními čísly v praxi - řeší slovní úlohy na užití celých a racionálních čísel <p>Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> - převrácené číslo, smíšené číslo <p>Celá čísla -čísla navzájem opačná, číselná osa, operace s celými čísly</p>	
---	--	--

<p>procentem)</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí shodné útvary - užívá věty o shodnosti útvarů sss, sus, usu - sestrojí trojúhelník zadaný sss, sus, usu <p>Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</p> <ul style="list-style-type: none"> - - určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce - užívá shodná zobrazení v praxi - rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti - rozlišuje jednotlivé druhy lichoběžníků a zná jejich vlastnosti - sestrojí rovnoběžník v jednoduchých případech - vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku - sestrojí lichoběžník v jednoduchých případech - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku - řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku <p>Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou 	<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Konstrukční úlohy - středová souměrnost</p> <p>Rovinné útvary -trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků)</p> <p>Prostorové útvary</p> <p>-hranol</p>	
--	--	--

- vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou podstavou		
--	--	--

Předmět: MATEMATIKA		8.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru - zná Pythagorovu větu a užívá ji v praxi - řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty - určuje mocniny s přirozeným mocnitelem - provádí základní početní operace s mocninami - zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin 10 a ve tvaru $a \cdot 10^n$ - určí hodnotu daného číselného výrazu - zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých případech - sčítá a odčítá výrazy - násobí výraz jednočlenem - upraví výraz vytýkáním před závorku 	<p>ALGEBRA Mocniny a odmocniny -druhá mocnina a odmocnina - mocniny s přirozeným mocnitelem</p> <p>Výrazy -číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - násobí dvojčlen dvojčlenem, trojčlenem - užívá vzorce ke zjednodušení výrazů <p>Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku správnosti svého řešení - vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení číselných hodnot všech daných veličin - řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnice <p>Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic</p> <p>-</p> <p>Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</p> <p>Žák porovnává soubory dat</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje sloupkovým (případně kruhovým) diagramem - čte tabulky a grafy a umí je interpretovat v praxi - určí četnost jednotlivých hodnot a zapíše jí do tabulky - vypočítá aritmetický průměr - určí z dané tabulky modus a medián - čte a sestrojí různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě kružnice, z daného bodu ležícího vně kružnice - užívá Thaletovu větu v praxi - určí vzájemnou polohu přímků a kružnice 	<p>Rovnice</p> <p>-lineární rovnice</p> <p>STATISTIKA</p> <p>Závislosti a data</p> <p>-nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky, četnost znaku, aritmetický průměr</p> <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Rovinné útvary</p> <p>-kruh, kružnice</p> <p>- Thaletova věta</p>	<p>6.1</p> <p>6.2</p>
--	---	-----------------------

<ul style="list-style-type: none"> - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítá obsah a obvod kruhu, délku kružnice - sestrojí síť válce - vypočítá objem a povrch válce - užívá pojmy kruh, kružnice, válec v praktických situacích - řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu kruhu, délky kružnice, objemu a povrchu válce <p>Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Žák odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p> <p>Žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní pravidla přesného rýsování - sestrojí osu úsečky, osu úhlu - sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti - sestrojí soustředné kružnice - sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě, tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice - sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu - sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky v jednodušších případech 	<p>-podobnost(věty o podobnosti trojúhelníků) Metrické vlastnosti v rovině -Pythagorova věta Prostorové útvary - rotační válec</p> <p>Konstrukční úlohy -množiny bodů dané vlastnosti (Thaletova kružnice)</p>	
---	---	--

Předmět: MATEMATIKA		9.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy - násobí a dělí dva lomené výrazy - převede složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou v jmenovateli - řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou a sčítací metodou v jednoduchých případech - provádí zkoušku řešení - řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	<p>ALGEBRA Výrazy -výrazy s proměnnými - lomený výraz Rovnice -lineární rovnice, soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými</p>	

<p>Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</p> <p>Žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná funkční vztah od jiných vztahů - určí definiční obor funkce, obor hodnot funkce - zakreslí bod s danými souřadnicemi v pravouhlé soustavě souřadnic, přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravouhlé soustavě souřadnic - sestrojí graf lineární funkce, kvadratické funkce $y=ax^2$, nepřímé úměrnosti $y=k/x$ - řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic - užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe <p>Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí podobné útvary v rovině - určí a užívá poměr podobnosti - sestrojí rovinný útvar podobný danému - rozdělí úsečku dané délky v daném poměru <p>Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí grafy funkcí sinus, kosinus, tangens pro hodnoty úhlů od 0°- 90° 	<p>ZÁVISLOSTI VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <p>Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> -pravoúhlá soustava souřadnic - lineární funkce, kvadratická funkce a nepřímá úměrnost <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Goniometrické funkce</p>	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - užívá goniometrické funkce ostrého úhlu při řešení úloh z praxe, při výpočtech objemu a povrchu těles - určí hodnoty těchto funkcí pomocí tabulek nebo kalkulátoru <p>Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>Žák načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestrojí síť jehlanu - vypočítá objem a povrch jehlanu v jednoduchých případech - vypočítá objem a povrch kužele - vypočítá objem a povrch koule <p>Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>Prostorové útvary – jehlan, rotační kužel, koule</p>	
--	---	--

5.3 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací oblast **Informační a komunikační technologie** umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti. Obsah vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** se realizuje ve vyučovacím předmětu **Informatika**.

Cílem je získat elementární dovednosti v ovládní výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2.stupni v rámci vyučovacího předmětu **Informatika**.

4.3.1. INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahem vyučovacího předmětu **Informatika** získat elementární dovednosti v ovládní výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou je vyučovací předmět Informatika zařazen jako povinná součást výuky na 1.a 2.stupni základní školy. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky. Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Výuka informatiky disponuje časovou dotací po jedné hodiny týdně ve 4. 6.a 8. ročníku. Výuka probíhá v učebně výpočetní techniky. V 9.ročníku si žáci mohou vybrat volitelný předmět Digitální technologie, který rozšiřuje jejich rozhled v oblasti Informačních a komunikačních technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou
- ochraně práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika

Mezipředmětové vztahy:

Všechny předměty	– komunikace, porozumění textu, práce s výukovými programy, práce na interaktivní tabuli
Český jazyk	- čtení, psaní, výpisky, referáty
Matematika	- doplňkové informace k slovním úlohám
Cizí jazyky	- vyhledávání informací k učivu, slovní zásoba
Vlastivěda	– informace o dění ve světě (internet), vyhledávání letopočtů
Přírodověda	- vesmír, příroda (rostliny, živočichové, člověk)
Dějepis	- jednotlivá historická období, kulturní proudy
Zeměpis	- informace o dění ve světě (internet)
Přírodopis	- vesmír, příroda (rostliny, živočichové, člověk)
Fyzika	- převody jednotek (vzorce)

Předmět: INFORMATIKA		4.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>- umí se chovat v počítačové učebně - dodržuje pravidla a bezpečnost práce</p> <p>-využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - je schopen používat myš - orientuje se na klávesnici</p> <p>-respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady -chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím</p>	<p>ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM</p> <ul style="list-style-type: none"> • řád pracovny • zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky • základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce • struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení • práce s klávesnicí • práce s myší • operační systémy a jejich základní funkce • seznámení s formáty souborů (doc, gif) • kalkulačka • schránka ve Windows • multimediální využití počítače • jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software 	<p>3.2 6.1</p>

<p>-pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru - napíše krátký text - formátuje text - využívá nástroje k malování - pojmenuje a uloží výsledný soubor</p> <p>-při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty -vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích -komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení</p>	<p>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACE</p> <p>Program WordPad</p> <p>Program Malování</p> <p>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACE A KOMUNIKACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) • základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) • metody a nástroje vyhledávání informací • formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy 	
--	---	--

Předmět: INFORMATIKA		6.ročník
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - zná a dodržuje řád počítačové učebny - dodržuje pravidla bezpečnosti práce - je schopen napsat správně jednoduchý text a s pomocí korektoru pravopisu jej opravit - zná a uplatňuje zásady správného formátování textu - je schopen do textu vkládat další objekty (tabulky, obrázky, ...) - vzniklý soubor umí uložit a vytisknout - ovládá jednoduchý grafický program k malování - umí využívat základních služeb internetu - je schopen využívat portálů k vyhledávání informací - rozumí filosofii práce s webovým prohlížečem - využívá e-mailové komunikace 	<p>Řád pracovny, bezpečnost práce Komponenty počítače</p> <p>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ Textový editor</p> <p>Grafika</p> <p>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACE A KOMUNIKACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • internet 	

Předmět: INFORMATIKA		8.ročník
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29

<p>- zná a dodržuje řád počítačové učebny - dodržuje pravidla bezpečnosti práce</p> <p>-ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací -uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p> <p>- rozumí rozdílu mezi rastrovou a vektorovou grafikou - zná základní formáty používané na webu (jpg, gif), umí do nich ukládat - umí základní úpravy digitální fotografie (kontrast, jas, úpravy barev, změna velikosti, otočení, ořez, ...)</p> <p>-zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě -používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji -pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - je schopen vytvořit vlastní prezentaci s pomocí předloh</p> <p>-ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</p>	<p>Řád pracovny, bezpečnost práce</p> <p>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</p> <p>Opakování textový editor</p> <p>Tabulkový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> • tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce <p>Grafika</p> <p>Prezentační programy</p> <p>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACE A KOMUNIKACE</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování • internet 	
---	--	--

5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Výuka je realizována ve vyučovacích předmětech Prvouka (1.-3.ročník), Přírodověda (4.-5.ročník) a Vlastivěda (4.-5.ročník).

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do *pěti tematických okruhů*. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (**např. v dopravní výchově**). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, **se světem financí**, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají **zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím**, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. **Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc** v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že **zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.**

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět byla doplněna problematika zdraví, bezpečí a ochrany člověka za mimořádných událostí, dopravní výchovy, finanční gramotnosti, korupce a obrany státu.

5.4.1 PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je vyučován v 1. – 3. ročníku. Má časovou dotaci v 1.- 3. ročníku dvě hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídě a v přírodě formou vycházek.

Vzdělávání v předmětu Prvouka rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí

se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všítat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností v Prvouce se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- poskytnutí elementárního utříděného pohledu na svět;
- vytváření prostoru pro pozorné vnímání předmětů, jevů a všeobecného dění kolem sebe;
- objevování touhy po poznání;
- vnímání krásy lidského života, přírody, techniky;
- osvojování co největší slovní zásoby vztahující se k životu v rodině, na veřejnosti; v přírodě;
- **orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu**
- vyjadřování vlastních názorů, **respektování** názorů druhých;
- získávání návyků kulturního chování;
- **bezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií**
- získávání správných hygienických návyků;
- získávání pozitivního vztahu k vlastnímu zdraví a jeho ochraně;
- **osvojování si bezpečného chování a vzájemné pomoci, rozeznání důležité hodnoty v životě člověka**
- **seznamování se zdravím jako stavem bio-psycho-sociální rovnováhy života, poskytování první pomoci**
- získávání sebedůvěry, zdravého sebevědomí a relativní citové samostatnosti;
- upevňování návyků bezpečného chování a jednání na základě **respektu**
- rozvíjení zájmu o naši minulost;
- vytváření zájmu o pěstování rostlin a chov zvířat, utváření pozitivního vztahu k životnímu prostředí

Předmět: PRVOUKA		1.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>-naučí se všimnout si okolí bydliště a školy, vnímá krajinu, orientuje se v ní, seznámí se se svým bydlištěm, zná cestu do školy</p> <p>-v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem</p> <p>-určí vhodná místa pro hru a trávení volného času</p> <p>- uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa</p> <p>-bezpečně překoná silnici</p> <p>-poznává prostory školy a třídy, orientuje se v nich, osvojí si pracovní, hygienické a zdravé návyky, dodržuje pravidla soužití ve škole</p> <p>-vyjádří základní vztahy mezi lidmi, dodržuje pravidla soužití v rodině, uvědomuje si práva a povinnosti členů rodin.</p> <p>- pozná české mince a bankovky</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>Domov</p> <p>Účastník silničního provozu - chodec</p> <p>Pojmy v silničním provozu (chodník, obrubník, zábradlí, silnice, přechod pro chodce)</p> <p>Základní pravidla jízdy autem – autosedačka, zadržné systémy, výstup a nástup</p> <p>Základní pravidla chůze po chodníku</p> <p>Vhodná a nevhodná místa ke hře</p> <p>Přecházení silnice bez přechodu, po přechodu – konkrétní situace</p> <p>Škola- prostory školy, orientace, třída, školní režim, návyky, chování</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>Rodina</p> <p>Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti</p> <p>Chování lidí</p>	<p>1.1.1</p> <p>1.1.2</p> <p>1.1.3</p> <p>1.1.4</p> <p>1.2.1</p> <p>1.2.2</p> <p>1.3.1</p> <p>1.3.2</p> <p>2.1</p> <p>3.1</p> <p>4.2</p> <p>4.3</p> <p>4.5</p>

<p>-využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>-pozná některé přírodniny, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>-vnímá potřebu péče člověka o přírodu</p> <p>-poznává své tělo, uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky</p>	<p>Právo a spravedlnost</p> <p>Lidé a čas Orientace v čase a časový řád Současnost minulost v našem životě</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>Podzim Zima Jaro Léto</p> <p>V parku, v lese, v sadu, na zahradě, na poli</p> <p>Vztah člověka a přírody</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>Lidské tělo Péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>Důležitá telefonní čísla tísňového volání a blízkých osob, adresa bydliště</p>	<p>5.1</p> <p>5.2</p> <p>5.3</p> <p>5.4</p>
---	--	---

<p>-v případě potřeby ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112,150, 155 a 158, v modelové situaci použije správný způsob komunikace</p> <p>-chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava , chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport a zájmová činnost), s ohněm, s mimořádnou událostí)</p> <p>-přivolá pomoc (některým z osvojených způsobů)</p> <p>- uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa</p>	<p>Přivolání pomoci, ochrana a předcházení úrazům, otravám</p> <p>Kontakt s neznámým člověkem – zvonek u dveří, telefon, internet</p> <p>Zbraně, alkohol, vhodné i nevhodné dotyky, pomoc rodičů, učitelů</p> <p>Bezpečný odchod z domova – klíče, výtah</p> <p>Venku – volba správné cesty do školy, nebezpečná místa v okolí domu a školy, chování při setkání s cizím člověkem, jak se chovat, když zabloudím v cizím prostředí</p> <p>Záchranáři, uniformy, činnost</p> <p>Požár – prevence, příčiny, rizika, ochran, přivolání pomoci.</p>	
--	---	--

Cestování dopravními prostředky na různé akce (divadlo, školní výlety, exkurze, soutěže, návštěvy okresního, krajského a hlavního města) – praktické situace
Dopravní soutěž
Den s policií, hasiči a zdravotníky

Předmět: PRVOUKA		2.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>-poznává prostředí domova, zná své bydliště, vnímá okolí bydliště, určí polohu v krajině</p> <p>-poznává činnosti dětí ve škole, dbá o bezpečné chování, dodržuje správné hygienické návyky, dbá na bezpečnou cestu do školy</p> <p>-správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy)</p> <p>-rozeznává vybrané značky pro chodce</p> <p>-bezpečně překoná silnici se světelnými signály</p> <p>-v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky</p> <p>-rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace „sám domů“</p> <p>- zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit</p>	<p>Místo, kde žijeme Domov, obec, vlast</p> <p>Škola, cesta do školy - chodec</p> <p>Na chodníku a stezkách (základní pravidla, co a kdo kam smí a nesmí, správné chování, vztahy mezi účastníky na stezkách)</p> <p>Dopravní značky</p> <p>Chůze po silnici, reflexní doplňky</p> <p>Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka, ochrana – přilba, chrániče)</p> <p>Přecházení silnice po přechodu, bez přechodu a se světelnými signály</p> <p>Vztahy mezi cestujícími v autě, v hromadných prostředcích</p> <p>Pravidla bezpečné cesty do školy, konkrétní situace a nebezpečí – poslouchej, dívej se, přemýšlej – chápání všemi smysly</p>	<p>1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.1.4 1.2.1 1.2.2 1.3.2 3.1 4.1 4.2 4.3 4.5</p>

<p>-vyjádří základní vztahy mezi lidmi, dodržuje pravidla soužití v rodině, uvědomuje si práva a povinnosti členů rodiny, významné události v rodině, společné činnosti a domácí práce</p> <p>-uvede příklad využití platební karty, odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu</p> <p>-využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>-pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>-pozoruje a porovná životní potřeby, projevy a význam rostlin a živočichů v přírodě a pro člověka</p> <p>-poznává své tělo, uplatňuje základní hygienické,</p>	<p>Lidé kolem nás Rodina Chování lidí Právo a spravedlnost Práce a volný čas</p> <p>Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti</p> <p>Lidé a čas Dny,čas, kalendář, roční období, lidové zvyky a tradice</p> <p>Práce a volný čas</p> <p>Rozmanitost přírody Podzim Zima Jaro Léto Živočichové a rostliny Vztah člověka a přírody Na louce, na poli, v lese, u vody</p> <p>Suroviny a výrobky</p> <p>Člověk a jeho zdraví Lidské tělo</p>	<p>5.1 5.2 5.3</p>
--	---	------------------------------

<p>režimové a jiné zdravotně preventivní návyky - odhadne riziko/nebezpečnou situaci -dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích</p> <p>- v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.), označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany</p>	<p>Péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>Osobní bezpečí Základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních Základní označování nebezpečných látek Základní bezpečnostní a výstražné tabulky, nebezpečí úrazu elektrickým proudem, požár, výbuch, ozáření, poleptání Správné chování při požáru, ohlášení, přivolání pomoci Příklady ze života</p>	
---	---	--

Cestování dopravními prostředky na různé akce (divadlo, školní výlety, exkurze, soutěže, návštěvy okresního, krajského a hlavního města) – praktické situace
Dopravní soutěž
Den s policií, hasiči a zdravotníky

Předmět: PRVOUKA		3.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>-vyznačí v plánu své bydliště, školu a cestu do školy</p> <p>-reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP</p> <p>-používá reflexní doplňky a zná jejich dopad</p> <p>- v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně</p> <p>-rozeznává vybrané značky</p> <p>-bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnicí s více jízdními pruhy</p> <p>-ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je</p> <p>- prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty</p> <p>- uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá</p> <p>- charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy, bezpečné chování na zastávkách a uplatňuje je při akcích školy</p> <p>-uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu</p> <p>-začlení svou obec do kraje, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí,obci</p> <p>-rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině, vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>Domov, škola, obec</p> <p>Nebezpečí a nebezpečné chování (vztahy mezi účastníky na stezkách)</p> <p>Dopravní značky - rozšiřující</p> <p>Silnice a chodník, hřiště a cesta na něj, obytná zóna a její pravidla – chůze ve skupině</p> <p>Nebezpečí na silnici (vozidla s právem přednosti v jízdě, tramvaj)</p> <p>Přecházení silnice s více pruhy, přecházení mezi zaparkovanými vozy, přecházení po přechodu s jízdním kolem</p> <p>Pravidla chování na parkovišti</p> <p>Cyklista</p> <p>Pravidla chování mezi cestujícími v autě</p> <p>Druhy dopravních prostředků a jejich specifika</p> <p>Pravidla chování na zastávce</p> <p>Okolní krajina</p> <p>Naše vlast – domov, národ, státní symboly armáda ČR</p> <p>Mapy obecně zeměpisné a tématické - krajina</p>	<p>1.1.1</p> <p>1.1.2</p> <p>1.1.3</p> <p>1.2.1</p> <p>1.2.2</p> <p>1.3.2</p> <p>2.3</p> <p>2.4</p> <p>3.1</p> <p>4.1</p> <p>4.2</p> <p>4.3</p> <p>4.5</p> <p>6.5</p> <p>5.1</p> <p>5.2</p> <p>5.3</p>

<p>-rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p> <p>-odvodí význam a potřebu povolání a činností</p> <p>-projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</p> <p>- zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení -vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správcem peněz</p> <p>-využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>-pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti a báje</p> <p>-pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>-roztřídí některé přírodniny podle nápadných</p>	<p>Lidé kolem nás Lidská činnost a tvořivost Práce a volný čas Lidé a výrobky Doprava a cestování</p> <p>Hotovostní a bezhotovostní forma peněz Způsob placení, banka jako správce peněz</p> <p>Lidé a čas Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti</p> <p>Rozmanitost přírody živé Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ochrana přírody</p> <p>Příroda neživá</p>	<p>5.4</p>
--	--	------------

<p>určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>-provádí jednoduché pokusy, určuje jejich vlastnosti a změří základní veličiny</p> <p>-uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>-dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>- v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky</p> <p>- dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji</p> <p>-chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</p> <p>- vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky)</p> <p>-reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p> <p>-na konkrétních příkladech rozpozná mimořádnou událost</p> <p>-jedná racionálně podle osvojeného schématu</p>	<p>Látky a jejich vlastnosti Voda, vzduch, půda Slunce a Země</p> <p>Člověk a zdraví Lidské tělo Péče o zdraví</p> <p>Osobní bezpečí</p> <p>Situace hromadného ohrožení Mimořádné události – seznámení s pojmem – povodně, vichřice, požáry, laviny Varování před nebezpečím Zásady volání na tísňové linky Požáry – nebezpečí zábavní pyrotechniky Péče o zdraví a prevence rizik Šikana, drogy, fyzické a duševní násilí, pomoc v nouzi,</p>	
---	---	--

<p>v případě, kdy se ztratí a zná čísla na tísňovou linku, domů, do školy</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozpozná rozdíl mezi signály (varovný, požární, siréna) -chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života, hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby 	<p>příklady ze života</p>	
---	---------------------------	--

Cestování dopravními prostředky na různé akce (divadlo, školní výlety, exkurze, soutěže, návštěvy okresního, krajského a hlavního města) – praktické situace
Dopravní soutěž
Den s policií, hasiči a zdravotníky

5.4.2 VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je vyučován ve 4. a 5. ročníku. Má časovou dotaci dvě hodiny ve 4. ročníku a dvě hodiny v 5. ročníku. Výuka probíhá ve třídě.

Vzdělávání v předmětu Vlastivěda rozvíjí poznatky, dovednosti a vědomosti z Prvouky. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich ucelený obraz světa. Poznávají sebe, své nejbližší okolí, svoji vlast a Evropu a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- vytvoření základního povědomí o principech demokratického zřízení, volebním právu, úloze parlamentu, prezidenta, vlády;
- seznámení s demokratickými právy občanů, včetně práv dítěte. Probuzení zájmu o státní symboly, svátky, památná místa;
- **utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjení vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu, přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany**
- **přiblížení žákům úkolů důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života**
- **seznámení se světem financí**
- získání základních znalostí o poloze, povrchu, vodstvu, městech, počasí a podnebí, nerostném bohatství i životním prostředí naší vlasti;
- poznání historických památek, současnosti i úlohy hlavního města Prahy;
- poznání regionů České republiky z hledisek geografických, hospodářských, kulturních, historických a dalších.
- probuzení zájmu o minulost i současnost naší země;
- poznání historie naší země od pravěku po současnost
- získání vztahu k významným památkám gotického, renesančního a barokního stavebního slohu

- porozumění závislosti člověka na přírodních zdrojích a nutnosti chránit životní prostředí
- seznámení s Evropou, evropskými zeměmi
- získání vztahu k evropské kultuře a dědictví
- poznávání rozmanitosti života na Zemi

Předmět: VLASTIVĚDA		4.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>- pozná princip státního zřízení, symboly, význam armády pro obranu vlasti</p> <p>-určí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>-určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pobytu v přírodě</p> <p>-rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky</p> <p>-vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</p> <p>-zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života v naší vlasti</p> <p>-rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich</p>	<p><i>Místo, kde žijeme</i></p> <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> • státní zřízení, státní symboly, armáda ČR • povrch, vodstvo, počasí a podnebí, půda a zemědělství, • nerostné bohatství, průmysl <p>Mapy</p> <p>Regiony ČR</p> <p>- kraje a krajská města</p>	<p>2.2.</p> <p>3.3</p> <p>1.1.1</p> <p>1.2.2</p> <p>4.1</p> <p>4.3</p> <p>1.2.3</p> <p>2.3</p> <p>2.4</p>

<p>zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p> <p>- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci, ohleduplnost</p> <p>-rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky, předchází konfliktům</p> <p>-rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy, protiprávní jednání a korupce, ochrana majetku včetně nároku na reklamaci</p> <p>-orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p> <p>-porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, sestaví jednoduchý osobní rozpočet</p> <p>- pozná podoby o projevy kultury ve své vlasti</p> <p>-poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnost zlepšení životního prostředí obce</p> <p>-pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů</p>	<p><i>Lidé kolem nás</i> Soužití lidí</p> <p>Chování lidí</p> <p>Právo a spravedlnost Korupce, nárok na reklamaci</p> <p>Vlastnictví Peníze, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banky</p> <p>Kultura Základní globální problémy</p> <p><i>Lidé a čas</i> Orientace v čase a časový řád</p>	<p>5.2 5.3 5.4</p>
---	--	----------------------------

<p>k pochopení vztahů mezi jevy</p> <p>-využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek</p> <p>-rozeznává současné a minulé a orientuje s v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</p> <p>-srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</p> <p>-objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Regionální památky</p> <p>Báje, mýty a pověsti</p> <p>Hlavní události nejstarších českých dějin / pravěk, Slované, Velkomoravská říše, Přemyslovci, Lucemburkové, středověk, husité, Habsburkové/</p>	
--	--	--

<p>Předmět: VLASTIVĚDA</p>		<p>5.ročník</p>
<p>Očekávaný výstup Žák</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata viz. str. 15 - 29</p>
<p>-rolišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam, význam armády pro obranu vlasti</p> <p>-vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a</p>	<p><i>Místo, kde žijeme</i></p> <p>Naše vlast – Praha hl. město</p> <p>Kraje ČR</p> <p>- povrch, vodstvo</p> <p>- zemědělství, průmysl, města</p>	<p>2.3</p> <p>5.2</p> <p>5.3</p> <p>5.4</p> <p>1.1.1</p>

<p>vlastnického</p> <p>-objasní, kdy jsou příjmy větší než výdaje a kdy jsou příjmy menší než výdaje, rizika půjčování peněz,</p> <p>-uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti, vysvětlí, jak reklamovat zboží</p> <p>- seznámí se se sousedními státy, pozná jejich zvláštnosti přírody, hospodářství, kulturu, finance – rizika půjčování peněz, banky, světový trh</p> <p>- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest</p> <p>-chápe spolupráci zemí v oblasti obrany státu</p> <p>-rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištních lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</p> <p>-pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy</p> <p>-využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek</p> <p>-rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</p> <p>-srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob</p>	<p>-finanční otázky rodiny a státu</p> <p>Evropa a svět</p> <p>- sousední státy</p> <p>- poloha, povrch, vodstvo, podnebí, rostliny a živočichové, hospodářství, finance, obyvatelstvo, kolektivní obrana / NATO, EU /</p> <p>Mapy obecně zeměpisné a tématické</p> <p><i>Lidé a čas</i></p> <p>Orientace v čase a časový řád</p> <p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Významné události nových českých dějin /doba pobělohorská , baroko, J.A. Komenský, osvícenství, manufaktury a první stroje, obrození, 1848, 1.sv. válka, 2.sv.válka,od totality k demokracii , současné dějiny/</p>	<p>3.2</p> <p>3.3</p> <p>1.2.3</p> <p>4.1</p> <p>6.5</p>
--	---	--

<p>životu a práce předků na našem území v minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik -objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>		
---	--	--

5.4.3 PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je vyučován ve 4. a 5. ročníku. Má časovou dotaci jednu hodinu ve 4. ročníku a dvě hodiny v 5. ročníku. Výuka probíhá ve třídě, v přírodě formou vycházek.

Vzdělávání v předmětu Přírodověda rozvíjí poznatky, dovednosti a vědomosti z Prvouky. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí, přírodu a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností v Přírodovědě se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Do předmětu je zařazena též sexuální výchova – problematika dospívání, žák je informován o nebezpečí přenosu pohlavních chorob s podrobnějším zaměřením na nemoc AIDS.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- pochopení ročního cyklu v přírodě i změn, které nastávají v přírodě v průběhu roku;
- uvědomění si rozmanitosti přírody a bohatosti druhů, které v ní žijí;
- poznání dalších druhů rostlin, živočichů i hub, které žijí ve společenstvech různorodých prostředí;

- pochopení základních ekologických vztahů ve vybraných společenstvech
- seznámení s důležitými druhy kulturních rostlin a jejich životními cykly;
- seznámení se sluneční soustavou, podmínkami života na Zemi
- pochopení sounáležitosti člověka s neživou přírodou a ostatními organismy
- poznání lidského těla, orgánů a orgánových soustav
- získání vztahu k vlastnímu zdraví a zdravému způsobu života
- seznámení se základy techniky a jednoduchými stroji
- porozumění závislosti člověka na přírodních zdrojích a nutnosti chránit životní prostředí
- **poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemoci a úrazů a jejich předcházení**
- **poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech**
- **pochopení možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody**
- **formulace a odpovědi na otázky, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku**

Předmět: PŘÍRODOVĚDA		4.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>-objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislost mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p> <p>-zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p> <p>-porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p>	<p style="text-align: center;">Rozmanitost přírody</p> <p style="text-align: center;">Látky a jejich vlastnosti</p> <p>Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda Rostliny, houby a živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>	<p>1.1.1 5.2. 5.3 5.4</p>

<p>-zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p> <p>-založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p> <p>-rozeznává vybrané značky</p> <p>-naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky, posoudí rizika cesty</p> <p>- v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje v hodný způsob bezpečného chování</p> <p>-v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci</p> <p>-poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnost zlepšení životního prostředí obce</p> <p>-rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky</p> <p>-rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p> <p>- v modelových situacích ohrožení bezpečí</p>	<p style="text-align: center;">Lidé kolem nás</p> <p>Dopravní značky – rozšiřující Druhy křižovatek a kruhový objezd (zásady přednosti v jízdě, odbočování) Vztahy mezi účastníky silničního provozu Plánování trasy a výbava na cestu Cyklista v dopravních prostředcích a způsob jízdy ve skupině Zásady správného chování v krizové situaci (možnosti krizových situací, jejich řešení, důležitá spojení)</p> <p>Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Základní globální problémy</p>	<p>1.2.4</p> <p>1.2.3</p>
---	--	---------------------------

<p>v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným</p> <p>- uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany</p> <p>- charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním</p> <p>-zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm -rozezná označení uzávěrů vody a plynu -poskytne základní první pomoc -přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího</p>	<p>Označení uzávěrů – voda, plyn, elektřina Nouzové východy Rizika letních prázdnin Nález neznámých předmětů</p> <p>Požáry v přírodě Poskytování první pomoci – obvazový materiál, technika vzhledem k poraněné části Rizika u vody</p>	
--	--	--

Cestování dopravními prostředky na různé akce (divadlo, školní výlety, exkurze, soutěže, návštěvy okresního, krajského a hlavního města) – praktické situace
 Dopravní soutěž
 Den s policií, hasiči a zdravotníky
 Cyklistický výlet

<p>Předmět: PŘÍRODOVĚDA</p>		<p>5.ročník</p>
<p>Očekávaný výstup Žák</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata viz. str. 15 - 29</p>
<p>-objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislost mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p>	<p>Rozmanitost přírody Nerosty horniny a půda Rovnováha v přírodě</p>	

<p>-vysvětlí na základě poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p> <p>-zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p> <p>-porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p> <p>-zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p> <p>-založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p> <p>- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce / města</p> <p>-vyžívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</p> <p>-rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p> <p>-uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p> <p>-ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p> <p>-uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p> <p>-rozlišuje příčiny úrazů, případně příznaky běžných</p>	<p>Vesmír a Země</p> <p>Životní podmínky</p> <p>Rostliny, houby a živočichové</p> <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <p><i>Lidé kolem nás</i> Základní globální problémy</p> <p><i>Člověk a jeho zdraví</i></p> <p>Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy, rizika pohlavních chorob</p>	<p>1.1.1</p> <p>5.2</p> <p>5.1 5.3 5.4</p> <p>1.2.4</p> <p>1.2.3</p> <p>6.1</p> <p>1.1.2 1.1.4</p> <p>6.2</p>
---	--	---

<p>nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, případně léčby</p> <p>-rozpozná život ohrožující zranění, předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p> <p>-v modelové situaci určí život ohrožující zranění -účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob -uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany -chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě, ovládá způsoby komunikace a operátory tísňových linek -bezpečně ovládá pravidla chodce a cyklisty -rozeznává další dopravní značky -odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení, snaží se zachovat adekvátně situaci -zná ohleduplné chování a osvojuje si ho -snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu</p>	<p>Péče o zdraví, nemoci, prevence, zdravá výživa</p> <p>Návykové látky a zdraví</p> <p>Osobní bezpečí</p> <p>Situace hromadného ohrožení</p> <p>Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování na chodníku a při pohybu na silnici Pravidla jízdy a pohybu za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek</p>	<p>6.3</p>
---	--	------------

<p>-v modelové situaci uplatní správný postup při zásahu jiného člověka elektrickým proudem</p> <p>-ošetří úrazy různého charakteru</p> <p>-charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému</p> <p>-rozlišuje situace, kdy lze a nelze uhasit požár</p> <p>-pozná zneužívající osobu, rozezná rizikové situace, riziková místa i rizikové osoby a řekne ne na nevhodné návrhy, má základní právní povědomí, umí přivolat pomoc</p>	<p>Technika jízdy</p> <p>Druhy volnočasových aktivit souvisejících se silničním provozem a dodržování pravidel</p> <p>Shrnutí základních pravidel bezpečnosti při cestování dopravními prostředky</p> <p>Zásady bezpečného chování v době volna a cestování</p> <p>Shrnutí dopravních značek</p> <p>Opakování z předchozích ročníků na téma „Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí“</p> <p>Integrovaný záchranný systém</p> <p>Hasicí přístroje</p> <p>Evakuace</p> <p>Resuscitace – praktická ukázka, nácvik</p> <p>Prevence rizik letních a zimních sportů</p> <p>Rizika otrav, jejich příznaky a příčiny</p> <p>Rizika v souvislosti s provozem elektrických a plynových spotřebičů</p> <p>Kyberšikana – nebezpečí internetu</p> <p>Základy zvládání stresových stavů</p>	
--	---	--

Cestování dopravními prostředky na různé akce (divadlo, školní výlety, exkurze, soutěže, návštěvy okresního, krajského a hlavního města) – praktické situace

Dopravní soutěž

Den s policií, hasiči a zdravotníky

Cyklistický výlet

5.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis a Výchova k občanství**.

Do vzdělávacího oboru Výchova k občanství byla vložena problematika finanční gramotnosti, ochrany člověka za mimořádných událostí, korupce a obrany státu.

5.5.1. DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících odpovídá učebnímu plánu, v 6. – 9. ročníku po 2 hodinách týdně. Výuka probíhá ve třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

k učení

- prohloubení schopnosti rozlišovat podstatné a nepodstatné, utváření si základů osobní metody učení
- vytváření si povědomí o změnách ve vývoji lidské společnosti a osvojení si příčinných vztahů mezi historickými událostmi
- osvojení si základních pojmů a termínů vztahujících se k danému historickému období
- manipulace s mapou a dobovým obrazovým materiálem

k řešení problémů

- vyhledávání potřebných informací (dějepisný atlas, internet, encyklopedie, dobové prameny)
- porovnávání historického a současného stavu – argumentace a obhajoba svého stanoviska)

komunikativní

- zdokonalování se v porozumění odbornému textu a ve vyhledávání potřebných informací v různých zdrojích
- výstižné formulování myšlenek a jejich prezentace v logickém sledu

sociální a personální

- dovednost pracovat ve skupině, osvojení si pravidel týmové práce, odpovědnost za společnou práci, obhajování stanoviska skupiny a prezentace jejích výsledků
- **občanské a pracovní**
- poznání vývoje lidské společnosti v různých regionech světa (shody a rozdíly)
- povědomí o specifice vývoje vlastního národa, základy vlastenectví
- poznávání základních principů soužití lidí v dějinách
- utváření si vztahu k umění a uměleckým dílům, vytváření si kladného postoje k historickému a kulturnímu dědictví
- formování vztahu k historii (koníček, profesní volba)

Mezipředmětové vztahy:

Výchova k občanství

Zeměpis

Člověk a příroda

Český jazyk

Cizí jazyky

Výtvarná výchova

Informatika

Tělesná výchova

- člověk a společnost, stát a hospodářství, stát a právo, mezinárodní vztahy, globální svět
- orientace na mapě, náboženství, zámořské objevy, historický vývoj jednotlivých oblastí
- historie vědeckých poznatků, rozvoj vědy a techniky
- vývoj literatury v jednotlivých historických obdobích, kulturní proudy a literární směry
- významní spisovatelé a jejich tvorba
- kulturní směry
- výukové programy, internet (vyhledávání informací, testy)
- Olympijské hry

Předmět: DĚJEPIS		6.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí cíl a způsob poznávání historie - vysvětlí proč a kde uchováváme historické prameny - orientuje se na časové přímce a v historické mapě - vyjmenuje hlavní období historie v chronologickém pořadí - popíše práci archeologů - charakterizuje způsob života našich předků v jednotlivých obdobích pravěku - objasní význam zemědělství a znalosti zpracování kovů pro další vývoj lidské společnosti - vysvětlí, proč vznikalo náboženství - stručně popíše pravěké osídlení Evropy a našich zemí, na mapě označí nejdůležitější archeologická naleziště této doby -objasní vliv přírodních podmínek na vznik a vývoj nejstarších států -dokáže vyjmenovat nejstarší státy a označit na mapě místa jejich vzniku - charakterizuje hospodářský, společenský, politický, kulturní i náboženský vývoj jednotlivých států -objasní přínos starověkých států pro rozvoj světové civilizace 	<p>ČLOVĚK V DĚJINÁCH Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny Historický čas a prostor</p> <p>POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI Člověk a lidská společnost v pravěku</p> <p>NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz</p>	<p>2.4</p> <p>3.1 4.3</p> <p>4.1 4.2 5.1 5.3</p>

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje hospodářský a společenský vývoj ve starověkém Řecku - vysvětlí úlohu náboženství a kultury v životě Řeků - porovná formu vlády a způsob života v Athénách a Spartě - objasní přínos řecké a helénistické kultury pro rozvoj evropské civilizace - orientuje se na mapě – poloostrovy, místa bojů, ... - popíše vývoj římského impéria - vysvětlí příčiny vzniku křesťanství a jeho význam - charakterizuje okolnosti rozpadu západořímské říše a důležitost existence východořímské říše pro středověkou Evropu - objasní vliv římské kultury na evropskou civilizaci a její přínos pro současnost 	<p>Antické Řecko</p> <p>Antický Řím Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím</p> <p>Východiska pro středověk</p>	<p>3.3</p>
---	---	------------

Předmět: DĚJEPIS		7.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - popíše nový etnický obraz Evropy po zániku říše západořímské - charakterizuje nové státní útvary vznikající v Evropě (hospodářský, společenský, politický a kulturní vývoj) - objasní úlohu křesťanství ve středověku, jeho vztah ke kacířství a jiným věroukám - charakterizuje první státní útvary na našem území a jejich postavení v rámci Evropy - ukáže na mapě nejvýznamnější státy východoevropského a západoevropského kulturního okruhu - charakterizuje vývoj v západní Evropě - vysvětlí změny ve způsobu života – na venkově, ve městech - charakterizuje vývoj českého státu za vlády posledních Přemyslovců a za vlády Lucemburků - rozpozná znaky románského slohu, uvede příklady této kultury v Čechách - charakterizuje gotickou kulturu, uvede příklady této kultury v Čechách - objasní náboženské a společenské problémy, které vedly k husitské revoluci - zhodnotí význam M.J.Husa a husitské revoluce - popíše poměry v českých zemích za vlády Jiřího 	<p>KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA</p> <p>Nový etnický obraz Evropy</p> <p>Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj</p> <p>Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy</p> <p>Islám a islámské říše ovlivňující Evropu</p> <p>Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě</p> <p>Vznik českého království.</p> <p>Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev</p> <p>Románské a gotické umění a vzdělanost</p> <p>OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY</p> <p>Husitství</p> <p>Mistr Jan Hus</p>	<p>3.3</p> <p>4.1</p> <p>4.2</p> <p>4.3</p> <p>4.4</p> <p>5.1</p> <p>5.3</p> <p>3.1</p> <p>3.3</p>

<p>z Poděbrad a Jagellonců</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá na mapě místa husitských bojů a označí územní rozsah českého státu v jednotlivých etapách vývoje - objasní podstatu humanismu a renesance a jejich vliv na vývoj v Evropě - uvede nejvýznamnější představitele renesanční kultury a příklady významných kulturních památek u nás - popíše příčiny, průběh a důsledky zámořských objevů - vysvětlí myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - objasní situaci v Evropě rozdělené do řady mocenských a náboženských center - charakterizuje postavení českých zemí v rámci habsburské monarchie - objasní příčiny, průběh a důsledky třicetileté války 	<p>Renesance, humanismus</p> <p>Zámořské objevy a počátky dobývání světa</p> <p>Reformace a její šíření Evropou</p> <p>Český stát a velmoci v 15. – 17.století</p> <p>Třicetiletá válka</p>	<p>5.3</p> <p>3.1</p> <p>4.2</p> <p>3.3</p> <p>4.1.</p>
---	---	---

Předmět: DĚJEPIS		8.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - srovná hospodářský a společenský vývoj a formy vlády evropských velmocí - vysvětlí postavení českých zemí po třicetileté válce v rámci habsburské monarchie i v rámci Evropy - charakterizuje barokní kulturu a životní styl jednotlivých společenských vrstev, uvede nejvýznamnější barokní umělce a příklady barokních památek u nás - objasní vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí a celé Evropy - popíše vznik USA a posoudí význam americké revoluce pro boj za nezávislost v různých částech světa a revoluční hnutí v Evropě v 19.století - popíše situaci ve Francii před revolucí a během ní - objasní význam francouzské revoluce pro další politický a společenský vývoj v Evropě - porovná na mapě „napoleonskou Evropu“ s uspořádáním Evropy po vídeňském kongresu - charakterizuje změny způsobené průmyslovou revolucí a uvědomí si důsledky nerovnoměrného vývoje jednotlivých částí Evropy a světa - uvede charakteristické znaky klasicismu a romantismu, vyjmenuje jejich představitele a uvede příklady kulturních památek na našem území - vysvětlí předpoklady národního hnutí ve světě a 	<p>POČÁTKY NOVÉ DOBY Český stát a velmoci v 17. a 18.století Barokní kultura a osvícenství Absolutismus . Zrod moderní vědy.</p> <p>MODERNIZACE SPOLEČNOSTI Vznik USA a její vliv na osvobozenecský boj ve světě.</p> <p>Francouzská revoluce, doba napoleonská, jejich vliv na Evropu a svět</p> <p>Industrializace a její důsledky pro společnost</p> <p>Národní hnutí velkých a malých národů, utváření</p>	<p>2.2 4.5</p> <p>5.3 3.1</p> <p>4.3</p> <p>2.2 2.4 3.3</p> <p>4.2 5.3</p>

<p>popíše průběh národního obrození v českých zemích</p> <p>- porovná průběh a výsledky revolucí 1848-49 v našich zemích a ostatních evropských státech</p> <p>- charakterizuje politický, hospodářský, společenský a kulturní vývoj v našich zemích a v Evropě ve 2.polovině 19.století a počátkem 20.století</p> <p>- vysvětlí příčiny vzniku válečných ohnisek v Evropě a v koloniálních zemích</p> <p>- popíše příčiny, průběh a výsledky první světové války</p> <p>- zhodnotí účast Čechů ve válce a činnost českého a zahraničního odboje vyúsťující ve vyhlášení samostatné ČSR</p>	<p>novodobého českého národa</p> <p>Národní obrození</p> <p>Revoluce 19.století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů</p> <p>Politické proudy, politické strany, občanská práva, ústava</p> <p>Kulturní rozrůzněnost doby</p> <p>Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus</p> <p>MODERNÍ DOBA</p> <p>První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky</p> <p>Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě</p> <p>Vznik ČSR, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy</p>	<p></p> <p>4.1</p> <p>4.5</p> <p>3.3</p> <p>2.2</p> <p>5.3</p> <p>4.3</p> <p>6.4</p> <p>3.3</p>
---	---	---

Předmět: DĚJEPIS		9.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v novém politickém uspořádání Evropy po 1.světové válce - charakterizuje sociální, politický, hospodářský, kulturní a národnostní vývoj v meziválečném období v ČSR a posoudí její postavení v rámci Evropy - chápe význam pojmů demokracie, fašismus, nacismus, komunismus, rasismus, antisemitismus, totalitní systém - objasní vliv světové hospodářské krize na rozmach fašismu, nacismu a komunismu - vysvětlí význam Mnichovské dohody pro ČSR a svět - popíše příčiny, průběh a výsledky druhé světové války a porovná je s první světovou válkou - zhodnotí situaci českého národa v průběhu druhé světové války a činnost domácího a zahraničního odboje - vysvětlí odlišné představy vítězných velmocí o poválečném uspořádání světa a Evropy - popíše rozdělení světa na západ a východ a vyloží rozdíly života v západním a východním bloku - charakterizuje na příkladech studenou válku - objasní počátky atomového věku - objasní vliv SSSR na poválečný vývoj ČSR 	<p>MODERNÍ DOBA</p> <p>Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30.letech</p> <p>Totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro ČSR a svět</p> <p>Druhá světová válka, holocaust</p> <p>Situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj</p> <p>Politické, mocenské a ekonomické důsledky války.</p> <p>ROZDĚLENÝ A INTEGROVÁNÍ SE SVĚT</p> <p>Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi</p> <p>Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření</p> <p>Vnitřní situace v zemích východního bloku</p> <p>Československo od únorového převratu do roku 1989,</p>	<p>5.4</p> <p>4.1</p> <p>4.2</p> <p>4.3</p> <p>2.2</p> <p>2.3</p> <p>2.4</p> <p>6.4</p> <p>3.3</p> <p>4.5</p> <p>6.4</p> <p>4.3</p> <p>4.5</p> <p>4.1</p> <p>5.1</p>

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje československý totalitní režim a jeho důsledky pro hospodářský a společenský vývoj - chápe roky 1968 a 1989 jako historické zlomy ve vývoji Československa - orientuje se v problémech současného světa - charakterizuje a ovládá na příkladech problémy světa na konci 20.století 	<ul style="list-style-type: none"> vznik ČR Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět. Problémy současnosti a východiska pro 21. století Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava 	<ul style="list-style-type: none"> 5.3 5.4 3.3 4.4 4.5
--	---	---

5.5.2. VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Výchova k občanství** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem **a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly** důležitých politických institucí a orgánů, **včetně činností armády, a ukazuje možné** způsoby zapojení jednotlivců do občanského života Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Etická výchova je začleněna do předmětu formou průřezových témat. Cílem je zařazovat do výuky praktická cvičení, které formou her, scének, tvořivých aktivit, zážitkové metody předávají dětem hodnotově správné návyky, které potom děti uplatňují v prostředí, ve kterém se běžně pohybují – ve své třídě, rodině, společnosti.

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících odpovídá učebnímu plánu, v 6. – 9. ročníku 1 hodina týdně. Výuka probíhá ve třídě.

Do vzdělávacího oboru Výchova k občanství byla vložena problematika finanční gramotnosti, ochrany člověka za mimořádných událostí, korupce a obrany státu.

Výchovné a vzdělávací strategie

- učitel užívá a vyžaduje v hodinách kultivované, věcné a srozumitelné vyjadřování
- učitel zadává práce, při jejichž přípravě žák kriticky přistupuje ke zdrojům informací a při jejich prezentaci je schopen obhájit své stanovisko i tolerovat názory druhých
- učitel do hodin zařazuje práci ve skupinách
- učitel se snaží používat i metody práce, kdy žáci prožitkově zažívají různé úhly pohledu na situaci / scénky, hry ...)
- žáci se učí zorientovat se v základním dění v obci, regionu, ČR i EU, NATO
- žáci se snaží **o uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu**
- žáci se snaží využívat různých forem práce – ústní projev, psaný i grafický projev
- žáci se snaží pochopit vlastní identitu i odlišnost, snaží se o pochopení smyslu jednání ostatních lidí

- žáci jsou vedeni k hledání informací na internetu a jejich využití pro svoji práci
- žáci se snaží **o orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci**

Mezipředmětové vztahy:

Dějepis	- kultura – kulturní dědictví, vývoj státu, státnost, státní zřízení, jedinec ve společnosti – historický vývoj, náboženství
Zeměpis	- státy, státy EU, nadnárodní společenství, kraje ČR, region, město, venkov, reliéf krajiny a jeho utváření, náboženství
Jazyková výchova:	- vývoj jazyka a kultury, literatura, komunikace, rodina a stát –komunikativní témata, státní zřízení jiných států – cizí jazyk
Přírodopis	- člověk a jeho vývoj, hygiena, režim dne, ekologie, environmentální výchova
Chemie	- odpady, ekologie, organická a anorganická příroda, bezpečnost při práci
Fyzika	- aplikace přírodních a fyzikálních zákonů na společnost
Matematika	- statistika, rozpočet, aplikace matematických zákonů na společnost
Informatika	- využití internetu jako zdroje informací, výukové programy
Tělesná výchova	- režim dne, hygiena a psychohygiena, fyzická zdatnost, obranyschopnost
Umění a kultura	- hudební styl, národní písně, významné osobnosti, výtvarné styly, užité a praktické umění, estetické vnímání světa

Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ		6.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>- žák pochopil systém předmětu v širších souvislostech</p> <p>- žák chápe důležitost vzdělání a přínos uznávání pravidel ve škole pro budoucí život ve společnosti</p> <p>- žák zná státní symboly, zná způsoby jejich používání a umí historicky zdůvodnit příslušnost k národu</p> <p>- žák umí zhodnotit a přizpůsobit výběr kulturních akcí své osobnosti, kriticky vyjadřuje postoj k propagandě a reklamě, zná kulturní instituce a dokáže zhodnotit přínos předků pro současné kulturní dění</p> <p>- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p>-zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné</p>	<p>Úvod do předmětu VO -přiblížení učiva 6.-9.roč. <u>Člověk ve společnosti</u></p> <p>-naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život</p> <p>-naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</p> <p>-naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny</p> <p>-kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia</p> <p>-lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p> <p>-vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy,</p>	<p>1.1.1</p> <p>2.1</p> <p>4.1 4.2 4.3 4.5</p> <p>6.1 6.5</p>

<p>solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu</p> <p>-rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>-zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí</p>	
<p>Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ</p>		<p>7.ročník</p>
<p>Očekávaný výstup Žák</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata viz. str. 15 - 29</p>
<p>-objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>-posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p> <p>-rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p> <p>-rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p> <p>-sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozlíší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a</p>	<p><u>Člověk jako jedinec</u></p> <p>-podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p>-vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí</p> <p>-osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p> <p><u>Člověk, stát a hospodářství</u></p> <p>-majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví</p> <p>-peníze – funkce a podoby peněz, formy placení</p> <p>-hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a</p>	<p>1.1.3 1.1.4</p>

<p>přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi</p> <p>-rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</p> <p>-na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p> <p>-vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít</p> <p>-uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu</p> <p>-rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</p>	<p>jejich odlišnosti; význam daní</p> <p>-banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p> <p>-výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost</p>	
<p>Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ</p>		<p>8.ročník</p>
<p>Očekávaný výstup Žák</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata viz. str. 15 - 29</p>
<p>-rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>-rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>-objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p>	<p><u>Člověk, stát a právo</u></p> <p>-právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu</p> <p>-státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly</p> <p>-principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení</p>	<p>2.3 2.4</p>

<p>-vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>-přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu</p> <p>-objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p> <p>-provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</p> <p>-dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování</p> <p>-rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p> <p>- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</p> <p>- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání</p> <p>-chápe pojem společenské uplatnění, profese, profesionalita</p> <p>-poznává důležitost volby povolání, práce, studia</p> <p>- objasní pojmy pracovní prostředí, mzda , dovolená</p> <p>- chápe význam zaměstnanosti a nezaměstnanost</p>	<p>státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev</p> <p>-lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p> <p>-právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>-protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p> <p>-právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady</p> <p>- Svět práce</p>	<p>2.2</p> <p>Součást předmětu Člověka svět práce (volba povolání)</p>
---	--	--

<p>Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ</p>		<p>9.ročník</p>
<p>Očekávaný výstup Žák</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata viz. str. 15 - 29</p>

<p>-popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</p> <p>-uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích</p> <p>-uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory</p> <p>-uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <p>-objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu</p> <p>-uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</p> <p>-na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz</p> <p>- v plném kontextu si žák uvědomuje význam svého chování a jednání, význam vzdělávání a práce pro další život</p>	<p><u>Mezinárodní vztahy. Globální svět</u></p> <p>-evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR</p> <p>-mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)</p> <p>-globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení</p> <p><u>Člověk, stát a hospodářství</u></p> <p>-principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání</p> <p>Svět práce</p>	<p>3.1 3.2 3.3 4.4 5.5</p> <p>Součást předmětu Člověka svět práce (volba povolání)</p>
--	--	--

5.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno **i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody**. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Do vzdělávací oblasti Člověk a příroda byla vložena problematika ochrany člověka za mimořádných událostí.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis,**

5.6.1. FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzika navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět (Přírodověda) 1.stupně ZŠ. Předmět svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Vyučovací předmět Fyzika má na 2.stupni dotaci po 2 hodinách v 6.- 9.ročníku týdně, výuka probíhá převážně v pracovních fyziky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

k učení – tím, že žáci se učí

- pozorovat a výstižně popisovat jevy kolem sebe nebo pokusy
- používat správně fyzikální pojmy, značky a jednotky veličin
- provádět jednoduché experimenty a vyvozovat z nich závěry
- měřit veličiny vhodným měřidlem, získaná data zaznamenávat do tabulky, grafu a vyhodnocovat je, nalézat vztahy mezi nimi
- hledat příčiny přírodních jevů, nalézat jejich souvislosti
- předvídat průběh jevu, hledat možnosti jejich ovlivňování a praktické využití

k řešení problémů – tím, že žáci se učí

- rozpoznávat problémové situace při pozorování jevů nebo při praktických činnostech, klást výstižné otázky, vyjádřit fyzikální problém
- vyhledat potřebné informace k řešení problémů jak v učebnici, tak v další literatuře, Tabulkách pro ZŠ, nebo na internetu
- řešit problémy logickou úvahou využitím fyzikálních poznatků, matematických výpočtů, grafických metod, navrhováním a prováděním pokusů
- ověřit správnost nalezeného řešení např. pokusem, a umět ho obhájit vhodnými argumenty

komunikativní – tím, že žáci se učí

- výstižně sdělovat (ústně i písemně) výsledky svého pozorování, pokusů a měření
- s porozuměním přečíst přiměřený fyzikální text
- s využitím fyzikálních poznatků kriticky posoudit informace v tisku a v dalších sdělovacích prostředcích

- při řešení fyzikálních problémů ve skupině s respektem vyslechnout názor spolužáka, kriticky ho umět posoudit, výstižně vyjádřit svůj názor a věcně ho obhájit

sociální a personální – tým, že žáci se učí

- spolupracovat se žáky při provádění pokusů i při laboratorních úlohách
- uvědomovat si svůj podíl a vlastní zodpovědnost za výsledky skupinové práce
- realisticky ohodnotit svůj výkon a podíl na řešení úkolu skupiny

občanské – tým, že žáci se učí

- s využitím poznatků o pohybu a pohybových zákonech vědomě dodržovat pravidla bezpečného chování v dopravě (chodec, cyklista, spolujezdec v autě)
- posoudit důsledky určitého jevu nebo lidské činnosti z ekologického, ekonomického nebo zdravotního hlediska
- s využitím poznatků o elektrickém proudu dodržovat pravidla bezpečného zacházení s elektrickým zařízením
- uvědomovat si vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví a hledat cesty k jejich pozitivnímu ovlivnění
- ukázat na konkrétních příkladech historicky významné přírodovědné objevy a jejich přínos pro rozvoj lidské společnosti

pracovní – tým, že žáci se učí

- dodržovat základní pravidla bezpečné práce
- šetrně zacházet s pomůckami a zachovávat pořádek při provádění experimentů.

Mezipředmětové vztahy:

Matematika - fyzikální výpočty, převody jednotek, grafy

Zeměpis, přírodopis - planety sluneční soustavy, zatmění Slunce, Měsíce

Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací na internetu, práce s výukovými programy

Chemie - fyzikální vlastnosti látek, práce s tabulkami

Tělesná výchova – měření délky, času

Předmět: FYZIKA		6.ročník
Téma – očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>Látky a tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí rozlišit na příkladech mezi pojmy látka a těleso - dovede přiřadit látkám (tělesům) odpovídající vlastnosti - změří vhodně zvolenými měřidly délku, objem a hmotnost u různých těles, zná vztahy mezi jednotkami - rozumí vztahu mezi hustotou, hmotností a objemem těles a využívá ho při řešení praktických úloh - uvede konkrétní příklady jevů, které dokazují neustálý pohyb částic a jejich vzájemné působení - umí měřit čas, odhadne časový interval, zná vztahy mezi jeho jednotkami - odhadne, jak se změní délka či objem těles při změně teploty zejména u příkladů z praxe - umí měřit teplotu kapalinovým teploměrem <p>Síla</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na příkladech vzájemné působení těles - chápe působení gravitační síly včetně závislosti prodloužení pružiny na působící síle, umí sílu změřit 	<ul style="list-style-type: none"> - látka a těleso, druhy látek - vlastnosti látek - měření délky, objemu a hmotnosti - hustota - částicové složení látek, skupenství - čas a jeho měření - měření teploty těles - gravitační pole a gravitační síla, měření síly 	

<p><u>Elektromagnetické děje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - umí ověřit existenci magnetického pole, charakterizuje magnetickou sílu - je schopen popsat magnetické pole Země - vysvětlí podstatu existence elektrické síly při zelectrování těles třením - sestaví elektrický obvod podle schématu - umí experimentálně rozlišit elektrické vodiče a izolanty - pozoruje změny teploty drátu při průchodu elektrického proudu - vyjmenuje a popíše tepelné elektrické spotřebiče - vysvětlí funkci tavné pojistky - sestaví jednoduchý elektromagnet, uvede příklady jeho užití v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> - magnetické vlastnosti látek - elektrická síla, elektrické pole - jednoduchý elektrický obvod - tepelné a magnetické účinky el. proudu 	
---	--	--

Předmět: FYZIKA		7.ročník
Téma – očekávaný výstup žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p><u>Pohyby těles, síla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu <ul style="list-style-type: none"> - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působící na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici na příkladech z praxe - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé síly v jednoduchých situacích - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> - klid a pohyb tělesa - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - pohyb přímočarý a křivočarý - gravitační síla a hmotnost - skládání sil - tlaková síla, tlak - třecí síla - Newtonovy pohybové zákony - rovnováha na páce a pevné kladce 	

<p><u>Mechanické vlastnosti tekutin</u> - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní</p> <p><u>Světelné děje</u> - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí - umí popsat a vysvětlit měsíční fáze a zatmění Slunce a Měsíce - chápe zákon odrazu světla a využívá ho při řešení praktických úloh</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pascalův zákon, hydraulická zařízení - hydrostatický a atmosférický tlak - Archimédův zákon, vztlaková síla, chování těles v klidných tekutinách - zdroje a šíření světla, rychlost světla - odraz světla - zobrazení v rovinném zrcadle, kulová zrcadla 	
--	---	--

Předmět: FYZIKA		8.ročník
Téma – očekávaný výstup <i>žák</i>	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p><u>Práce, výkon</u> - určí v jednoduchých příkladech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</p> <p><u>Energie</u> - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</p> <p><u>Teplo</u> - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem - rozliší tepelnou výměnu vedením, prouděním a sáláním, zná příklady z praxe</p> <p><u>Změny skupenství</u> - chápe souvislosti při přeměnách skupenství - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>- práce, výkon</p> <p>- energie e její přeměny - pohybová energie, polohová energie, vzájemná přeměna</p> <p>- teplo - tepelná výměna vedením, prouděním, sáláním - energie slunečního záření</p> <p>- změny skupenství</p> <p>- spalovací motory</p>	5.3.

<p><u>Elektrické jevy</u> - pozoruje znázornění elektrického pole, chápe smysl siločar elektrického pole - změří elektrický proud a napětí - rozliší vodiče od izolantu - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - porovná elektrické spotřebiče z hlediska spotřeby elektrické energie</p> <p><u>Zvukové děje</u> - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p> <p><u>Počasi kolem nás</u> - umí měřit některé základní meteorologické prvky (teplota a tlak vzduchu) - rozumí vztahům a souvislostem mezi meteorologickými prvky, - čte z meteorologické mapy, rozumí předpovědi počasí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - elektrické pole, elektrická síla - měření elektrického proudu a napětí - Ohmův zákon, elektrický odpor - spojení za sebou - spojení vedle sebe - elektrická práce a energie - zdroje zvuku a jeho šíření - ochrana před nadměrným hlukem - atmosféra Země a její složení - základní meteorologické prvky a jejich měření - problémy znečišťování atmosféry 	<p>5.4.</p> <p>5.2.</p>
---	--	-------------------------

Předmět: FYZIKA		9.ročník
Téma – očekávaný výstup žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p><u>Elektromagnetické děje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkci a užití elektromagnetu - využívá prakticky poznatky o působení mag.pole na magnet a cívku s proudem - chápe vliv změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného proudu v ní - rozliší stejnosměrný a střídavý el.proud - umí správně zapojit polovodičovou diodu - dbá na bezpečné zacházení s el.proudem - zná z praxe zařízení související s vlastnostmi elmag.záření <p><u>Optické děje</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozhodne na základě znalosti rychlosti světla v různých prostředí o druhu lomu světla (chápe vysvětlení optických jevů s tím souvisejících) - využívá této skutečnosti k pochopení průchodu světla čočkou, umí popsat vlastnosti obrazu vytvořeného čočkou - umí popsat základní optické přístroje a vysvětlit jejich funkci 	<ul style="list-style-type: none"> - magnetické účinky el.proudu - střídavý proud - vedení el.proudu v polovodičích - bezpečnost při zacházení s el. proudem - elektromagnetické vlny a záření - lom světla - zobrazení čočkami - rozklad bílého světla hranolem - optické přístroje 	

<p><u>Jaderná energie</u> - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p> <p><u>Vesmír</u> - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</p> <p><u>Závěr</u> - chápe souvislosti mezi jednotlivými oblastmi fyziky včetně spojení s praktickým životem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jaderná energie, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - sluneční soustava - hvězdy, jejich složení - závěrečné utřídění učiva 	<p>5.3.</p> <p>5.4.</p>
---	---	-------------------------

5.6.2 CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Chemie** patří do vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Na základě empirických metod poznání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování pomáhá žákům ve zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí. Podněcuje v nich potřebu klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně patřičné odpovědi s pomocí všech možných informačních zdrojů včetně internetu. Vede žáky k porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí, k chování pro trvale udržitelný rozvoj životního prostředí, k získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a k utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

Chemie má časovou dotaci dvě hodiny týdně v průběhu 8.-9. ročníku. Podle povahy probíraného učiva je výuka směřovaná do odborné učebny chemie.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Mezipředmětové vztahy:

Zeměpis - chemický průmysl, složení atmosféry, složení vody, energetický průmysl

Přírodopis - chemické látky a zdraví (kyseliny,..., drogy, léky), výživa (cukry, tuky, bílkoviny, enzymy, vitamíny), řízení (hormony), dědičnost (DNA), globální ekologické problémy, vzduch, voda, půda, složení minerálů, biotechnologie (výroba piva,...)

Fyzika – Jednotky veličin (hustota, hmotnost, objem), elektrolýza, galvanický článek, teplo, jaderná energie, stavba atomu

Matematika - slovní úlohy, přímá úměrnost, objem těles, grafy, tabulky

Dějepis - historie chemie (alchymie,....., Mendělejev,...)

ICT - vyhledávání zdrojů informací v síti Internet, využití kancelářských aplikací ke zpracování výsledků (textový editor, tabulkový kalkulátor, prezentační program, výukové programy)

Předmět: CHEMIE		8.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
- určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE -vlastnosti látek -zásady bezpečné práce -nebezpečné látky a přípravky -mimořádné události	1.1.1

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsob likvidace znečištění - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti - rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání - přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	<p>SMĚSI</p> <ul style="list-style-type: none"> - směsi – stejnorodé a různorodé roztoky - voda - vzduch <p>ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY</p> <ul style="list-style-type: none"> - částicové složení látek (atomy, molekuly) - prvky - chemické sloučeniny <p>CHEMICKÉ REAKCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemické reakce - klasifikace chemických reakcí - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - chemie a elektřina <p>ANORGANICKÉ SLOUČENINY</p> <ul style="list-style-type: none"> - oxidy - kyseliny a hydroxidy - soli kyslíkaté a nekyslíkaté 	<p>5.2</p> <p>5.3</p> <p>5.4</p>
---	--	----------------------------------

<p>-uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p> <p>-zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</p> <p>-aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe</p> <p>-orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</p>	<p>CHEMIE A SPOLEČNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> -chemický průmysl v ČR -průmyslová hnojiva -tepelně zpracovávané materiály -plasty a syntetická vlákna -detergenty, pesticidy a insekticidy -hořlaviny -léčiva a návykové látky 	
--	--	--

--	--	--

5.6.3 PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět směřuje k tomu, aby žáci rozeznávali základní součásti živé i neživé přírody, chápali jejich základní funkce, propojenost a význam. Výuka seznamuje žáky s přírodou České republiky i cizích zemí, v 6. a 7. ročníku postupuje podle ekosystémů, navazuje fyziologií a morfologií organismů včetně člověka v 7. a 8. ročníku. V 8. ročníku je zařazena do učiva o lidském těle též sexuální výchova. V 9. ročníku seznamuje hlouběji s neživou přírodou, základními podmínkami života a vědeckým názorem na vývoj Země. Znalosti všech součástí přírody a jejich fungování má žákům pomoci pochopit důležitost všech složek a vést je k vědomí, že je přírodu třeba chránit.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6.- 8.ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá většinou v odborné pracovně přírodopisu, některé hodiny jsou zaměřeny na praktické pozorování přírodnin, ty pak probíhají buď v odborné pracovně nebo v terénu v okolí školy.

Do vzdělávacího oboru Přírodopis byla vložena problematika ochrany člověka za mimořádných událostí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Mezipředmětové vztahy:

Zeměpis - geologický vývoj, geologická stavba ČR, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, přírodní krajiny, postavení Země ve vesmíru

Chemie – fotosyntéza, chemické prvky a jejich značky, chemické sloučeniny – vzorce, chemické reakce, člověk – výživa – základní a přídatné živiny, voda, vzduch, minerály, globální problémy ochrany přírody, dědičnost – DNA

Fyzika - postavení Země ve vesmíru, voda, světlo

Matematika - grafy, tabulky

Dějepis - vývoj biologie, vývoj člověka

ICT - vyhledávání a zpracovávání informací, výukové programy

Předmět: PŘÍRODOPIS		6.ročník
Očekávaný výstup	Učivo	Průřezová témata

Žák		viz. str. 15 - 29
<p>-aplikuje praktické metody poznávání přírody -dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p> <p>-rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků -vysvětlí různé způsoby výživy hub -objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků -rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>-porovná základní vnější stavbu vybraných živočichů -rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin -uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí, vztahy mezi nimi -uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>-rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – společenstva, ekosystémy, a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystémů -vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam -uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy</p>	<p>Práce s lupou a mikroskopem</p> <p><u>Lesní společenstva, voda a její okolí, travní společenstva:</u> Vnější stavba organismů, jejich třídění, způsob života, význam, vztahy, ochrana Řasy (buňka) Houby s plodnicemi Lišejníky Mechy, kapradiny, rostliny semenné</p> <p>Prvoci, žahavci, měkkýši, kroužkovci, členovci obratlovci</p> <p>Společenstvo, ekosystém</p>	5.1

ekosystému -třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Zásady třídění organismů	
--	--------------------------	--

Předmět: PŘÍRODOPIS		7.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>-rozdlišuje a uvede příklady systémů organismů – společenstva, ekosystémy, a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystémů</p> <p>-vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p>-uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p> <p>-uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě pro člověka</p> <p>-vysvětlí různé způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</p> <p>-rozliší základní projevy a podmínky života</p> <p>-popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií, objasní funkci základních organel</p> <p>-rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů</p> <p>-odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>-porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</p> <p>-vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování</p>	<p>Okolí lidských sídel, lidská sídla, cizokrajné ekosystémy:</p> <p>Třídění organismů, způsob jejich života, vztahy, význam, pěstování a chování, ochrana, rozmanitost – Rostliny, živočichové, mikroorganismy, houby bez plodnic</p> <p>Projevy (znaky) života</p> <p><u>Stavba a činnost těl organismů, základní struktura života:</u> anatomie, morfologie, fyziologie rostlin a živočichů, systém - Buňka, jednobuněčné organismy, mnohobuněčné organismy</p>	<p>3.2</p> <p>5.1</p>

<p>rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> -odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí -porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů (bezobratlých) a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů -rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin -zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka 	<p>(houby, rostliny, bezobratlí živočichové)</p>	
--	--	--

Předmět: PŘÍRODOPIS		8.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>-porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů (obratlovců) a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>-rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>-odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>-zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka</p> <p>-určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>-objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p> <p>-rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p> <p>-aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p>	<p>Obratlovci – anatomie, morfologie, fyziologie, etologie, význam a ochrana</p> <p>Člověk</p> <p>– anatomie, morfologie, fyziologie, ontogeneze, nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie</p> <p>životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - sexuální výchova - nebezpečí pohlavních chorob 	4.2

Předmět: PŘÍRODOPIS		9.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>-rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p> <p>-rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a oběhu vody</p> <p>-uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</p> <p>-porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě</p> <p>- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p> <p>-rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</p> <p>-objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života</p> <p>-orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p> <p>-orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</p>	<p>Země – vznik a stavba</p> <p>Nerosty a horniny</p> <p>Vnější a vnitřní geologické procesy</p> <p>Půdy</p> <p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka</p> <p>-mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi</p> <p>Vývoj Země a organismů na Zemi</p> <p>Vznik a vývoj života</p>	<p>5.1</p> <p>5.3</p> <p>5.2</p>

-vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti -uvede význam dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Dědičnost a proměnlivost organismů	
--	------------------------------------	--

5.6.4 ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Zeměpis (Geografie) v RVP ZV. Zeměpis se realizuje v koordinaci s vyučovacími předměty fyzika, chemie, přírodopis, dějepis, občanská výchova, výtvarná výchova. V zeměpisu se používají zejména tyto formy výuky : výkladové hodiny propojené debatami, hodiny s problémově pojatou výukou, terénní výuka, práce s mapou. Při výuce se používají učebnice, pracovní sešity a různé příručky, videoprojekce. Vyučovací předmět disponuje touto časovou dotací 2 hodiny týdně ve všech ročnících. Při výuce se většinou využívá samostatná odborná učebna. Součástí výuky jsou různé exkurze a vycházky do okolí.

Do vzdělávacího oboru Zeměpis byla vložena problematika ochrany člověka za mimořádných událostí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení :

učitel :

- zadává žákům referáty, k nimž žáci vyhledávají a zpracovávají informace v různých informačních zdrojích
- získané poznatky propojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, žáci si vytvářejí ucelenější představy mezi přírodním a společenským prostředím
- předvádí manipulace s orientačními a topografickými pomůckami, s glóbusem, plány, mapami a atlasy
- kontroluje výsledky pozorování a měření a požaduje, aby je žáci samostatně zhodnotili a formulovali závěry

Kompetence k řešení problémů :

učitel :

- vytváří s žáky na základě pozorování hypotézu k problému, žáci je ověřují praktickou činností, řeší problémy na úrovni svých znalostí
- pojmenuje podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry

Kompetence komunikativní .

učitel :

- vyžaduje na žácích formulaci, pojmenování problémů nebo vlastních názorů na konkrétní témata, žáci uvádějí skutečnosti, ze kterých vyvozují své úsudky a vytvářejí si vlastní názory
- konzultuje názory svých žáků, vede je ke vhodné argumentaci
- vede s žáky řízený dialog

Kompetence sociální a personální :

učitel :

- rozděluje pracovní úkoly ve skupině, žáci spolupracují při skupinové práci, vytvářejí si pozitivní vztah k práci
- hodnotí výsledky činnosti skupin i jednotlivců

Kompetence občanské :

učitel :

- vysvětluje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany životního prostředí, žáci pocítují zodpovědnost za zachování životního prostředí
- učí žáky praktické bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a v urbanizované krajině, chování za mimořádných událostí
- prezentuje fakta, které respektují rovnoprávnost všech lidí a vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů, žáci poznávají tradice, zvyky a kultury lidí v jednotlivých světadílech

Kompetence pracovní :

učitel :

- dohlíží na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami a přístroji při jejich používání v učebnách i v terénní výuce
- hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků

Mezipředmětové vztahy:

Fyzika – planety sluneční soustavy, zatmění Slunce a Měsíce, oběh vzduchu v atmosféře
 Přírodopis - fyzicko-geografická sféra (litosféra, hydrosféra, atmosféra, biosféra), geologický vývoj – geologická období, vývoj povrchu ČR, ochrana životního prostředí
 Chemie - složení atmosféry, chemický průmysl, jaderné elektrárny, voda
 Dějepis - zámořské objevy, historický vývoj jednotlivých oblastí, náboženství světa
 Výchova k občanství - světové organizace, globální problémy lidstva
 Matematika - měřítko mapy, plány, jednotky času (časová pásma), grafy, tabulky, diagramy

Předmět: ZEMĚPIS		6.ročník
Očekávaný výstup <i>Žák</i>	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů GEOGRAFICKÉ INFORMACE, KARTOGRAFIE, TOPOGRAFIE -organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z kartografických produktů,	ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci a ročních období, světový čas, časová pásma, datová hranice KOMUNIKAČNÍ GEOGRAFICKÝ A KARTOGRAFICKÝ JAZYK - geografické, topografické a kartografické pojmy - základní kartografické produkty (plán, mapa) - jazyk mapy (smluvené značky)	

<p>grafů, diagramů</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - přiměřeně hodnotí geografické objekty a procesy v krajině sféře, jejich pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu 	<p>GEOGRAFICKÁ KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - globus, jeho měřítko, zeměpisná síť, poledníky, rovnoběžky - určování zeměpisné polohy - měřítko plánů a mapy 	
<p>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost 	<p>KRAJINNÁ SFÉRA</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní sféra - společenská a hospodářská sféra - složky a prvky přírodní sféry - systém přírodní sféry na planetární úrovni (geogr. Pásy, geogr. Pásma, výškové stupně) - systém přírodní sféry na regionální úrovni (přírodní oblasti) 	
<p>REGIONY SVĚTA</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, 	<p>SVĚTADÍLY, OCEÁNY, MAKROREGIONY SVĚTA</p> <ul style="list-style-type: none"> - určující a porovnávací kritéria <p>Afrika, Austrálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteristika z hlediska: - přírodních poměrů - socioekonomických poměrů - s důrazem na vazby a souvislosti 	<p>3.1 4.1 4.4 6.2</p>

<p>přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světa a vybraných států</p> <p>- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>Indický oceán Tichý oceán, Oceánie Antarktida</p>	
--	--	--

Předmět: ZEMĚPIS		7.ročník
<p>Očekávaný výstup Žák</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata viz. str. 15 - 29</p>
<p>REGIONY SVĚTA</p> <p>- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p>- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světa a vybraných</p>	<p>SVĚTADÍLY, OCEÁNY, MAKROREGIONY SVĚTA</p> <p>Amerika</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky - obyvatelstvo-historické souvislosti - hospodářská úroveň - politické rozdělení Sever. Ameriky - státy Střední Ameriky - politické rozdělení Jižní Ameriky <p>Atlantský a Severní ledový oceán</p> <p>Eurasie</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodní podmínky - obyv. a hospodářství 	<p>3.1 4.1 4.4 6.2</p>

<p>států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>Oblasti Asie, Evropy (charakteristika přírodních a socioekonomických poměrů, zaměření jednotl. oblastí, státy, zajímavosti z hlediska cestovního ruchu)</p>	
---	--	--

<p>Předmět: ZEMĚPIS</p>		<p>8.ročník</p>
<p>Očekávaný výstup Žák</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata viz. str. 15 - 29</p>
<p>ČESKÁ REPUBLIKA -hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu -uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států -lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p>	<p>ČR- zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo: základní geograf., demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry, rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství, transformační, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady, hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce Regiony ČR -územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech</p>	<p>4.1 6.2</p>

<p>-vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy</p> <p>-hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům</p> <p>POLITICKÁ MAPA SOUČASNÉHO SVĚTA</p> <p>porovnává státy světa a zájmové integrace států na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>-lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hl. aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p>	<p>Místní region</p> <p>-zeměpisná poloha, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj</p> <p>Regionální společenské, politické a hospodářské útvary</p> <p>-národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, města, aglomerace</p> <p>-hlavní a periferní hospodářské oblasti světa</p> <p>-politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států</p>	
<p>Předmět: ZEMĚPIS</p>		<p>9.ročník</p>
<p>Očekávaný výstup</p> <p>Žák</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata viz. str. 15 - 29</p>
<p>SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ</p> <p>-posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst a dynamiku růstu pohybů</p> <p>-posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p> <p>-zhodnotí strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hl. světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>-porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní</p>	<p>Obyvatelstvo světa</p> <p>-základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky</p> <p>Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa • sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace <p>Světové hospodářství</p> <p>-sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně</p>	<p>3.1</p> <p>4.2</p> <p>4.4</p> <p>6.2</p>

<p>rozmístění hospodářských aktivit</p> <p>ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</p> <p>-porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech znaky a funkce krajin</p> <p>-uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hl. ekosystémů (biomů)</p> <p>- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p> <p>-ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>-aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>	<p>Krajina</p> <p>-přírodní a společenské prostředí, typy krajin</p> <p>Vztah příroda a společnost</p> <p>- trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva</p> <p>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</p> <p>-cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů</p> <p>-ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích</p>	<p>5.1</p> <p>5.2</p> <p>5.3</p> <p>5.4</p>
--	--	---

5.7. UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova a Výtvarná výchova**.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

5.7.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Hudební výchova je vyučována v 1. až 9. ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně. Výuka probíhá ve třídě a v učebně hudební výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- na základě individuální hudební vyspělosti hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zpracováním hudebního díla
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- rozumí různým typům textů, zvukům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- vytváří příjemnou atmosféru
- projevuje radost ze zpěvu

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- respektuje vkus druhých lidí
- odmítá vulgaritu a neschopnost druhých respektovat vkus spolužáka.

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA		1. - 3.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, správně dýchá</p> <p>- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</p> <p>- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>- reaguje pohybem na znějící hudbu</p> <p>- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <p>- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev - hudební rytmus - dvojhlas a vícehlas - grafický záznam hudby <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje - melodizace a rytmizace <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby a reakce na změnu v proudu znějící hudby <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování hry na hudební nástroje - hudba vokální , instrumentální 	1.1.5

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA		4. - 5.ročník
Očekávaný výstup <i>Žák</i>	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, správně dýchá - orientuje se v zápisu jednoduché písničky či skladby</p> <p>- využívá na základě svých hudebních schopností dovedností hudební nástroje - vytváří jednoduché přehledy, mezihry a dohry</p> <p>- rozpozná hudební formu jednoduché písničky či skladby</p> <p>- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků - získá povědomí o skladatelském významu B.Smetany, A. Dvořáka, L.Janáčka, J.S.Bacha a dalšími</p> <p>- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků</p>	<p>Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev - hudební rytmus - dvojhlas a vícehlas - grafický záznam hudby - vokální improvizace a intonace</p> <p>Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroj - rytmizace a melodizace - grafický záznam melodie - hudební improvizace</p> <p>Poslechové činnosti - hudba vokální a instrumentální - hudební formy - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudební styly a žánry - interpretace hudby</p> <p>Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod hudby - orientace v prostoru - pohybové vyjádření hudby</p>	<p>1.1.5</p> <p>6.5</p> <p>1.1.5</p>

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA		6.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>- zpívá na základě svých dispozic, rytmicky přesně, uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu</p> <p>- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje</p> <p>- reprodukuje na základě svých individuálních schopností jednoduché motivy a částí skladeb, vytváří jednoduché doprovody</p> <p>- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě</p> <p>- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p> <p>- rozpozná některé z tanců různých stylových období, předvede jednoduchou pohybovou</p>	<p>Vokální činnosti – pěvecký a mluvní projev</p> <p>Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje</p> <p>Poslechové činnosti - kvalita tónů - vztahy mezi tóny - hudební dílo a jeho autor - hudební styly a žánry</p> <p>Hudebně pohybové činnosti • taktování, pohybový doprovod znějící hudby</p>	

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA		7.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>- zpívá na základě svých dispozic, rytmicky přesně, uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje, rozliší různé styly a žánry</p> <p>- reprodukuje na základě svých individuálních schopností jednoduché motivy a částí skladeb, vytváří jednoduché doprovody</p> <p>- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p> <p>- rozpozná některé z tanců různých stylových období, předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev - hudební rytmus - orientace v notovém záznamu <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroj - grafický záznam melodie <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební dílo a jeho autor - hudební styly a žánry - interpretace hudby <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby - orientace v prostoru 	

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA		8.ročník
Očekávaný výstup <i>Žák</i>	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>- zpívá na základě svých dispozic rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje, rozliší různé styly a žánry</p> <p>- reprodukuje na základě svých individuálních schopností jednoduché motivy a částí skladeb, vytváří jednoduché doprovody</p> <p>- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p> <p>- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění- rozpozná některé z tanců různých stylových období, předvede jednoduchou pohybovou vazbu, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev - intonace a vokální improvizace - hudební rytmus - orientace v hudebním záznamu - dvojhlas a vícehlas <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroj - grafický záznam hudby - rytmizace, melodizace, stylizace <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - analýza hudební skladby - hudební dílo a jeho autor - hudební styly a žánry - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby 	

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA		9.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>- uplatňuje získané pěvecké dovednosti návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá na základě svých dispozic rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje, rozliší různé styly a žánry</p> <p>- reprodukuje na základě svých individuálních schopností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody a hudební improvizace</p> <p>- orientuje se se proudy znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>-vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p> <p>- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reflexe vokálního projevu <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroj - vyjadřování hudebních a nehudebních představ a myšlenek - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretace znějící hudby - hudební formy 	

<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - rozpozná některé z tanců různých stylových období, předvede jednoduchou pohybovou vazbu, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - orientace v prostoru 	
---	---	--

5.7.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. *Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. *Obsahem Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. *Obsahem Ověřování komunikačních účinků* jsou činnosti,

kteří umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Hodinová dotace v jednotlivých ročnících odpovídá učebnímu plánu, v 1.-3. ročníku 1 hodinu týdně, ve 4. - 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8.- 9. ročníku 1 hodina týdně. Výuka probíhá v odborné pracovně výtvarné výchovy nebo ve volné přírodě v okolí školy. Využívány jsou návštěvy výstav galerie na Klenové.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence;
- učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy;
- rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot, spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu,
- pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince;
- tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Mezipředmětové vztahy:

Přírodověda	– výtvarné osvojování skutečnosti
Vlastivěda	- výtvarné osvojování skutečnosti
Prvouka	- výtvarné osvojování skutečnosti
Hudební výchova	– ilustrace k písničce, výtvarné vyjádření hudby a nálady
Český jazyk	– výtvarné vyjádření literárních textů, jejich ilustrace
Pracovní činnosti	– výtvarné zobrazení skutečnosti, práce s drobným materiálem a s papírem

Tělesná výchova - výtvarné zobrazení skutečnosti, zachycení pohybu, výtvarné práce se sportovní tematikou

Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA		1. - 3.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti</p> <p>- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly, volí vhodné prostředky</p> <p>- interpretuje dle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, porovnává se svojí zkušeností</p> <p>- na základě své zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření - práce s barvou, míchání barev, druhy linií</p> <p>Uspořádání objektů do celku - zachycení děje, prožitků,</p> <p>Uplatňování subjektivity Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a svých zkušeností - tématické práce Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - negativní a pozitivní vnímání</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření - kresba, malba, grafika, kombinace neobvyklých technik</p> <p>Ověřování komunikačních účinků Osobní postoj v komunikaci - pozadí, kompozice Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - detail, celek</p>	<p>5.3</p> <p>1.1.5</p> <p>6.6</p>

Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA		4. - 5.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>- při svých činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů</p> <p>- užívá a kombinuje tyto prvky ve vztahu k celku, v plošném, objemovém a prostorovém vyjádření</p> <p>- vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti Prvky vizuálně obrazného vyjádření - vnímání nepevných tvarů kolem sebe</p> <p>Uspořádání objektů do celku - plocha, tvar, síť, bod, linie, prstomalba</p> <p>Uplatňování subjektivity Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - projev, koncept, průzkum, struktura</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vnímání světla a stínu Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - vnímání lidského těla, figura, proporce</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření - zátiší, silueta, pozorování, poměřování</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - figurální kompozice</p>	<p>5.3</p> <p>1.1.5</p>

<p>- nalézají vhodné prostředky pro tato vyjádření, uplatňuje je v plošné, objemové a prostorové tvorbě</p> <p>- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci, svobodně volí a kombinuje prostředky</p> <p>- porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>- nalézají a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Ověřování komunikačních účinků Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - originál, kopie, písmo, návrh plakátu, druhy grafika</p> <p>Osobní postoj v komunikaci - prostorová tvorba, hra na návrháře a sochaře Proměny komunikačního obsahu - nefigurální umění</p>	<p>6.5</p>
--	---	------------

Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA		6.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p> <p>- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.</p> <p>- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.</p> <p>- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje</p>	<p><u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> Vizuálně obrazové prostředky -linie, tvar, objem, barva, rozložení v ploše, v objektu, v prostoru, v časoprostoru.</p> <p>Vyjádření, podobnost, kontrast, rytmus.</p> <p>Vyjádření vztahů pohybu v souvislosti s výstavbou dalších objektů vůči celku.</p> <p>Reflexe zrakového vnímání v souvislosti s vnímáním ostatními smysly.</p> <p>Vizuálně obrazná vyjádření přejatá, osobně vytvořená.</p> <p>Příroda – botanika. Svět věcí (hračky). Práce s textilem a přírodními materiály.</p> <p><u>Uplatňování subjektivity</u></p> <p>Kategorizace představ, prožitků -fantazijní, magická, mystická (uplatnění při vlastní tvorbě).</p> <p>Manipulace s objekty, pohyb těla, jeho umístění v prostoru, akční tvar malby, kresby, analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky, odhalování</p>	<p>1.1.1 5.1</p>

<p>své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.</p> <p>- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p> <p>- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</p> <p>- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.</p> <p>- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.</p>	<p>vědomých i mimovědomých účinků vizuálně obrazových elementů.</p> <p>Člověk – postava. Pozvi do svého obrazu kamaráda (člověka, zvíře, věc, fantastickou bytost). Roční období.</p> <p><u>Ověřování komunikačních účinků</u></p> <p>Kontexty vzniku odlišných interpretací, zavádění kritérií pro jejich porovnávání, porovnávání vlastních samostatných vyjádření i přejatých interpretací pro dosažení konkrétních účinků.</p> <p>Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl. Vyjádření děl výtvarného umění. Historické, sociální a kulturní souvislosti. Setkání s barvou, teorie barev. Hry s písmem.</p> <p>Umění Velké Moravy, románské umění.</p>	
---	---	--

Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA		7.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p> <p>- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</p> <p>- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.</p> <p>- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.</p>	<p><u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> Uspořádání objektů do celků v ploše, prostoru.</p> <p>Vyjádření vztahů, pohybu a proměn mezi objekty.</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – žák vědomě vnímá a uplatňuje mimovizuální podněty při vlastní tvorbě.</p> <p>Vytváří kombinace a variace ve vlastní tvorbě.</p> <p>Statické a dynamické vyjádření.</p> <p>Příroda – zoologie. Fotografie, film, televize. Krásy naší země. Písmo.</p> <p><u>Uplatňování subjektivity</u></p>	5.4

<p>- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.</p> <p>- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly</p> <p>- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu</p> <p>- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.</p> <p>- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.</p>	<p>Hledisko vnímání vizuálně obrazných vyjádření – přístup vizuální, haptický, statický, dynamický.</p> <p>Motivace založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivním vnímání, expresivním vnímání.</p> <p>Reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech.</p> <p>Svět věcí – perspektiva těles. Člověk při zábavě, hře, sportu, v pohybu. Práce s textilem, papírem.</p> <p><u>Ověřování komunikačních účinků</u> Utváření a uplatnění komunikačního obsahu.</p> <p>Prezentace výsledků vlastní tvorby ve veřejném prostoru.</p> <p>Záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl i děl výtvarného umění. Historické, sociální a kulturní souvislosti.</p> <p>Práce s papírem a různým odpadovým materiálem. Umění gotické a renesanční.</p>	<p>1.2.2 2.1</p>
---	---	----------------------

Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA		8.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p> <p>užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <p>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</p> <p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</p>	<p><u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> Vztahy a uspořádání prvků v ploše – podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura.</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě.</p> <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – kombinace a variace ve vlastní tvorbě.</p> <p>Reflexe ostatních uměleckých druhů.</p> <p>Příroda – anatomie člověka a anatomie zvířat. Písmo – reklama. Svět věcí.</p> <p><u>Uplatňování subjektivity</u> Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – akční tvar malby a kresby.</p>	1.1.1

<p>rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu</p> <p>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p> <p>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>	<p>Výběr, uplatnění a interpretace prostředků pro vlastní tvůrčí záměry.</p> <p>Hry s barvou – vyjádření abstrakce. Člověk.</p> <p><u>Ověřování komunikačních účinků</u> Osobní postoj v komunikaci - důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření.</p> <p>Vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměrů autora.</p> <p>Hry s barvou. Umění baroka, rokoka, empíru a secese.</p>	<p>3.3</p>
---	--	------------

Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA		9.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>vybírání, vytváření a pojmenování co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p> <p>užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p> <p>rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu</p> <p>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</p> <p>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných</p>	<p><u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> Uspořádání objektů v ploše - proměny mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky) ve statickém i dynamickém vyjádření.</p> <p>Prostředky vyjadřující časový průběh.</p> <p>Umělecká výtvarná tvorba - elektronická média, tiskoviny.</p> <p>Příroda – vesmír, krajina. Svět věcí.</p> <p><u>Uplatňování subjektivity</u> Uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn.</p> <p>Výběr, uplatnění a interpretace prostředků pro vyjádření představ.</p> <p>Hledisko fantazijní a symbolické motivace při vizuálně obrazném vyjádření.</p> <p>Člověk – portrét. Písmo.</p>	<p>1.1.1 1.1.5;</p>

<p>vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p> <p>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.</p> <p>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>	<p><u>Ověřování komunikačních účinků</u> Osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování.</p> <p>Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl.</p> <p>Záměry a proměny tvorby děl výtvarného umění (historické, sociální a kulturní souvislosti).</p> <p>Písmo. Umění 20. století. Novodobé styly a techniky. Výtvarné umění v regionu.</p>	
--	--	--

5.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a

způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávali potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápáné vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví byla začleněna problematika zdraví a bezpečí za běžných a mimořádných událostí, dopravní výchovy a sexuální výchovy.

5.8.1. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví** v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a **učí je být za ně odpovědný**. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a **prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí**. Žáci si **osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech**. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví **obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen**

s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. **Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.**

Výuka ke zdraví je vyučována v 7. a 8. ročníku vždy 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá obvykle ve třídě, v případě potřeby v dalších prostorách školy (tělocvična, počítačová učebna...) a v jejím okolí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

1. poznávání zdraví jako **důležité** hodnoty v **kontextu dalších životních hodnot**
2. pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
3. poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
4. získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
5. využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
6. propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
7. chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
8. vyhledávání informací jak v připravených textech, tak i na internetu i v jiných zdrojích
9. používání více forem vyjadřování / písemný, ústní i grafický projev
10. spolupráci v menších pracovních skupinách a vytváření zdravého klimatu jak ve třídě, tak i na celé škole
11. komunikaci a obhajobě vlastního názoru
12. ochraně životního prostředí a zdraví člověka
13. ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		7.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů rodiny, třídy a spolku a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu - respektuje změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví, vhodně na ně reaguje - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; - dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví 	<p><u>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</u> Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek</p> <p><u>Změny v životě člověka a jejich reflexe</u> Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny, sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost</p> <p><u>Zdravý způsob života a péče o zdraví</u> Tělesná hygiena – zásady intimní hygieny Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci</p>	<p>1.1.1 4.1</p>

<ul style="list-style-type: none"> - v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí 	<p><u>Hodnota a podpora zdraví</u> Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví</p> <p><u>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</u> -bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</p> <p>-dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)</p>	<p>6.5</p>
--	--	------------

<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p>-manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt</p> <p>-ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování</p>	
---	---	--

Předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		8.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti 	<p><u>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</u> Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství</p> <p><u>Změny v životě člověka a jejich reflexe</u> Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity</p> <p><u>Zdravý způsob života a péče o zdraví</u> -výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy -vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota -denní režim – denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim -ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty choroby přenosné krví a sexuálním kontaktem</p>	

<p>s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a 	<p>-ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče</p> <p><u>Rizika ohrožující zdraví jejich prevence</u></p> <p>-stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti</p> <p>-auto-destruktivní závislosti –psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, dopink ve sportu)</p> <p>-skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci</p> <p>-ochrana člověka za mimořádných událostí základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí</p> <p><u>Osobnostní a sociální rozvoj</u></p> <p>-sebezpoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity</p> <p>-seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnutí problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání</p>	<p>1.1.3</p> <p>1.1.4</p> <p>1.2.2</p>
---	---	--

předcházení stresovým situacím	<p>hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování</p> <p>-psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnutí stresu, hledání pomoci při problémech -mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování</p>	
--------------------------------	---	--

5.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. **V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.** Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách

pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Vyučovací předmět má v 1. – 9.ročníku časovou dotaci dvě hodiny týdně. Vlastní vyučování probíhá v tělocvičně i ve venkovním sportovním areálu školy. Ve 3.a 4.ročníku je pro žáky plánovaný plavecký výcvik, v 7.ročníku mohou absolvovat nepovinný lyžařský výcvik. Dle přírodních podmínek lze zařadit do výuky bruslařský výcvik. Důraz je kladen na pochopení významu pohybu a zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů. Žáci se při výuce snaží pochopit význam zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti, rovněž tak i význam bezpečnosti a kázně při vykonávání sportovních činností. Tyto znalosti a dovednosti by měly žáky vést k aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách jsou pro rozvíjení a utváření klíčových kompetencí (občanské, sociální, k řešení problému, k učení a komunikativní) využívány následující postupy:

- učitel užívá a vyžaduje v hodinách věcné a srozumitelné vyjadřování
- učitel vedle standardních metod vytváří příležitosti k samostatné činnosti žáků, žáci se snaží spolupracovat v samostatných sportovních skupinách
- tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových vlastností a zájmů, k poznání pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu
- učí žáka zařadit pohybové aktivity do denního režimu, vede jej k regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení.
- rozvíjí pohybové nadání, předpokládá odlišnost činností a sebehodnocení výkonů žáků.
- učitel vede žáky ke snaze o zlepšení svých vlastních výkonů, tuto snahu oceňuje i v hodnocení Tv
- učitel vychovává žáky k zásadám fair play, k zapojení se do kolektivu, k ochraně zdraví a správné životosprávy.

Mezipředmětové vztahy

Přírodopis	– první pomoc, biologie člověka, svaly, pohybový systém (8.ročník)
Dějepis	– historie sportu, Řecko, Řím, kalokaghatia (6.ročník)
Český jazyk	– ústní projev (nástup, pořadová příprava) tělocvičné názvosloví

- Informatika – zpracování sportovních výsledků, statistiky – Exel, Word (7.ročník)
 Fyzika, Matematika – měření času, délky, výšky (6.ročník)
 Výchova k občanství – režim dne, pohybový režim, volný čas (6.ročník), dospívání – význam sportu (7.ročník)
 Výchova ke zdraví – hygiena, zdraví a nemoc
 Hudební výchova – rytmická cvičení, pohybová cvičení
 Výtvarná výchova – výsledky sportovních soutěží, zachycení pohybu

Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA		1. - 3.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti - odmítá návykové látky (kouření) - používá vhodný cvičební úbor - seznamuje se s první pomocí při drobných poraněních, přivolání první pomoci - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - reaguje na základní pokyny a povely - podle svých schopností zvládá jednoduchá gymnastická cvičení, poznává gymnastická náčiní a nářadí, připravuje a uklízí 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Význam pohybu pro zdraví Příprava před pohybovou činností Zdravotně zaměřené činnosti Rozvoj různých forem a dodržování zásad hygieny a bezpečnosti</p> <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Pohybové hry a aktivity</p> <p>Gymnastika – průprava, akrobacie/ kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách, stoj na rukou, přemet stranou / cvičení na lavičkách, kladinka přeskok / nízká bedna /</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - podle svých schopností zvládá atletické disciplíny - podle svých schopností zvládá a rozvíjí základy herních činností - snaží se zlepšovat fyzickou kondici - zvládá základní plavecké dovednosti - získá základní techniky pohybu na bruslích - osvojuje si základní tělocvičné názvosloví - reaguje na smluvené povely - osvojuje si pravidla pohybových činností 	<p>Rytmická a kondiční cvičení Průpravné úpoly Atletika – rychlý běh 60 m, vytrvalý běh 10 min, skok daleký, hod míčkem / na dálku i na cíl /</p> <p>Sportovní hry – manipulace s míčem, spolupráce ve hře, vybíjená, přehazovaná, kopaná</p> <p>Turistika – přesun do terénu, chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu – cvičení v přírodě Plavání 3. ročník Hry na sněhu i na ledě</p> <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Komunikace v Tv Pravidla pohybových činností</p>	<p>1.3.2</p>
--	--	--------------

Cvičení v přírodě – pohyb skupiny dle pokynů vyučující

<p>Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA</p>		<p>4. - 5.ročník</p>
<p>Očekávaný výstup Žák</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata viz. str. 15 - 29</p>
<ul style="list-style-type: none"> - podílí se na realizaci pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti, 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Význam pohybu pro zdraví Příprava před pohybovou činností Zdravotně zaměřené činnosti Rozvoj různých forem a dodržování zásad hygieny a bezpečnosti</p>	

<p>adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p> <ul style="list-style-type: none"> - odmítá návykové látky (kouření) - používá vhodný cvičební úbor - seznamuje se s první pomocí při drobných poraněních, přivolání první pomoci <p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům, respektuje opačné pohlaví - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyn k vlastnímu provedení pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - bezpečně se pohybuje ve vodě <ul style="list-style-type: none"> - podle svých schopností zvládá a zlepšuje gymnastická cvičení na jednotlivých nářadích <ul style="list-style-type: none"> - podle svých schopností zvládá a zlepšuje výkony v atletických disciplínách <ul style="list-style-type: none"> -podle svých schopností rozvíjí a zlepšuje základy herních činností <ul style="list-style-type: none"> - snaží se zlepšovat fyzickou kondici, umí se orientovat v terénu, 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <p>Pohybové hry a aktivity</p> <p>Plavecký výcvik ve 4.roč.</p> <p>Gymnastika – průprava, akrobacie/ kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách, stoj na rukou, přemet stranou /, kladina přeskok / koza, bedna /, hrazda průpravné úpoly Atletika – rychlý běh 60 m, vytrvalý běh 12 min, skok daleký, hod míčkem / na dálku i na cíl /</p> <p>Sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, vybíjená, přehazovaná, kopaná florbal</p> <p>Turistika – přesun do terénu, chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu, cvičení v přírodě</p> <p>Bruslení, hry na sněhu</p>	<p>1.3.2</p>
--	---	--------------

<p>- získá základní techniky pohybu na bruslích</p> <p>-zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole -prokáže bezpečný pohyb na kole, chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu, bezpečně překoná s kolem silnici, zvládá základní manévry cyklisty -vybere bezpečné místo pro pohyb na kole -jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola</p> <p>- užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž - změří základní pohybové výkony - orientuje se v informačních zdrojích o sportovních akcích ve škole i v místě bydliště</p> <p>-bezpečně se pohybuje v budově i mimo budovu v případě rizikových situací</p>	<p>Technika jízdy, přeprava zavazadel Bruslení a hry na ledu</p> <p>Místa pro jízdu na kole (stezky pro cyklisty) Znamení, zastavování, odbočování, předjíždění, objíždění, vedení kola, vyjíždění do silnice</p> <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Komunikace v Tv Organizace při Tv Zásady jednání a chování Pravidla pohybových her Měření pohybové dovednosti Zdroje informací o pohybových činnostech</p> <p>Evakuace</p>	
--	---	--

Cvičení v přírodě – pohyb skupiny dle pokynů vyučujících

Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA		6.-9.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29

<p>- žák odmítá drogy a jiné návykové látky jako neslučitelné se sportovní etikou</p> <p>- s pomocí učitele nebo sám se snaží o zlepšení své fyzické zdatnosti</p> <p>- s pomocí učitele nebo sám se dokáže připravit před pohybovou činností</p> <p>- používá ke sportovní činnosti vhodný cvičební úbor a obuv</p> <p>- podle svých předpokladů zlepšuje úroveň výkonů v běžecké rychlosti a vytrvalosti a odrazové schopnosti</p> <p>- zvládá podle svých předpokladů základní techniku skoku do dálky z individuálního rozběhu</p> <p>- podle svých předpokladů zvládá techniku hodů a vrhu</p> <p>- zvládá podle svých předpokladů základní cviky na jednotlivých náradích</p> <p>- za pomoci vyučujícího se snaží zlepšení svých pohybových projevů na jednotlivých náčiních</p>	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ význam pohybu pro zdraví zdravotně orientovaná zdatnost prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ atletika průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení; běh na 60 m (technika a taktika běhu v závodech) běh v zatáčce, štafet.předávka, štafetový běh přeběh překážek skok do dálky z rozběhu skok do dálky z plného rozběhu a odrazem z břevna hod míčkem z chůze a z rozběhu /150 g / 6.-7.roč vrh koulí / 8.-9.roč. motivovaný běh v terénu běh v terénu - do 20 minut souvislý rovnoměrný, do 12 minut nerovnoměrný; vytrvalý běh do 1500 m (D), do 3000 m (CH) skok do výšky z plného rozběhu (volba stylu podle schopností a podmínek) turistika a pobyt v přírodě přesun v terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla gymnastika akrobacie (kolébka, kotouly, obraty, skoky, váha, stoj na lopatkách, hlavě..) přeskok(roznožka, skrčka),</p>	<p>1.1.2</p> <p>1.1.2</p>
--	--	---------------------------

<p>- při účasti na LVVZ podle svých předpokladů zvládá základní lyžařské dovednosti</p> <p>- zvládá podle svých předpokladů základní herní činnosti jednotlivce jednotlivých netradičních her</p> <p>- žák je schopen respektovat soupeře a rozhodčího v duchu fair play</p> <p>- žák je schopen samostatně uplatňovat ve hře vhodné herní činnosti jednotlivce</p> <p>- zvládá podle svých předpokladů dodržovat taktiku hry za pomoci vyučujícího a spoluhráčů</p> <p>- žák je schopen respektovat soupeře a rozhodčího v duchu fair play</p>	<p>hrazda(průvlek, zpevnění, svis, podmet z chůze, výmyk) kladina (D)(náskok, chůze, obraty, váha, klek, seskok ..) trampolína</p> <p>estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance</p> <p>HODNOCENÍ, BODOVÁNÍ</p> <p>úpoly -/ 8. - 9.ročník Hoši úpolová cvičení, základy sebeobrany, aikido</p> <p>Lyžování – Základní sjezdový výcvik, informace o snowboardingu / 7.ročník</p> <p>bruslení Základy bruslení, drobné hry na ledě, HOKEJ (CH) - základy, HČJ, zjednodušená hra</p> <p>pohybové hry s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity</p> <p>netradiční sportovní hry – hokejbal, ringo, lacrosse, fusvolejbal, streetball, badminton... (vlastní náčiní, netradiční náčiní), manipulace s herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel,</p> <p>sportovní hry (Kopaná, Košíková, Florbal, Softbal,Přehazovaná/ 6.- 9.roč., Volejbal / 8.-9.roč.) – herní činnosti jednotlivce, - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti</p>	<p>1.1.1 1.1.2 1.1.3 1.2.2 1.24 1.3.2</p> <p>- nepovinná účast na lyžařském výcviku</p>
---	---	---

<p>- učí se porozumět názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>- snaží porozumět smyslu rozhodování rozhodčího</p> <p>- snaží se pochopit základní pravidla bezpečnosti a poskytnutí první pomoci při sportu</p> <p>- s pomocí učitele je schopen změřit a zaznamenat činnosti spolužáků v jednotlivých pohybových činnostech</p>	<p>jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů</p> <p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <p>komunikace v TV</p> <p>organizace prostoru a pohybových činností</p> <p>historie a současnost sportu</p> <p>pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech</p> <p>zásady bezpečnosti v Tv a první pomoci</p> <p>měření výkonů a posuzování pohybových dovedností</p>	<p>1.2.3</p> <p>5.3</p> <p>6.6.</p>
--	--	-------------------------------------

5.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů *Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce*. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh *Svět práce* je povinný, a z ostatních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh *Svět práce* je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je vhodné jej řadit do nejvyšších ročníků 2. stupně.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

5.9.1. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět pracovní činnosti vychází z konkrétních životních situací. Žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a s technikou v jejich rozmanitých podobách. Zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky a napomáhá uplatnění člověka v dalším životě i ve společnosti. Předmět je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Žáci se učí pracovat s různými materiály, učí se plánovat, hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vzdělávací obor Člověk a svět práce je vyučován v 1.-9.ročníku s týdenní dotací 1 hodiny.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy:

Práce s drobným materiálem
Konstrukční činnosti
Pěstitelské práce
Příprava pokrmů

Výuka probíhá ve třídě, cvičné kuchyni, v dílnách a v areálu školy.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je rozdělen na 2. stupni takto:

- 6.ročník – pěstitelství a chovatelství, provoz a údržba domácnosti
- 7.ročník – příprava pokrmů, provoz a údržba domácnosti
- 8.ročník – práce s technickými materiály, svět práce
- 9.ročník – svět práce, design a konstruování

Výuka probíhá ve třídě, cvičné kuchyni, v dílnách a v areálu školy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Předmět: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		4. - 5.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří výrobky z daného materiálu - využívá prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní - udržuje pořádek, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu -popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě - provádí montáž a demontáž - samostatně pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - seznámí se jednoduchými nástroji, práce se dřevem - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny - volí správné pomůcky , náčiní a nástroje - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - orientuje se ve vybavení kuchyně - připraví jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla stolování a společ. chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, základy 	<p>Práce s drobným materiálem Vlastnosti materiálu Pracovní pomůcky a nástroje Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>Konstrukční činnosti Povinná a doporučená výbava jízdního kola a cyklisty (přilba, doplňky pro bezpečnou jízdu) Odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu Stavebnice, sestavování modelů Práce s návodem, předlohou,náčrtem Dřevo - jmenovka</p> <p>Pěstitelské práce Půda a její zpracování, výživa rostlin Pěstování rostlin ze semen Pěstování pokojových rostlin Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie</p> <p>Příprava pokrmů Výběr, nákup a skladování potravin Technika v kuchyni, historie a význam Jednoduchý pokrm</p>	1.1.5

hygieny a bezp.práce, poskytnete první pomoc při úrazu v kuchyni		
--	--	--

Předmět: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		6.ročník
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá jednoduché pracovní postupy práce na zahradě při pěstování zvolených rostlin - provádí podzimní přípravu půdy - dokáže provést činnosti vedoucí ke zvýšení úrodnosti půdy - umí udělat jarní předset'ovou přípravu půdy - udržuje záhony s vybranými rostlinami kypré, bez plevele - seznamuje se s osivem a sadbou - vypěstuje sadbu alespoň jednoho druhu zeleniny a květin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - ošetřuje pokojové květiny - pěstuje vybrané druhy okrasných dřevin a květiny -pečuje o zeleň v okolí školy - seznamuje se s řezem okrasných dřevin - umí udělat jednoduchou vazbu a úpravu květin - poznává hlavní druhy ovocných rostlin - seznamuje se s jejich pěstováním, zpracováním ovoce a jeho uskladněním - orientuje ve vybraných léčivých rostlinách a několika druhích koření 	PĚSTITELSTVÍ A CHOVATELSTVÍ Půda a její zpracování.. Výživa rostlin. Zelenina, druhy, rozdělení. Osivo a sadba. Podmínky a zásady pěstování hlavních druhů zeleniny. Okrasné rostliny. Pokojové květiny. Okrasné dřeviny a květiny Léčivé rostliny, účinky na zdraví člověka . Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání.	5.2 1.3.1 5.4

<ul style="list-style-type: none"> - používá vhodné pracovní pomůcky k jednotlivým činnostem - provádí jejich jednoduchou údržbu - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat - řídí se zásadami hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu (i způsobeném zvířaty) - zvládne provedení jednoduché platební operace - seznámí se s hlavními zásadami domácího účetnictví - dozvídá se, jak se provádí praní prádla a čištění oděvů a bytového textilu v domácnosti - dokáže pomoci při úklidových pracích v domácnosti - orientuje se v pracích a čisticích prostředcích, snaží se zvolit z nabídky ten nejvhodnější pro daný účel - uvědomuje si, jaký mají vliv na životní prostředí - třídí odpad - napomáhá při jeho likvidaci, která nenarušuje životní prostředí 	<p>Alergie. Základní druhy koření. Pracovní nářadí a jeho použití k různým činnostem.</p> <p>Chov zvířat v domácnosti. Podmínky chovu. Hygiena a bezpečnost chovu. Kontakt se známými a neznámými zvířaty.</p> <p>PROVOZ ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI Hospodaření domácnosti. Hotovostní a bezhotovostní platební styk, spoření v domácnosti. Údržba oděvů a textilu. Úklid domácnosti, postupy.</p> <p>Prací, čisticí a úklidové prostředky a jejich dopad na životní prostředí.</p> <p>Odpad a jeho ekologická likvidace.</p>	<p>1.3.1</p> <p>5.3</p>
--	---	-------------------------

Předmět: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		7.ročník
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu včetně úrazu elektrickým proudem 	<p>PŘÍPRAVA POKRMŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> - kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - příprava pokrmů <ul style="list-style-type: none"> - úprava pokrmů za studena - základní způsoby tepelné úpravy - základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - úprava stolu a stolování <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole - kuchyně – udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu <p>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektronika v domácnosti <ul style="list-style-type: none"> - elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem 	

Předmět: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		8.ročník
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p> <p>- zhotoví výrobek dle náčrtu</p> <p>- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p>	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <p>Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Úloha techniky v životě člověka, technika a životní prostředí, zneužití techniky, technika a volný čas, tradice a řemesla</p> <p>SVĚT PRÁCE Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce</p>	

Předmět: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		9.ročník
Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - umí charakterizovat povolání, chápe jejich význam pro společnost a míru uplatnění - dokáže objasnit situaci na trhu práce, umí vyhledat k tomu potřebné informace a údaje - umí vysvětlit a charakterizovat profesionální přístup - umí třídit poznatky a fakta o povoláních - orientuje se v různých formách soukromého podnikání - pracuje s dotazníky a umí vyplňovat různé tiskopisy, životopis - umí vyhledávat informace o možnosti studia, pracovního zařazení - pracovní příležitosti regionu <ul style="list-style-type: none"> úřad práce, nezaměstnanost, poradenská střediska umí pracovat ve skupině, chápe podstatu týmové práce pro profesní rozhodování dokáže pracovat s informacemi, umí je vhodně interpretovat dokáže se připravit na pohovor ohledně přijetí do školy, zaměstnání dokáže kriticky zhodnotit své schopnosti a možnosti, talent vytváří si a třídí si fakta o školách chápe význam dalšího vzdělávání pro svůj kariérový růst vybírá z možností škol na základě svých schopností a dovedností <ul style="list-style-type: none"> - sestaví podle návodu, náčrtu, plánu jednoduchého programu daný model - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení 	<p>SVĚT PRÁCE</p> <p>Trh práce</p> <p>Podnikání</p> <p>Volba profesní orientace</p> <p>Zaměstnání</p> <p>Možnosti vzdělávání</p> <p>DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ</p> <p>Stavebnice, sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž</p> <p>Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program</p>	

- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu		
---	--	--

5. 10 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Do RVP ZV se zařazují *Doplňující vzdělávací obory*, které nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, jeho vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují. Doplňující vzdělávací obory je možné využít pro všechny nebo jen pro některé žáky jako povinný nebo povinně volitelný vzdělávací obsah.

Volitelné předměty jsou zařazeny v devátém ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Navazují na stávající vzdělávací obory a vhodným způsobem je rozvíjejí. Škola nabízí následující volitelné předměty: **Konverzace v německém jazyce, Digitální technologie, Cvičení z matematiky, Technické činnosti a Domácí nauky.**

5.10.1 KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Konverzace v německém jazyce jako volitelný předmět v devátém ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně rozšiřuje poznatky žáků získané při výuce německého jazyka. Je zaměřena především na realie německy mluvících zemí. Zahnuje nejen teoretické poznatky, ale i praktické práce vedoucí k poznávání reality Německa, Rakouska, Švýcarska a Lichtenštejnska a doplňuje tak až dosud získané informace a zajímavosti z dalších oblastí – kultura, společnost, sport, literatura apod.

Předmět: KONVERZACE V NJ		9.ročník
---------------------------------	--	-----------------

Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<p>Deutschsprachige Laender</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí polohu Německa, Rakouska, Švýcarska Lichtenštejnska na mapě Evropy - ukáže a pojmenuje státy sousedící s těmito zeměmi - zná počet spolkových zemí Německa a Rakouska a uvede některé z nich - zná hlavní města, stejně tak hlavní města některých spolkových zemí, např. Bavorska - řekne několik informací nebo zajímavostí o nich - vyhledává na internetu informace o německy mluvících zemích - seznamuje se s německými časopisy pro mládež <p>Die vier Jahreszeiten</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje roční období, měsíce, dny v týdnu - popíše činnosti spojené s jednotlivými ročními dobami - rozmlouvá se spolužákem o jeho oblíbeném ročním období - vypráví o své oblíbené roční době <p>Kinderalltag</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s běžným dnem dětí v německy mluvících zemích - dozvídá se o významných dnech v životě svých vrstevníků - popíše, jak probíhá oslava jeho narozenin 	<p>Deutschland Oesterreich Bundeslaender Beruehmte Meistersportler der deutschsprachigen Laender Kurze Geschichte der Schweiz, Oesterreichs und Deutschlands</p> <p>Fruehling Sommer Herbst Winter</p> <p>Kinderalltag Festtage im Kinderleben Geburtstagsparty</p>	

5.10.2 DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Digitální technologie je vyučován jako volitelný předmět v 9.ročníku s časovou dotací jedné hodiny týdně. Navazuje na výuku Informačních a komunikačních technologií na I. a II. stupni. Výuka probíhá v učebně výpočetní techniky. Cílem výuky v tomto předmětu je upevnit a rozšířit základní kompetence v oblasti informační gramotnosti, zejména v oblasti zpracování digitální fotografie, videa a prezentací.

Předmět: DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		9.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
<ul style="list-style-type: none"> - umí používat textový editor i tabulkový kalkulátor, uplatní správné zásady formátování, je schopen do editoru vložit další objekty, zvládá vytvoření tabulek i jednoduchých vzorců - umí používat na uživatelské úrovni digitální fotoaparát - zvládá přenést vytvořené snímky do počítače - bez problémů zvládá základní úpravy digitální fotografie (změna velikosti, ořez, úprava barev) - je obeznámen s možnostmi fotomontáže (vrstvy) - na uživatelské úrovni používá digitální videokameru - rozumí filosofii práce s videoeditorem - je schopen pomocí šablon vytvořit DVD 	<p>OPAKOVÁNÍ TEXTOVÝ EDITOR A TABULKOVÝ KALKULÁTOR</p> <p>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ - pokračování <i>Digitální fotografie</i> Zásady správného pořizování fotografií / kompozice Zpracování a úpravy v grafickém editoru</p> <p><i>Digitální video</i> Zásady správného natáčení Úpravy ve videoeditoru Tvorba DVD</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - zná a používá zásady správné a úspěšné prezentace - má zažitá typografická pravidla - zvládá vytvořit odpovídající prezentaci na vybrané téma - vytvoří svoji prezentaci a spolupodílí se na tvorbě „Prezentace vycházejících žáků“ 	<p><i>Prezentace</i> Zásady správné a úspěšné prezentace Zopakování základních postupů při vytváření prezentace Pokročilé postupy Vytvoření vlastní prezentace Projekt – prezentace vycházejících žáků</p>	
--	---	--

5.10.3 CVIČENÍ Z MATEMATIKY

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cvičení z matematiky je vyučováno jako volitelný předmět v devátém ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně. Předmět je zaměřen na rozšíření poznatků z matematiky v oblasti čísel a proměnné, závislosti vztahů a práce s daty, geometrie v rovině a prostoru a řešení nestandardních aplikačních úloh a problémů.

Předmět: CVIČENÍ Z MATEMATIKY		9.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
ČÍSLO A PROMĚNNÁ - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Rovnice Soustavy rovnic Funkce lineární, kvadratická, goniometrická	

<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť těles - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - načrtne a sestrojí obraz těles v rovině</p> <p>NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<p>Prostorové útvary – jehlan, rotační kužel, koule</p> <p>Logické a netradiční úlohy</p>	
--	---	--

5.10.4 TECHNICKÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Technické činnosti jsou vyučovány jako volitelný předmět v devátém ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně. Navazuje na výuku předmětu člověk a svět práce v osmém ročníku. Umožňuje žákům se zájmem o technické obory seznámit se se základy technického kreslení, naučit je číst a kreslit jednoduché technické výkresy a zhotovovat podle nich jednoduché výrobky z různých materiálů.

Předmět: TECHNICKÉ ČINNOSTI		9.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem	Organizace práce, důležité technologické postupy	

materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Technické nákresy a výkresy Úloha techniky v životě člověka, technika a životní prostředí, zneužití techniky, technika a volný čas, tradice a řemesla	
---	--	--

5.10.5 DOMÁCNOST

Charakteristika vyučovacího předmětu

Domácnost je volitelný předmět v devátém ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně. Navazuje na vzdělávací obor Člověk a svět práce a rozšiřuje nejen stávající tematické celky Příprava pokrmů, Péče o domácnost, ale doplňuje je o tematický celek Ruční práce vhodný zejména pro dívky.

Předmět: DOMÁCNOST		9.ročník
Očekávaný výstup Žák	Učivo	Průřezová témata viz. str. 15 - 29
PŘÍPRAVA POKRMŮ - rozšiřuje si znalosti v oblasti zdravého životního stylu a zdravé výživy - připraví jednoduché jídlo z ovoce nebo zeleniny - používá dostupné kuchyňské přístroje ŠITÍ RUČNÍ A STROJOVÉ - naučí se jednoduché opravy oděvů – např. přišití	Základy zdravého životního stylu Zásady zdravé výživy Zdokonalování se v používání kuchyňských přístrojů Šití ruční a strojové	

<p>háčků, patentů, chycení oka na pleteném svetru, úprava délky kalhot, obruba u záclony nebo závěsu apod. - vyrobí jednoduchou kabelku, kabelu nebo sportovní vak</p>		
--	--	--

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1. Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků

Řídí se úpravou ve školním řádu – část C v platném znění.

Obsah

- I. Úvod
- II. Pravidla hodnocení a klasifikace žáka základní školy na vysvědčení
- III. Opravné zkoušky
- IV. Klasifikační stupně (kritéria hodnocení)
- V. Klasifikace a hodnocení žáků s vývojovými poruchami
- VI. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci
- VII. Klasifikace chování
- VIII. Výchovná opatření podle ustanovení § 17 vyhlášky č. 48/2005 Sb.
- IX. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků (autoevaluace)
- X. Platnost a zrušovací ustanovení

Čl. 1

Úvod

Pravidla tohoto vnitřního řádu vycházejí z přesvědčení, že hodnocení a klasifikace žáků jsou významnou a nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Podstatným rysem hodnocení žáka je posilování kladného vztahu žáků k vlastnímu vzdělávání. Zásady vychází z hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou.

Při hodnocení by měl učitel sledovat:

- c) **v jaké míře a kvalitě si žák osvojuje poznatky, dovednosti a zručnosti** dané povahou jednotlivých vyučovacích předmětů, (jak pevně a trvale si osvojuje poznatky podstatné, důležité pro sledování a pochopení dalšího učiva, jak rozumí učivu, jak chápe smysl a význam učiva v širších celcích);
- d) **jak dovede žák používat získané vědomosti a dovednosti** při řešení úkolů (slovních i písemných), při řešení poznávacích a praktických situací a problémů, jak dovede osvojené a získané vědomosti, dovednosti a postupy demonstrovat na příkladech a aplikovat v podmínkách běžného života;
- e) **jak žák ovládá základní komunikační prostředky**, které mu umožňují užívat a uplatňovat získané vědomosti a dorozumívat se ve škole i mimo školu (jak umí naslouchat, jak se umí srozumitelně, souvisle a věcně vyjadřovat, klást otázky, formulovat své myšlenky, zapojovat se do rozhovoru), na jaké úrovni je jeho písemný projev, jakou má slovní zásobu a jak s ní dovede pracovat v jednotlivých předmětech;

- f) **jak se u žáka projevují rysy samostatného myšlení** (jak chápe souvislosti věcí, faktů, jevů a procesů, jak dovede třídit, rozlišovat podstatné od nepodstatného, hledat příčiny a následky, jak dovede zdůvodňovat, vyvozovat jednoduché závěry a zobecnění);
- g) **jak ovládá důležité učební postupy a způsoby samostatné práce** (jak dovede pracovat s učebnicí, pracovními sešity a listy, s atlasy, tabulkami, slovníky, jak dovede vyhledávat informace v různých zdrojích a jednoduchým způsobem je zpracovávat, zda a jak dovede zhotovovat různé nákresy, schémata, grafy a přehledy);
- h) **jak žák chápe a s jakým porozuměním přijímá mravní a občanské hodnoty, s kterými se setkává v průběhu svého vzdělávání a jsou významné pro jeho rozhodování a jednání v dalším životě** (jak si žák utváří kritéria k rozeznávání dobrých a špatných názorů, postojů a činů lidí; v jaké míře je otevřený k národním tradicím a k národní kultuře, jaký má vztah ke svému domovu, k přírodě, k životnímu prostředí, jak dovede pečovat o své zdraví);
- i) **jak se žák projevuje, jaké má vlastnosti** (jak spolehlivě a odpovědně plní své povinnosti, jak je snaživý, zda dovede spolupracovat ve vyučování, být vstřícný a tolerantní ke svým spolužákům, zachovávat elementární pravidla kulturního chování a lidského soužití).

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Čl. II

Pravidla hodnocení a klasifikace žáka základní školy na vysvědčení

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O užití slovního hodnocení rozhodne ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

2.1. Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 – nedostatečný

Je-li žák z výuky některého předmětu v prvním nebo druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“. Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

2.2 Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé.

2.3 Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni

prospěl(a) s vyznamenáním
prospěl(a)
neprospěl(a)
nehodnocen(a)

2.4. Žák je hodnocen stupněm

a) "**prospěl(a) s vyznamenáním**", není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen(a) na vysvědčení stupněm horším než 2 - chvalitebný, průměr prospěchu z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není horší než 1,5 a jeho chování je velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle Čl. IV.

b) "**prospěl(a)**", není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen(a) na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

c) „**neprospěl(a)**“, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen(a) na vysvědčení stupněm prospěchu 5- nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí

Pro účely celkového hodnocení je případné slovní hodnocení převedeno na klasifikaci.

2.4.1. Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s 48/2005 Sb., § 15 odst. o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií

V případě slovního hodnocení bude závěr formulován:

• učivo ovládá výborně	odpovídá známce 1
• učivo ovládá	odpovídá známce 2
• učivo ovládá s menšími obtížemi	odpovídá známce 3
• učivo ovládá s většími obtížemi	odpovídá známce 4
• učivo neovládá	odpovídá známce 5

Formu širšího slovního hodnocení je možno zvolit pro hodnocení výsledků práce žáka ve všech vyučovacích předmětech nebo jen v některých. O používání slovního hodnocení žáků rozhodne ředitel školy na základě žádosti zákonných zástupců žáka.

Smyslem širšího slovního hodnocení je odstranění případného stresu žáka z klasického hodnocení jeho výkonů známkou.

Širší slovní hodnocení je nutné formulovat k podpoře osobního rozvoje žáka ve smyslu pozitivní motivace. Sdělení jsou kladná a objektivní, v případě potřeby negativního hodnocení oslabená ve významu. Širší slovní hodnocení má tyto náležitosti:

konkrétní informace o výsledcích dosažených v jednotlivých vyučovacích předmětech a jejich srovnání s předešlými výkony žáka, dále míru splnění požadavků daného předmětu, utvrzení o dalším možném zlepšování výkonů žáka, také vyjádření k chování při výuce a způsob zvládnutí požadavků kladených na žáka (sociální chování, schopnost týmové spolupráce, podřídit se, pomáhat spolužákům) a posouzení vztahu žáka ke sledovaným činnostem a zda mu záleží na pokroku.

2.4.2. Kritéria pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení:

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje převážně samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje nepřesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	získané vědomostí užívá spolehlivě a uvědoměle, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů

4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

2.5. Při hodnocení žáka podle odstavců 2.1. a 2.2. se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 2.1. a 2.2.

2.6. Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

pracoval(a)

pracoval(a) úspěšně.

2.7. U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. U žáka s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

2.8. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany ČR a plní v ČR povinnou školní docházku se dosažená úroveň znalostí českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

2.9. Plnění povinné školní docházky ve škole mimo území České republiky se řídí ustanovením §18 vyhlášky č.48/2005 Sb., v platném znění.

2.10. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

2.11. **Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny hodnotit na konci prvního pololetí**, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení žáka mohlo být provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

2.12. **Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí**, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

2.13. **Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí**, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, požádá krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

2.14. **Komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím ředitel**, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná; tvoří ji předseda, kterým je zpravidla ředitel

školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel, jímž je zpravidla vyučující daného předmětu a přísedící, který má aprobaci pro týtž nebo příbuzný předmět. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním..

O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.

2.15. V jednom dni může být žák přezkoušen pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka pro jeho nepřítomnost v daném termínu přezkoušet, může ředitel školy nebo krajský úřad stanovit nový termín k přezkoušení pouze výjimečně, a to ze závažných důvodů. Výsledek přezkoušení, který je konečný, sdělí ředitel školy prokazatelným způsobem zástupci žáka, další přezkoušení žáka je nepřipustné. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost podstoupit opravnou zkoušku.

2.16. Tiskopisy vysvědčení vydává nakladatelství SEVT (viz seznam povinné školní dokumentace, zveřejňovaný ve Věstníku MŠMZ ČR pro příslušný školní rok).

Pro vyplňování vysvědčení platí Informace k vyplňování vysvědčení na základních školách v platném znění vydaná MŠMT.

Čl. III

Opravné zkoušky

3.1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

3.2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3.3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

3.4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení (odst.2.11.a) na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

3.5. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

3.6. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Čl. IV

Klasifikační stupně (kritéria hodnocení)

4.1. **V naukových předmětech** kromě stupně osvojení teoretických poznatků a praktických dovedností stanovených vzdělávacím programem sledujeme a hodnotíme také samostatnost, aktivitu, tvořivost při jejich uplatňování v praxi. Schopnost práce s informacemi sledujeme především podle těchto hledisek :

- žák se velmi dobře orientuje v běžně dostupných zdrojích informací (slovníky, encyklopedie, příručky, internet,..), je schopen si samostatně vybrat zdroj informací k danému problému a pracovat s ním;
- žák je schopen samostatně pracovat se zdrojem informací, který mu doporučí učitel;
- žák je schopen pracovat se zdrojem informací s pomocí učitele;
- žák se neorientuje ve zdrojích informací ani s pomocí učitele.

Do hodnocení a klasifikace se promítá i schopnost práce s chybou jako významným prvkem procesu učení .

4.2. **V předmětech výchovného (praktického) charakteru** učitel sleduje především rozvoj osobnosti žáka, jeho zájem, snahu a ochotu pracovat na sobě, spolupracovat s ostatními, pomáhat slabším. V předmětech, kde podmínkou výborných výsledků je také talent není žák hodnocen podle výkonnostních tabulek nebo uměleckých kritérií, ale podle toho jakého pokroku dosáhl ve srovnání se svými předchozími výsledky. Jednotlivá hodnocení nemusí být vyjádřena známkou.

4.3. Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou následující:

Stupeň 1 – výborný

Žák zvládá předepsané učivo jako celek. Samostatně uplatňuje své poznatky a dovednosti při řešení i náročnějších úkolů. Chápe souvislosti mezi jevy, dokáže pracovat s informacemi a vyvozovat závěry. Při práci se dopouští jen drobných chyb, které po upozornění sám najde a sám opraví. Jeho komunikační schopnosti, úprava písemných prací a domácí příprava jsou na velmi dobré úrovni. Má tvůrčí a aktivní přístup k práci. Plně využívá své osobní předpoklady.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák v podstatě zvládá předepsané učivo. Je schopný samostatně, popřípadě s menší dopomocí, uplatnit své poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Chápe souvislosti mezi jevy, dokáže pracovat s informacemi a s malou pomocí vyvozovat závěry. Při práci se nedopouští větších chyb. Chyby, které udělá, po upozornění najde a opraví sám nebo s malou pomocí. Jeho komunikační schopnosti, úprava písemných prací a domácí příprava jsou na dobré úrovni. Má zájem o práci, je aktivní. Využívá své osobní předpoklady.

Stupeň 3 – dobrý

Žák zvládá základní předepsané učivo. S dopomocí dokáže uplatnit své poznatky a dovednosti při řešení úkolů. V zásadě chápe souvislosti mezi jevy, při práci s informacemi a vyvozování závěrů potřebuje pomoc. Projevuje snahu o odstranění nedostatků, chyby opraví s pomocí. Komunikační schopnosti a úprava písemných prací jsou na průměrné úrovni, domácí příprava není pravidelná. Jeho zájem o práci a aktivita mají výkyvy. Nevyužívá dostatečně své osobní předpoklady.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák zvládá předepsané učivo se značnými nedostatky. Není schopen bez pomoci řešit ani jednoduché úkoly. Souvislosti mezi jevy mu unikají, k závěrům se dopracuje jen pod přímým vedením učitele, formulace mu činí potíže. Chyby, které udělá, nenajde ani po upozornění a opraví je jen s velkou pomocí. Jeho aktivita a zájem o práci jsou velmi malé. Komunikační schopnosti jsou slabé. Projevuje velmi malou snahu v uplatňování svých předpokladů.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák nezvládá předepsané učivo – poznatky ani dovednosti. Souvislosti mezi jevy mu unikají, závěry nedokáže formulovat ani s pomocí. Chyby, které udělá, nenajde ani po upozornění a neopraví ani s pomocí. Je nesamostatný, má pasivní přístup k činnostem, o práci nemá zájem. Jeho komunikační schopnosti jsou velmi slabé.

Charakteristika jednotlivých klasifikačních stupňů se použije i pro případný převod slovního hodnocení do klasifikace.

Čl. V

Klasifikace a hodnocení žáků s vývojovými poruchami

5.1. U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

5.2. Dětem a žákům u nichž je diagnostikována specifická vývojová porucha učení, je nezbytné po celou dobu docházky do školy věnovat speciální pozornost a péči.

5.3. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Pokud to není nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

5.4. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

5.5. Klasifikace je provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

5.6. Žáci 1.stupně, u kterých je diagnostikován těžší stupeň dyslexie nebo dysortografie, mohou být na žádost zákonných zástupců hodnoceny z mateřského jazyka a z jiných jazyků slovně (a to jak v průběhu školního roku, tak na pololetním a závěrečném vysvědčení). U dětí s diagnostikovanou dyskalkulií totéž platí pro matematiku. Pokud diagnóza přetrvává i v dalších letech lze na žádost zákonných zástupců pokračovat ve slovním hodnocení i na 2.stupni. Pokud zákonní zástupci požádají o slovní hodnocení poprvé až na 2.stupni bude žádosti vyhověno jen výjimečně po posouzení všech okolností.

Tyto žáky lze i klasifikovat s tím, že se specifická porucha dítěte vezme v úvahu. Při uplatňování všech těchto možností vyučující postupují velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření a ve spolupráci se zákonnými zástupci.

5.7. Ředitel školy může povolit, aby pro dítě se specifickými poruchami učení byl vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální výukový plán, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnutelné základy. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím(i) a zákonnými zástupci dítěte; vypracovávají se v písemné formě. Výsledky se hodnotí slovně.

5.8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají se zákonnými zástupci a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

Čl. VI

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

6.1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáka, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i s psychologickými a zdravotnickými pracovníky. Každý učitel vede přehled těchto podkladů ve formě známek, bodů, případně doplňujících poznámek. Formuláře pro tyto přehledy nejsou předepsány, podmínkou je, aby z přehledu bylo u každé známky (bodu, značky) zřejmé, za co byla udělena. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá vyučující tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

6.2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít **z každého naukového předmětu alespoň dvě známky za každé čtvrtletí**. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Zkoušení je prováděno zásadně před svědky, obvykle před kolektivem třídy. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše učení nebo chování, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

6.3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení, **klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů**, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky, za což nese plnou odpovědnost. Na požádání provede zápis do žákovské knížky i dodatečně. U každé známky zapsané v žákovské knížce musí být jednoznačně zřejmý prověřovaný obsah učiva.

6.4. **Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu**, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - **účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí. Učitel klasifikuje jen probrané a procvičené učivo**, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné.

6.5. V jazykovém vyučování je kladen důraz na aktivní osvojení jazyka, za podstatné pro další vzdělávání žáků považujeme rozvoj čtenářské gramotnosti.

6.6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel tak, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

6.7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Současně o tom informuje ostatní vyučující formou zápisu do přehledu na nástěnce (v pracovním sešitu). V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

6.8. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

6.9. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Znamky z vyučovacích předmětů v sobě nezahrnují hodnocení žákova chování. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

6.10. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě v 1. a 3. čtvrtletí školního roku.

6.11. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 24 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do katalogového listu žáka, čímž odpovídají za správnost známek. Třídní učitel přepíše známky z jednotlivých předmětů do počítače a vytiskne klasifikační archy. Tyto klasifikační archy budou uchovány jako příloha příslušné pedagogické rady.

6.12. Zákonné zástupce žáka informují o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů. Informace jsou zákonným zástupcům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách v závěru 1. a 3.čtvrtletí písemně v rámci slovního čtvrtletního hodnocení. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka sděluje učitel pouze zákonným zástupcům žáka, nikoli veřejně. Informace poskytne třídní učitel nebo učitel i mimo určené termíny, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají. Postupuje vždy taktně, neporušuje právo zákonných zástupců a dítěte na ochranu osobních dat a důvěrných informací.

6.13. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

O hodnocení stupněm nedostatečný informuje vyučující zákonné zástupce žáka písemně neprodleně po uzavření klasifikace před vydáním vysvědčení.

6.14. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje, nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat.

6.15. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a ke způsobu získávání podkladů.

Čl. VII

Klasifikace chování

7.1 Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování, která stanoví řád školy, během klasifikačního období.

7.2 Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.

7.3 Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. K uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Stupeň 1 - velmi dobré

Žák dodržuje pravidla chování a ustanovení řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 - uspokojivé

Chování žáka je v rozporu s pravidly a s ustanovením řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo řádu školy, nebo se opakovaně zpravidla přes důtku třídního učitele (popř. ředitele školy) dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy.

Stupeň 3 - neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly chování. Dopouští se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dále dopouští dalších závažných přestupků.

7.4. Hodnocení chování stupněm 2 nebo 3 nemusí předcházet udělení opatření k posílení kázně.

Čl. VIII

Výchovná opatření podle ustanovení § 17 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

8.1 V souladu s ustanovením § 31 odst.1) zákona č. 561/2004 Sb., výchovnými opatřeními jsou **pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření**. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel.

8.2 Pochvalami a oceněními jsou :

1. **Pochvala ředitele školy** - ředitel může žákovi na návrh Rady školy, obce či krajského úřadu po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školské iniciativy, za vysoce záslužný čin. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
2. **Pochvalný list ředitele školy** - uděluje ředitel školy na základě vlastního rozhodnutí či na návrh třídního učitele či ostatních pedagogických pracovníků za dlouhodobou úspěšnou práci spojenou s reprezentací školy.
3. **Pochvala třídního učitele** - třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu třídního učitele za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
4. **Pochvalný list třídního učitele** – uděluje třídní učitel za svědomité plnění úkolů v rámci žákovské samosprávy a za dlouhodobé dosahování výborných výsledků ve školní práci.

5. **Pamětní list absolventa školy** - ředitel může absolventům školy, kteří úspěšně dokončili povinnou školní docházku v 9. ročníku, udělit pamětní list absolventa školy.
6. Třídní učitel může žákovi udělit Pamětní list za svědomité plnění úkolů v rámci žákovské samosprávy a za dlouhodobé dosahování výborných výsledků ve školní práci.

8.3 Ředitel školy (třídní učitel) neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

8.4 Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

8.5. Kázeňská opatření

Při porušení povinností stanovených školním řádem může být podle závažnosti tohoto porušení žákovi uloženo(-a):

a) **Napomenutí třídního učitele** - ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí; o udělení napomenutí uvědomí třídní učitel prokazatelně zákonné zástupce – zápisem do žákovské knížky.

b) **Důtka třídního učitele** – ukládá ji třídní učitel po projednání a se souhlasem ředitele školy za závažnější či opakované porušení řádu školy, norem slušnosti; důtka třídního učitele se uděluje před kolektivem třídy.

c) **Důtka ředitele školy** - ukládá ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení řádu školy – zvláště za porušování norem slušnosti, za neomluvené absence v rozsahu jednorázové absence 1 vyučovacího dne nebo opakovaná absence v rozsahu max. 4 vyuč. hodin

d) **Snížený stupeň z chování** – za agresivitu vůči spolužákům i dospělým a další závažná provinění, za neomluvené absence v rozsahu:

- opakovaná absence v rozsahu 5-25 h ...2. stupeň
- opakovaná absence v rozsahu více než 25 h (zároveň oznamovací povinnost příslušným úřadům) ... 3. stupeň

Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči další osobě v areálu školy se vždy považují za závažné porušení školního řádu.

8.6 Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy .

Čl. IX

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků (autoevaluace)

9.1 Kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení. Škola jim pro tyto formy vytváří odpovídající podmínky. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivitě hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce.

9.2 Škola může nabídnout srovnávací objektivizované testy (SCIO,KALIBRO,...), které jsou jednoznačně formami vnější srovnávací evaluace.

9.3 Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje se jím sebeúcta a sebevědomí žáků.

9.4 Chybu, které se žák při výuce dopouští, je třeba chápat jako přirozenou věc učení. Učitelé se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, učitel má kontrolní funkci. Chyba je důležitý prostředek učení.

9.5 Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří
- co mu ještě nejde
- jak bude pokračovat dál

9.6 Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výsledky a výkony.

Čl. X

Platnost a zrušovací ustanovení

- Tento vnitřní řád pro hodnocení a klasifikaci žáků vstupuje v platnost dne 1. 9.2015

